

Internacionalni Univerzitet u Novom Pazaru

INFORMATOR

ZA UPIS NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE

ZA AKADEMSKU 2021/22.

Novi Pazar, maj 2021. godine

INFORMATOR
ZA UPIS NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE

Izdavač: **Internacionalni - Univerzitet u Novom Pazaru**

Za izdavača: **Suad Bećirović**, rektor

Amela Lukač-Zoranić, urednik
Dženis Bajramović, tehnički urednik

Lektor: **Rejhana Selmanović**

Korice: **Denis Kučević**

Adresa: **Univerzitet u Novom Pazaru**
Ul. Dimitrija Tucovića bb
36300 Novi Pazar
Telefon: +381 20 316 634
E-mail: rektorat@uninp.edu.rs

Sajt Univerziteta: **<http://www.uninp.edu.rs/>**

O INTERNACIONALNOM UNIVERZITETU U NOVOM PAZARU

Internacionalni Univerzitet u Novom Pazaru je nastao na tlu vjekovnog susretanja i prožimanja raznih naroda i kultura. Osnovan je 2002. godine, kao zadužbina (vakuf), sa ciljem da obrazovanje i neprestana težnja za sticanjem znanja budu najbolji i najprepoznatljiviji brendovi ovog podneblja. Ova visokoobrazovna institucija je među prvima u našoj zemlji koncipirala sistem studija po modelu zapadnoevropskih zemalja. Ovakve intencije osnivača – zadužbinara ili vakifa, potvrđene su prije svega ostvarivanjem saradnje sa brojnim uglednim univerzitetima u zemlji i inostranstvu, uz mogućnost realizacije programa razmjene studenata.

Navećemo samo neke od stranih univerziteta sa kojima je ostvarena ugovorna saradnja: *Ondokuz Mayıs Univerzitet iz Samsuna, gdje postoji tzv. "Mevlana sporazum" koji omogućava studentima boravak dijela školovanja u Turskoj; Univerzitet u Segedinu (Mađarska); Koleđ u Dunaujvaroši (Mađarska); Univerzitet u Sarajevu; Univerzitet „Džemal Bijedić“ iz Mostara (BiH); Univerzitet u Bihaću (BiH); Državni univerzitet u Tetovu (MK); Univerzitet „Sveti Kliment Ohridski“ (MK).*

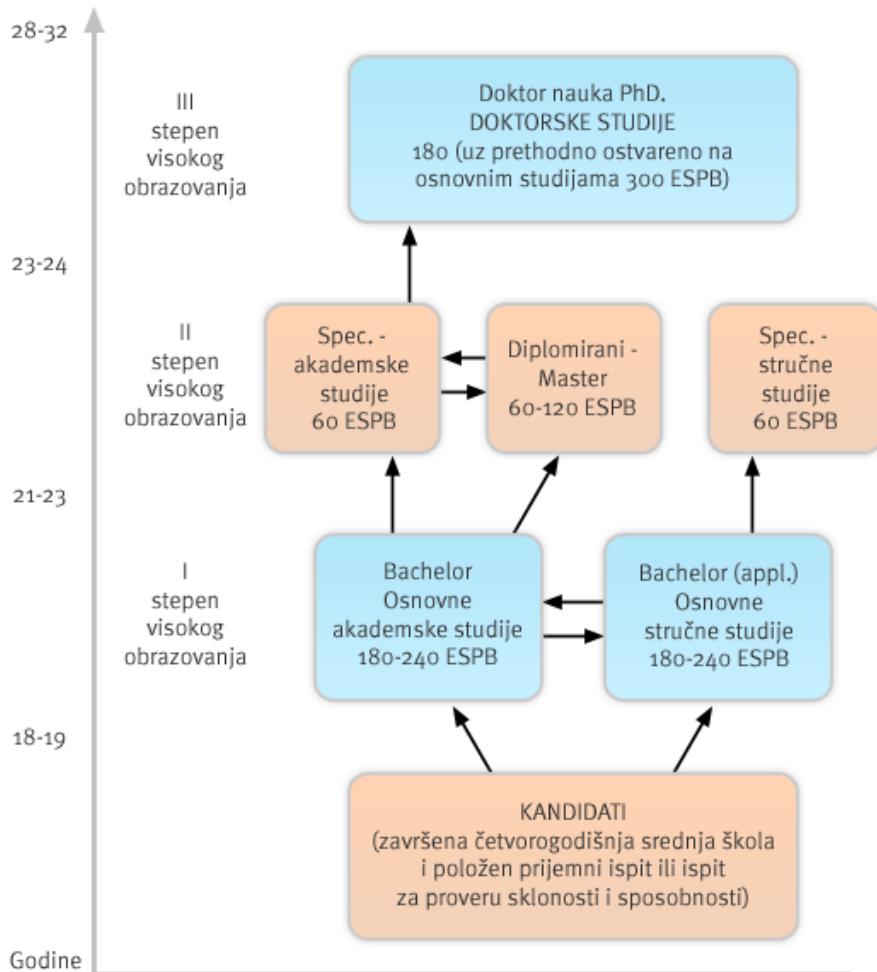
Program saradnje sa ovim i drugim univerzitetima na širim prostorima Balkana i Evrope, odnosi se na projekte koji podrazumijevaju: dugoročnu saradnju na svim područjima od zajedničkog interesa; uzajamno povezivanje, angažovanje i razmjenu nastavnika i saradnika; bezteretnu razmjenu neophodne stručne literature, pomoć i stručnu podršku u kvalitetnoj implementaciji savremenih principa i standarda nastavno-naučnog procesa; intenzivno uključivanje obeju strana u istraživačke procese; organizovanje naučnih i stručnih skupova, savjetovanja, seminara, okruglih stolova, itd.

Multikulturalnost i multietničnost – najveće vrijednosti koje posjeduje naša zemlja, podneblje čiji smo dio, predstavljaju nepresušno izvorište pozitivne energije iz kojeg neprestano crpimo snagu ka novim i višim obrazovnim i saznajnim dometima. Internacionalni - Univerzitet u Novom Pazaru sa svojim departmanima, proklamovane ciljeve realizuje u duhu ideje da svaka istinski vrijedna misao i ideja mogu opstati samo u potpunoj slobodi intelektualnog prostora, uz misao o dragocjenosti znanja i njegovoj pravoj moći.

OSOBENOSTI INTERNACIONALNOG UNIVERZITETA U NOVOM PAZARU

- Koncept studija je utemeljen na Bolonjskoj deklaraciji, po modelu zapadno evropskih zemalja.
- Studije traju 4 + 1 + 3 studijske godine. Izuzetak čini studijski program na Departmanu za pedagogiju i psihologiju. Na studijskim odsjecima i smjerovima na kojima nastava, na prvom stepenu, traje četiri studijske godine student po okončanju četvrte studijske godine može polagati zavrni ispit i time steći diplomu o završenom prvom stepenu visokog obrazovanja (BACHELOR/DIPLOMIRANI, 240 ECTS kredita).
- Po završetku akademskih studija prvog nivoa studenti mogu upisivati studije u trajanju od jedne studijske godine, odnosno drugi stepen visokog obrazovanja (MASTER 60 ETCS).
- Po okončanju drugog stepena visokog obrazovanja, kandidati mogu upisati treći stepen visokog obrazovanja, za sticanje zvanja doktor nauka – Ph.D, tj. 180 ECTS, odnosno tri studijske godine;
- Kandidati sa završenim postdiplomskim studijama i zvanjem MAGISTAR, u skladu sa ranijim Zakonom o visokom obrazovanju, mogu prijavljivati DOKTORSKE DISERTACIJE, za sticanje zvanja DOKTOR NAUKA.
- Intencija nastavnih planova i programa, kao i cjelokupnog rada na Univerzitetu je ostvarivanje jedinstva teorijskih i praktičnih znanja, vještina i navika, kao preduslova za sigurnu profesionalnu i poslovnu karijeru;
- Primjenjuju se visoki profesionalni i tehnički standardi, uz angažovanje eminentnih stručnjaka u zemlji i inostranstvu za sve nastavno-naučne oblasti;
- Nastava se izvodi u moderno dizajniranom i tehnički opremljenom prostoru: učionicama, vježbaonicama, laboratorijama, salama i amfiteatrima.

SISTEM VISOKOG OBRAZOVANJA U SRBIJI

KONKURS
ZA UPIS STUDENATA NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE
U ŠKOLSKOJ 2021/2022 GODINI NA
INTERNACIONALNOM UNIVERZITETU
U NOVOM PAZARU

Raspisuje se Konkurs za upis studenata na osnovne akademske studije na UNP-u, u školskoj 2021/2022. sa upisnim kvotama za studijske programe koji se izvode na UNP-u:

OSNOVNE STUDIJE - 240 ESPB:

1. DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE
(četvorogodišnje bečelor studije):

1.	Bosanski jezik i bošnjačka književnost.....	15 studenata,
2.	Srpski jezik i književnost.....	15 studenata,
3.	Engleski jezik i književnost.....	30 studenata,
4.	Njemački jezik i književnost.....	25 studenata.

2. DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE NAUKE:
(četvorogodišnje bečelor studije):

1.	Vaspitač djece predškolskog uzrasta.....	25 studenata,
2.	Psihologija.....	25 studenata.

3. DEPARTMAN ZA PRAVNE NAUKE
(četvorogodišnje bečelor studije):

1.	Pravo (opšte pravo).....	30 studenata,
2.	Pravo unutrašnjih poslova-kriminalista.....	30 studenata.

4. DEPARTMAN ZA EKONOMSKE NAUKE
(četvorogodišnje bečelor studije):

1.	Poslovna ekonomija.....	25 studenata.
2.	Poslovna informatika.....	25 studenata.

5. DEPARTMAN ZA RAČUNARSKE NAUKE
(četvorogodišnje bečelor studije):

1.	Informatika.....	25 studenata.

6. DEPARTMAN ZA UMJETNOST
(četvorogodišnje bečelor studije):

1. Likovna umjetnost.....10 studenata.
- Slikarstvo
2. Primjenjena umjetnost.....10 studenata
- Dizajn i modna kreacija
3. Grafički dizajn.....10 studenata

USLOVI KONKURSA:

Pravo na podnošenje prijave za upis na osnovne studije imaju kandidati:

- koji su završili srednju školu u četvorogodišnjem trajanju.

Upisna dokumentacija:

1. Diplomu i svjedočanstva svih razreda četvorogodišnje srednje škole;
2. Izvod iz matične knjige rođenih;
3. Priznanica o uplaćenim troškovima za prijemni ispit.

JUNSKI UPISNI ROK:

- Predaja dokumentacije: od 10. juna do 09. jula, prijemni ispiti: 10. jula,
- Rezultati prijemnog ispita: 12. jula, upis primljenih kandidata: od 12. do 17. jula.

SEPTEMBARSKI UPISNI ROK:

- Predaja dokumentacije: od 23.08. do 17.09. prijemni ispit: 18. septembra,
- Rezultati prijemnog ispita: 18. septembra, upis primljenih kandidata: od 20. do 23. septembra 2021. godine.

NAPIOMENA: U slučaju nepoevoljne epidemiološke situacije uzorkovanej pandemijom virusa COVID-19 , Univerzitet u Novom Pazaru zadržava pravo promjene termina o čemu će na vrijeme obavijestiti javnost.

SADRŽAJ INFORMATORA

1.	TEST OPŠTEG ZNANJA	10
2.	DEPARTMAN ZA RAČUNARSKE NAUKE	31
3.	DEPARTMAN ZA EKONOMSKE NAUKE	48
4.	DEPARTMAN ZA PRAVNE NAUKE	71
5.	DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE	87
6.	DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE NAUKE	141
7.	DEPARTMAN ZA UMJETNOST	173
8.	RJEŠENJA TESTOVA	186

TEST OPŠTEG ZNANJA

TEST OPŠTEG ZNANJA

1. Kako se zove glavni grad Etiopije?
  - a) Etiopija Siti,
  - b) Kartum,
  - c) Najrobi,
  - d) Adis Abeba.
2. Dovršite rečenicu: Nisam razgovarao...
  - a) nisakim,
  - b) s nikim,
  - c) ni sa kim,
  - d) sa nikim.
3. Najveće evropsko ostrvo je:
  - a) Sicilija,
  - b) Velika Britanija,
  - c) Krit,
  - d) Island.
4. Katalonija je dio:
  - a) Portugala,
  - b) Maroka,
  - c) Tunisa,
  - d) Španije.
5. Ko je izmislio telefon?
  - a) Tesla,
  - b) Edison,
  - c) Bel,
  - d) Vat.
6. Ksenofobija je strah od:
  - a) letjenja,
  - b) otvorenog prostora,
  - c) visine,
  - d) stranaca.
7. Šta označava skraćenica V.I.P.?
  - a) mobilnu telefoniju,
  - b) veoma važne osobe,
  - c) veoma opasne osobe,
  - d) „vrati ili plati”.
8. Frontmen grupe ROLLING STONES zove se:
  - a) Majkl Džordan,
  - b) Mik Džeger,
  - c) Majkl Džekson,
  - d) Džeri Luis.

9. Haiku je:

- a) vrsta japanske pjesme,
- b) japanska borilačka vještina,
- c) vještina savijanja papira,
- d) začin u kineskoj kuhinji.

10. Dekadencija znači:

- a) napredovanje,
- b) nazadovanje,
- c) ostajanje u istom stanju,
- d) ništa od navedenog.

11. Pulicerovu nagradu dobijaju:

- a) glumci i režiseri,
- b) političari,
- c) muzičari,
- d) novinari.

12. Azurna boja je:

- a) plava,
- b) zelena,
- c) žuta,
- d) ljubičasta.

13. Dužina od jednog inča iznosi:

- a) oko 1 cm,
- b) oko 2,5 cm,
- c) oko 5 cm,
- d) 60 cm.

14. Osnivač visokoškolskog obrazovanja u Srbiji je:

- a) Jovan Sterija Popović,
- b) Dositej Obradović,
- c) Branislav Nušić,
- d) Radoje Domanović.

15. Ahilova peta je simbol za:

- a) sporost i tromost,
- b) snagu i jačinu,
- c) inteligenciju i okretnost,
- d) slabost i ranjivost.

16. Otomansko carstvo je drugi naziv za:

- a) Perzijsko carstvo,
- b) Egipatsko carstvo,
- c) Tursko carstvo,
- d) Arapsko carstvo,
- e) Mongolsko carstvo.

17. Sertifikat je:

- a) potvrda,
- b) zajam,
- c) molba,
- d) ustupak,
- e) tužba.

18. Da bi se iz podmornice moglo vidjeti šta se dešava na površini vode, potreban je:
- a) stetoskop,
  - b) durbin,
  - c) teleskop,
  - d) žiroskop,
  - e) periskop.
19. Hologram je:
- a) štampano platno,
  - b) astronomska mapa,
  - c) trodimenzionalna fotografija,
  - d) način sporazumevanja pomoću gestova.
20. Nebesko tijelo vidljivo sa Zemlje tek svakih 76 godina je:
- a) Halejeva kometa,
  - b) planeta Pluton,
  - c) sazvežđe planete Mars,
  - d) zvezda Vega.
21. Prestonica himalajske kraljevine Nepal je:
- a) Islamabad,
  - b) Pešavar,
  - c) Lasa,
  - d) Leh,
  - e) Katmandu.
22. Debakl znači:
- a) uspjeh,
  - b) neuspjeh,
  - c) stagnaciju,
  - d) slavlje.
23. Gajgerovim brojačem se mjeri:
- a) pritisak,
  - b) radioaktivnost,
  - c) zagađenost,
  - d) frekvencija.
24. Triatlon je:
- a) kartaška igra,
  - b) bog oblaka,
  - c) meteorološki instrument,
  - d) sportska disciplina.
25. Svječano uvođenje u novu dužnost (na primjer, uvođenje u dužnost predsjednika države) zove se:
- a) inauguracija,
  - b) nominacija,
  - c) prezentacija,
  - d) inicijacija.

26. „Koliko imaš RAM-a?“ „Četiri gigabajta“. Ovaj razgovor vode:
- a) piloti,
  - b) trgovci,
  - c) srčani bolesnici,
  - d) kompjuteraši,
  - e) bankari.
27. Tvrđnja koja se ne dokazuje je:
- a) aksiom,
  - b) teorema,
  - c) teorija,
  - d) hipoteza,
  - e) argument.
28. Dužina jedne milje je:
- a) 2500 metara,
  - b) oko 1200 metara,
  - c) 750 metara,
  - d) između 1500 i 2000 metara.
29. Zaokružite pravilno napisanu rečenicu:
- a) Doćiću kod tebe.
  - b) Doći će kod tebe.
  - c) Doćićemo kod tebe.
  - d) Mi ćemo da dodemo kod tebe.
30. Najuspješniji lovac zmija otrovnica je:
- a) ris,
  - b) lasica,
  - c) mungos,
  - d) marimba.
31. Antagonizam je vrsta:
- a) suprotnosti,
  - b) sličnosti,
  - c) ravnodušnosti.
32. Mobilnost znači:
- a) pokretljivost,
  - b) nepokretljivost,
  - c) poziv u pomoć.
33. U kom kompjuterskom programu se najčešće kucaju tekstualni dokumenti?
- a) Microsoft World,
  - b) Microsoft Word,
  - c) Microsoft Excel,
  - d) Microsoft PowerPoint.
34. Muzički instrument je:
- a) mandolina,
  - b) papalina,
  - c) konkubina,
  - d) kartolina.

35. Koje tijelo u Sunčevom sistemu zvanično više nije planeta?

- a) Zemlja,
- b) Venera,
- c) Pluton,
- d) Saturn.

36. Felinolog je neko ko se bavi:

- a) mačkama,
- b) pticama,
- c) posredovanjem,
- d) divljim životinjskim vrstama.

37. Antički Vavilon se nalazi u blizini današnjeg:

- a) Jerusalima,
- b) Bagdada,
- c) Kaira,
- d) Bejruta.

38. Šta nije potrebno za fotosintezu?

- a) voda
- b) hlorofil
- c) sunčeva energija
- d) sve je potrebno

39. Koji Folksvagenov automobil ima naziv kao ekvatorijalni vjetar?

- a) Pasat
- b) Golf
- c) Polo
- d) Tuareg

40. Dovrši analogiju: Afrodita-Venera, Eros-_____?

- a) Jupiter,
- b) Saturn,
- c) Amor,
- d) Apolon.

41. Pod kojim najmanjim uglom su sinus i kosinus jednaki?

- a) 0 stepeni,
- b) 45 stepeni,
- c) 90 stepeni,
- d) 30 stepeni,
- e) 60 stepeni.

42. Sa koliko kugli se igra karambol?

- a) 3,
- b) 6,
- c) 12,
- d) 9,
- e) 15.

43. Ako se za neki sport kaže da je "furiozan", on je?

- a) brz i dinamičan,
- b) interesantan,
- c) neizvestan,
- d) pun prekida.

44. Ko je komponovao „Bumbarov let“?
- a) Petar Iljič Čajkovski,
  - b) Franc List,
  - c) Bedžih Smetana,
  - d) Nikolaj Rimski Korsakov,
  - e) Wagner.
45. Koji hronološki redoslijed pravaca je tačan?
- a) karolinška-merovinška-romanika-gotika,
  - b) merovinška-karolinška-gotika-romanika,
  - c) merovinška-karolinška-romanika-gotika,
  - d) karolinška-merovinška-gotika-romanika,
  - e) merovinška-gotika-karolinška-romanika.
46. Ortov oblak je:
- a) vrsta olujnog oblaka,
  - b) vrsta „cloud“ Sistema,
  - c) deo jonosfere,
  - d) skupina vinskih mušica,
  - e) granica Sunčevog Sistema.
47. Šta od navedenog nije RPG?
- a) World of Warcraft 2,
  - b) Dragon Age,
  - c) Final Fantasy,
  - d) The Elder Scrolls,
  - e) Mortal Combat Trilogy.
48. Ako se u priči pojavljuju Kraljevstvo severa, Kraljevstvo ostrva i reka, Kraljevstvo stena, Kraljevstvo olujne zemlje, naslov je:
- a) Igra prestola,
  - b) Gospodar prstenova,
  - c) Hobit,
  - d) Američka horor priča,
  - e) Tamna strana Sunca.
49. Šta znači skraćenica MAC u informatici?
- a) Made by Apple Computer,
  - b) Memory Address Corruption,
  - c) Maximum Application Control,
  - d) Media Access Control,
  - e) Microsoft Application.
50. Šta su motorcangle?
- a) makaze za žice,
  - b) konzola za video-igrice,
  - c) sprava za vađenje koštica iz voća.
51. Koje je najveće ostrvo na svijetu?
- a) Nova Gvineja,
  - b) Madagaskar,
  - c) Grenland.

52. Prepoznaj odlike (svojstva balade):
- a) ima ustaljenu pjesničku formu,
  - b) sadrži lirske, epske i dramske elemente i završava tragično,
  - c) opjeva značajne historijske događaje.
53. Retrospektivno priopćevanje je:
- a) pričanje koje je usredstveno na unutrašnji život ličnosti,
  - b) kazivanje o događajima u obrnutom vremenskom smjeru: od sadašnjosti prema prošlosti,
  - c) predstavljanje mogućih zbivanja u budućnosti.
54. Ko je napisao knjigu „Plavi čuperak“?
- a) Miroslav Antić,
  - b) Branko Ćopić,
  - c) Arsen Diklić.
55. Ekonomski najjača zemlja jugozapadne Azije i čitavog islamskog svijeta je...
- a) Sudjiska Arabija,
  - b) Sirija,
  - c) Egipat.
56. Međunarodna komisija kriminalne policije naziva se...
- a) Izborna komisija,
  - b) BIA,
  - c) Interpol.
57. Aboridžini su domorodačko stanovništvo:
- a) Novog Zelanda,
  - b) Havaja,
  - c) Australije.
58. Prije Drugog svjetskog rata dominantan jezik u međunarodnim odnosima bio je...
- a) Nemački,
  - b) Francuski,
  - c) Engleski.
59. Muzički instrument je:
- a) mandolina,
  - b) papalina,
  - c) konkubina.
60. Koja je najmnogoljudnija zemlja posle Kine?
- a) Iran,
  - b) Italija,
  - c) Indonezija,
  - d) Indija.
61. Drugi svjetski rat počeo je 1. septembra 1939. napadom Nemačke na:
- a) Veliku Britaniju,
  - b) Sovjetski Savez,
  - c) Francusku,
  - d) Poljsku.

62. Koga smatraju osnivačem teorije o evoluciji?
- a) Frojda,
  - b) Njutna,
  - c) Darvina,
  - d) Laplasa.
63. Koncentracioni logor Aušvic se nalazio na prostoru današnje:
- a) Nemačke,
  - b) Češke,
  - c) Poljske,
  - d) Austrije.
64. Penicilin je otkrio/otkrila:
- a) Luj Paster,
  - b) Aleksandar Fleming,
  - c) Marija Kiri,
  - d) Johan Mendel.
65. Minimalan broj prisutnih potreban da se doneše punovažna odluka naziva se:
- a) referendum,
  - b) kvorum,
  - c) plenum,
  - d) kvantum.
66. Albert Ajnštajn je otkrio:
- a) teoriju kvantiteta,
  - b) teoriju mediokriteta,
  - c) teoriju relativiteta,
  - d) teoriju kvaliteta.
67. Na kom kontinentu se nalazi država Mali?
- a) Aziji
  - b) Evropi
  - c) Africi
68. U kojem od ovih gradova možete videti Zlatni most?
- a) Londonu
  - b) Njujorku
  - c) San Francisku
69. U kojoj državi je rođen Adolf Hitler?
- a) Austriji
  - b) Nemačkoj
  - c) Belgiji
70. Ko je napravio prvi parobrod?
- a) Faradej
  - b) Fulton
  - c) Fuko
71. Ko je napisao tragediju „Hamlet“?
- a) Viljem Šekspir
  - b) Čarls Dikens
  - c) Edgar Alan Po

72. Rad slikara Anrija de Tuluz-Rotreka spada u:
- a) Realizam,
  - b) Impresionizam,
  - c) Postimpresionizam,
  - d) Kubizam.
73. Koja od navedenih oblasti ne ulazi u sastav Velike Britanije?
- a) Vels,
  - b) Škotska,
  - c) Republika Irska,
  - d) Engleska.
74. Koji kompozitor je pred kraj života postao gluh?
- a) Hajdn,
  - b) Betoven,
  - c) Bah,
  - d) Mocart.
75. Prema narodnim pričama, onaj ko zna nemušti jezik:
- a) razumije sve svjetske jezike,
  - b) razumije govor životinja,
  - c) tumači svjete knjige,
  - d) može da razgovara sa mrtvima.
76. Stećak je?
- a) biljka,
  - b) srednjovjekovni nadgrobni spomenik,
  - c) turističko mjesto u Srbiji.
77. Drugi svjetski rat je trajao?
- a) 1941-1945. godine,
  - b) 1914-1918. godine,
  - c) 1939-1945. godine,
  - d) 1936-1941. godine.
78. Avdo Međedović je bio?
- a) najtrofejniji Balkanski atletičar,
  - b) najpoznatiji Balkanski alpinist,
  - c) najpriznatiji svjetski pjevač epskih priča,
  - d) poznati slikar.
79. „Rat i mir“ je poznato djelo?
- a) Vilijema Šekspira,
  - b) Gabrijela Garsije Markeza,
  - c) Nikolaja Vasiljevića Gogolja,
  - d) Lava Tolstoja.
80. Fridrik Niče je poznati Njemački?
- a) kompozitor,
  - b) slikar,
  - c) filozof,
  - d) fudbalski reprezentativac.
81. Po geografskom položaju, Velika Britanija je?
- a) bivša članica Evropske unije,
  - b) ostrvo,
  - c) poluostrvo.

82. Korzika je ostrvo koje pripada?

- a) Francuskoj,
- b) Italiji,
- c) Španiji,
- d) Grčkoj.

83. Imanuel Kant je bio?

- a) jedan od najvećih slikara,
- b) jedan od najvećih filozofa,
- c) jedan od najvećih biologa,
- d) jedan od najvećih fizičara.

84. Glavni grad Švicarske je?

- a) Ciriš,
- b) Ženeva,
- c) Bern,
- d) Beč.

85. Pirineji su?

- a) planinski vijenac na jugozapadu Evrope,
- b) Grčka ostrva,
- c) Drevni afrički narod.

86. Efektom "staklene bašte" naziva se pojava?

- a) zagrijevanja Zemljine površine,
- b) hlađenja Zemljine površine.

87. "Znam da ništa ne znam" je maksima koju je izrekao?

- a) Euklid,
- b) Diogen,
- c) Sokrat,
- d) Aristotel.

88. Hipokratovu zakletvu polažu?

- a) Vojnici,
- b) sudije,
- c) advokati,
- d) ljekari.

89. Mjerna jedinica za silu je?

- a) Tesla,
- b) Njutn,
- c) Paskal.

90. Pančićev vrh je najveći vrh planine?

- a) Tara,
- b) Golija,
- c) Kopaonik,
- d) Zlatibor.

91. Sa koliko država se graniči Republika Srbija?

- a) 7,
- b) 8,
- c) 9,
- d) 6.

92. Egipat se nalazi na?

- a) na istoku Afrike,
- b) na jugu Afrike,
- c) na sjeveru Afrike,
- d) na zapadu Afrike.

93. Pitagorina teorema je pojam iz?

- a) hemije,
- b) fizike,
- c) matematike,
- d) logike.

94. Velika Morava nastaje spajanjem?

- a) Zapadne i Istočne Morave,
- b) Zapadne i Južne Morave,
- c) Istočne i Južne Morave.

95. Velika Morava s uliva u?

- a) Južnu Moravu,
- b) Dunav,
- c) Savu,
- d) Drinu.

96. Ko je otkrio štampu?

- a) Gutenberg,
- b) Fleming,
- c) Šopenhauer.

97. Koje godine je Ivo Andrić dobio Nobelovu Nagradu za književnost?

- a) 1964. godine,
- b) 1961. godine,
- c) 1958. godine,
- d) 1963. godine.

98. Oslo je glavni grad?

- a) Švedske,
- b) Finske,
- c) Norveške,
- d) Rumunije.

99. Najmanja država na svijetu je (po površini)?

- a) Monako,
- b) Vatikan,
- c) Portugal,
- d) Gibraltar.

100. Najveća zemlja na svijetu je (po površini)?

- a) Kina,
- b) Brazil,
- c) Kanada,
- d) Rusija.

101. „Seobe“ je napisao?

- a) Meša Selimović,
- b) Ivo Andrić,
- c) Miloš Crnjanski,
- d) Dositej Obradović.

102. Don Kihot se u istoimenom romanu bori protiv?

- a) kradljivaca,
- b) zakona,
- c) vjetrenjača,
- d) duhova.

103.Približna vrijednost broja π (pi) iznosi?

- a) 3,16;
- b) 3,13;
- c) 3,15;
- d) 3,14.

104.Vinston Čerčil je bio političar i premijer?

- a) SAD-a,
- b) Rusije,
- c) Velike Britanije,
- d) Kanade.

105.Kafa potiče iz?

- a) Azije,
- b) Južne Amerike,
- c) Afrike,
- d) Evrope.

106.Nijagarini vodopadi se nalaze u?

- a) Kanadi,
- b) Argentini,
- c) Brazilu,
- d) Meksiku.

107.,,Biti ili ne biti – pitanje je sad“ je dilema književnog junaka iz književnog djela?

- a) Magbet,
- b) Hamlet,
- c) Otelo,
- d) Romeo i Julija.

108.Planina Tara se nalazi u?

- a) Zapadnoj Srbiji,
- b) Centralnoj Srbiji,
- c) Južnoj Srbiji,
- d) Sjevernoj Srbiji.

109.,,Kocka je bačena“ (lat. „Alea iacta est“) se pripisuje?

- a) Gaju Juliju Cezaru,
- b) Marku Antoniju,
- c) Kleopatri.

110.,,Doručak na travi“ je slika?

- a) Pol Sezana,
- b) Klod Monea,
- c) Pol Gogena,
- d) Eduara Manea.

111. H_2O je hemijska formula za?

- a) kiseonik,
- b) vodu,
- c) magnezijum,
- d) zlato.

112.Najviši pravni akt jedne države naziva se?

- a) ustav,
- b) uredba,
- c) pravilnik,
- d) zakon.

113.Koja od navedenih zemalja ne pripada Skandinaviji?

- a) Norveška,
- b) Švedska,
- c) Litvanijska,
- d) Finska.

114.U kom kompjuterskom programu se najčešće kucaju tekstualni dokumenti?

- a) Microsoft Word,
- b) Microsoft Word,
- c) Microsoft Excel.
- d) QWERTY inc.

115.Pravilno napisana riječ je?

- a) ne znanje,
- b) ne dostajati,
- c) ne piti,
- d) ne pozvan.

116.,„Božanstvenu komediju“ je napisao?

- a) Alber Kami,
- b) Samjuel Beket,
- c) Meša Selimović,
- d) Dante Aligijeri.

117.,„Čekajući Godoa“ je drama koju je napisao?

- a) Dante Aligijeri,
- b) Samjuel Beket,
- c) Ivo Andrić,
- d) Isidora Bjelica.

118.Koje djelo je napisao Fjodor Mihailovič Dostojevski?

- a) „Tihi Don“,
- b) „Stranac“,
- c) „Zločin i kazna“,
- d) „Sto godina samoće“.

119.Navedite predstavnika impresionizma u slikarstvu?

- a) Pablo Pikaso,
- b) Klod Mone,
- c) Žan Mone,
- d) Sava Šumanović.

120.U kom gradu žive književni junaci Romeo i Julija?

- a) Rimu,
- b) Veroni,
- c) Birmingemu,
- d) Firenci.

121.Ko je izumio parnu mašinu?

- a) Džems Vat,
- b) Džejmi Oliver,
- c) Milutin Milanković,
- d) Aleksandar Grejem Bel.

122.,„Aidu“ je komponovao?

- a) Đakomo Pučini,
- b) Ludvig van Betoven,
- c) Đuzepe Verdi,
- d) Wolfgang Amadeus Mocart.

123.Od nabrojanih vrsta riječi po rodu, broju i padežu se menjaju?

- a) glagoli,
- b) prilozi,
- c) zamenice,
- d) rečce.

124.Na kom kontinentu se nalazi država Libija?

- a) Africi,
- b) Aziji,
- c) Južnoj Americi,
- d) Evropi.

125.Koji od ovih gradova se nalazi najjužnije?

- a) Beograd,
- b) Novi Pazar,
- c) Berlin,
- d) Beč.

126.Ko je izmislio telefon?

- a) Tesla,
- b) Edison,
- c) Bel,
- d) Vat.

127.Penicilin je otkrio/otkrila?

- a) Luj Paster,
- b) Aleksandar Fleming,
- c) Marija Kiri,
- d) Johan Mendel.

128.Ko je napisao tragediju "Kralj Lir"?

- a) Čarls Dikens,
- b) Viljem Normanski,
- c) Edgar Alan Po,
- d) Viljem Šekspir.

129.Autor romana „Ana Karenjina” je?

- a) Nikolaj Vasiljevič Gogolj,
- b) Lav Nikolajević Tolstoj,
- c) Fjodor Mihajlovič Dostojevski,
- d) Onore de Balzak.

130.*Cogito, ergo sum* (Mislim, dakle postojim) izjava je?

- a) Baruha de Spinoze,
- b) Imanuela Kanta,
- c) Renea Dekarta,
- d) Fridriha Ničea.

131.Akropolj se nalazi u?

- a) Solunu,
- b) Atini,
- c) Rimu,
- d) Berlinu.

132.Najduži zid na svijetu je?

- a) Stonski zid,
- b) Berlinski zid,
- c) Hadrijanov zid,
- d) Kineski zid.

133. Krivi Toranj se nalazi u?

- a) Udinama,
- b) Pizi,
- c) Milanu,
- d) Rimu.

134. Kanal između Sredozemnog i Crvenog Mora zove se?

- a) Bosforov moreuz,
- b) Veliki Kanal,
- c) Sueski Kanal,
- d) Panamski Kanal.

135. Najduža rijeka na svijetu je?

- a) Nil,
- b) Jangcekjang,
- c) Niger,
- d) Amazon.

136. Dunav se uliva u?

- a) Egejsko more,
- b) Crveno more,
- c) Crno more,
- d) Sredozemno more.

137. Kroz koliko država prolazi rijeka Dunav?

- a) 11,
- b) 8,
- c) 10,
- d) 9.

138. Vještina lijepog i urednog pisanja naziva se:

- a) etnografija,
- b) grafistika,
- c) grafskopiјa,
- d) kaligrafija.

139. Dinastički rat koji se vodio u srednjovjekovnoj Engleskoj je poznat po nazivu:

- a) Rat divova,
- b) Rat dveju ruža,
- c) Rat dve lale,
- d) Tridesetogodišni rat.

140. Floret je:

- a) egzotični cvijet,
- b) vrsta mača,
- c) ženski lik iz filma „Romansa“,
- d) zahvat u hvanju,
- e) lovački avion velike brzine.

141. VELIKA JABUKA je popularan naziv za:

- a) Beograd,
- b) Melburn,
- c) Kopenhagen,
- d) Njujork,
- e) San Francisko.

142. Dužina jedne milje je:

- a) 3000 metara,
- b) oko 1000 metara,
- c) 500 metara,
- d) između 1500 i 2000 metara.

143. Roman „Sto godina samoće“ napisao je:

- a) Gabrijel Garsija Markez,
- b) Pablo Neruda,
- c) Erih Marija Remark,
- d) Paulo Koeljo.

144. Kanal koji spaja Atlantik i Pacifik naziva se:

- a) Latinski,
- b) Panamski,
- c) Bermudski,
- d) Južnoamerički.

145. *Veni, vidi, vici* izgovorio je:

- a) Oktavijan Avgust,
- b) Aleksandar Makedonski,
- c) Hanibal Lektor,
- d) Gaj Julije Cezar.

146. Kada je neki osuđenik amnestiran, to znači da je on:

- a) osuđen na još dužu kaznu zbog uvrede suda,
- b) oslobođen fizičkog rada u zatvoru,
- c) pomilovan,
- d) pušten kući na odmor.

147. Mizantrop:

- a) nema osjećanja,
- b) ne umije da govori,
- c) voli ljude,
- d) mrzi ljude.

148. Zaokružite pravilno napisanu rečenicu:

- a) Doćiú kod tebe.
- b) Doći éu kod tebe.
- c) Doćiéemo kod tebe.
- d) Mi éemo da dođemo kod tebe.

149. Ben Akiba je:

- a) pseudonim Đure Jakšića,
- b) nadimak Miki Mausa,
- c) lik iz „Čiča Tomine kolibe“
- d) nadimak Jovana Sterije Popovića,
- e) pseudonim Branislava Nušića.

150. Novčana jedinica u Japanu je:

- a) Lej,
- b) Lev,
- c) Real,
- d) Jen.

151. Kloniranje je:

- a) stvaranje biološkog dvojnika,
- b) vrsta društvene igre sa kartama,
- c) nagon za uživanjem u drogama,
- d) pokušaj proturanja lažnog novca.

152.Ilegalna rasistička organizacija u Sjedinjenim Američkim Državama se zove:

- a) Bijeli orao,
- b) Škorpioni,
- c) Kluks Klan,
- d) Antinegro pokret,
- e) Vojska spasa.

153.,„Španska nepobediva armada“ je bila u stvari:

- a) španska flota,
- b) španska artiljerija,
- c) pešadija diktatora Franka,
- d) inkvizitorski sud.

154.Koja od navedenih bolesti nije zarazna?

- a) pjegavi tifus,
- b) kolera,
- c) tuberkuloza,
- d) leukemija.

155.Koja od ovih riječi ne označava stilsku figuru?

- a) anafora,
- b) asonanca,
- c) deskripcija,
- d) hiperbola.

156.Najuspješniji lovac zmija otrovnica je:

- a) ris,
- b) lasica,
- c) mungos,
- d) marimba.

157.Najvažniji sastojci vještačkih đubriva su:

- a) azot i fosfor,
- b) vodonik i sumpor,
- c) zlato i srebro,
- d) natrijum i vodonik.

158.Dejvis kup je međunarodno takmičenje u:

- a) košarci,
- b) fudbalu,
- c) odbojci,
- d) rukometu,
- e) tenisu.

159.,„Cvijeće zla“ je zbirka pjesama:

- a) Artura Remboa,
- b) Šarla Bodlera,
- c) Edgara Alan Poa,
- d) Milana Rakića.

160.Dragom Mašin je bio oženjen:

- a) Aleksandar Obrenović,
- b) Aleksandar Karadžorđević,
- c) Milan Obrenović,
- d) Mihailo Obrenović.

161. Doslovno značenje međunarodnog poziva za pomoć S.O.S. je:

- a) brod u opasnosti,
- b) u pomoć, tonemo,
- c) spasite naše duše,
- d) svi na palubu.

162. Pandorina kutija kao posljednju u sebi čuva:

- a) nadu,
- b) smrt,
- c) tugu,
- d) ljubav.

163. Organizacija severnoatlantskog pakta je poznatija po skraćenici:

- a) OEBS,
- b) OAD,
- c) G8,
- d) NATO.

164. Ivo Andrić nije napisao:

- a) „Ex Ponto“,
- b) „Tvrđavu“,
- c) „Travničku hroniku“,
- d) „Priču o kmetu Simanu“.

165. Adolescencija je:

- a) staračko doba,
- b) mladičko doba,
- c) period djetinjstva,
- d) period trudnoće,
- e) period posle smrti.

166. Mitke je lik iz djela:

- a) „Glava šećera“,
- b) „Koštana“,
- c) „Zona Zamfirova
- d) „Prvi put s ocem na jutrenje“.

167. Japan je:

- a) vojvodstvo,
- b) kraljevina,
- c) republika,
- d) carevina.

168. Šta je potrebno da bi se čuo Vox populi?

- a) simpozijum,
- b) opera,
- c) referendum,
- d) molitva.

169. Vartolomejska noć je simbol:

- a) opštenarodnog praznovanja,
- b) noći zaljubljenih,
- c) nesanice,
- d) ubijanja i proterivanja.

170.Načelo podjele vlasti podrazumijeva njenu podjelu na tri grane koje se međusobno kontrolišu i nadziru. Zaokružite te tri grane vlasti:

- a) zakonodavna,
- b) budžetska,
- c) izborna,
- d) izvršna,
- e) sudska,
- f) suvjerena.

171.Kakvu vlast ima Vlada Republike Srbije:

- a) zakonodavnu,
- b) sudska,
- c) apsolutnu,
- d) izvršnu.

172.Koja od sledećih država nije bila deo SSSR-a:

- a) Ukrajina,
- b) Avganistan,
- c) Azerbejdžan,
- d) Gruzija.

173. Koštana srž proizvodi:

- a) hormone,
- b) nervne ćelije,
- c) krvna zrnca,
- d) kalcitonin,
- e) sivu masu.

174.Svjetskih čuda ima:

- a) pet,
- b) sedam,
- c) osam,
- d) deset.

175.Zakon kao opći pravni akt mora biti saglasan:

- a) uredbi,
- b) pravilniku,
- c) rješenju,
- d) ustavu.

176.Veoma snažno osjećanje, ali i burno, nekontrolisano reagovanje naziva se:

- a) afekat,
- b) piratstvo,
- c) defekt.

177.Skup imovinskih prava koji pripada jednom pravnom subjektu naziva se:

- a) ugovor,
- b) imovina,
- c) obligacija (obaveza),
- d) patent.

178.Monoteizam je vjerovanje:

- a) u jednog boga,
- b) ni u jednog boga,
- c) u više bogova,
- d) u dva boga.

179. Antagonizam je vrsta:
- a) suprotnosti,
  - b) sličnosti,
  - c) ravnodušnosti.
180. Anarhija označava vladavinu u kojoj:
- a) jedan čovjek vlada,
  - b) niko ne vlada,
  - c) manjina vlada,
  - d) svi vladaju.
181. Sastanci predstavnika više država, odnosno subjekata međunarodnog prava, radi razmjene mišljenja o nekom pitanju od međunarodnog interesa, nazivaju se:
- a) međunarodne sankcije,
  - b) međunarodni statusi,
  - c) međunarodne konferencije.
182. „Mona Lisa“ je izložena u kom pariškom muzeju?
- a) Louvre,
  - b) Musée d'Art Juif,
  - c) Musée des Arts et Métiers.
183. U kojem stoljeću je da Vinči naslikao „Tajnu večeru“?
- a) 14. vijek,
  - b) 15. vijek,
  - c) 16. vijek.
184. Galerija Akademije u Firenci je dom koje poznate Mikelanđelove renesanse skulpture?
- a) Meduza,
  - b) Davidov kip,
  - c) Apolon.
185. „Stvaranje Adama“ je jedna od devet scena predstavljena na plafonu koje građevine u Rimu?
- a) Sikstinske kapele,
  - b) Villa Farnesina
  - c) Santa Maria in Cosmedin.
186. Bronzana skulptura „Mislilac“ je djelo kog francuskog kipara sa početka dvadesetog stoljeća?
- a) Onore Domije,
  - b) Osip Zadkin,
  - c) Ogist Roden.
187. Kako glasi prezime Edvarda, tvorca „Krika“?
- a) Munk,
  - b) Kirk,
  - c) Daglas.
188. „Afrodita sa Milosa“, grčka statua za koju se vjeruje da je rad Aleksandra Antiohijskog je poznatija po kom imenu?
- a) Venera od Milosa,
  - b) Diona od Milosa,
  - c) Hera od Milosa.
189. Koji poznati umjetnik, najpoznatiji po upečatljivim i bizarnim slikama u njegovom nadrealističkom radu, je rođen u Figueresu, Katalonija, maja 1904.?
- a) Salvador Dalí,
  - b) Frida Kalo,
  - c) Pablo Picasso.

- 190.Američki umjetnik koji je postao poznat 1960-ih slikanjem kultnih američkih objekata...
- a) Tom Blakvel,
  - b) Endi Vorhol,
  - c) Robert Betčli.
- 191.Termin „impresionizam“ i „impresionistički pokret“ je preuzet iz naslova djela kog francuskog slikara?
- a) Klod Mone,
  - b) Eduar Mane,
  - c) Kamij Pisaro.
- 192.Trajanov stub se nalazi u:
- a) Nišu,
  - b) Rimu,
  - c) Londonu.
- 193.Slikar Simone Martini pripada umjetnosti:
- a) Romantike,
  - b) Gotike,
  - c) Renesanse.
- 194.Djelo „Dama koja sjedi“ naslikao je 1907. godine:
- a) Anri Matis,
  - b) Edvard Munk,
  - c) Ernest Ludvig Krihner.
- 195.Umjetnost Ekspresionizma vezana je u prvom redu za:
- a) Realni svijet,
  - b) Doživljaj svijeta,
  - c) Izražavanje svijeta.
- 196.Djelo „Misterija i melanolija ulice“ naslikao je 1914. godine:
- a) Đorđo de Kirkko,
  - b) Salvador Dali,
  - c) Žorž Brak.
- 197.Stripom je bio posebno inspirisan američki slikar:
- a) Endi Vorhol,
  - b) Roj Lichtenštajn,
  - c) Džekson Polok.
- 198.Djelo „Vistlerova majka“ naslikao je 1871. godine:
- a) Džejms Meknil Vistler
  - b) Ašer Braun Durand
  - c) Teodor Robinson
- 199.Kubizam je ponikao iz djela i teorije kog autora:
- a) Pol Sezana,
  - b) Pabla Pikasa,
  - c) Marsel Dišana
- 200.Djelo „Atenska škola“ naslikao je:
- a) Mikelanđelo Buonarotti,
  - b) Leonardo da Vinči,
  - c) Rafaelo Santi.

**DEPARTMAN
ZA RAČUNARSKE NAUKE**

DEPARTMAN ZA RAČUNARSKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: INFORMATIKA

Studijski program Informatika predstavlja osnovne akademske studije iz oblasti informatike i računarskih nauka. Trajanje studija je 8 semestara, odnosno 4 školske godine. Za završetak studija na ovom nivou potreбno je ostvariti 240 ESPB чime se stиe stručni naziv diplomirani informatičar. Svi predmeti su jednosemestralni. Za sve predmete utvrđen je nedjeljni fond časova i broj ESPB koji se stиe polaganjem istih.

Nastava se izvodi uz primjenu savremenih vizuelnih sredstava a vježbe su po potrebi predmeta podržane korišćenjem računara. Nastava je potpuno interaktivna, izvodi se najsavremenijim metodama u savremeno opremljenim računarskim laboratorijama. Vježbe se izvode u malim grupama, akcenat je na praktičnom radu i ovladavanju vještina potrebnim za projektovanje i analizu, razvoj i upravljanje komponentama poslovnih procesa kao i poslovnim procesima i sistemima u cijelini. Kroz nastavni proces studenti stиe i kompetencije za razumijevanje osnovnih koncepta u oblasti informatike i IKT, sposobnost prikupljanja, analize i objašnjenja relevantnih informacija, sposobnost razmjene informacija i ideja u procesu komuniciranja i sposobnosti primjene znanja i vještina u rješavanju konkretnih problema.

Na ovaj studijski program je moguće preći sa sličnih ili srodnih oblasti studija uz polaganje diferencijalnih ispita i stečenih 37 ESPB bodova po godini. Po rasporedu predmeta izučavaju se akademsko općeobrazovni predmeti. Kroz četiri godine raspoređeni su teorijsko metodološki, naučno-stručni, stručno-aplikativni predmeti kao i stručna praksa. Stručna praksa se realizira tokom prve tri godine studija po uputstvima nastavnika mentora i mentora iz preduzeća i obrazovnih ustanova. Nakon ispunjenih obaveza i položenih svih ispita predviđenih studijskim programom studenti brane završni rad.

Svrha studijskog programa osnovnih akademske studije Informatika je sticanje znanja iz različitih naučnih i stručnih matematičko-informatičkih oblasti neophodnih za razumijevanje i ovladavanje složenim procesima savremenih informacionih tehnologija. Zahvaljujući širokoj teoretskoj osnovi koju ovaj studijski program nudi, ti stručni kadrovi će biti u stanju da se uhvate u koštač sa različitim vrstama problema i da prate stalne promjene koje se dešavaju u ovoj oblasti.

Po savladanom studijskom programu student je osposobljen da algoritamski rješava praktične probleme i da ih realizira u izabranom programskom jeziku. Na osnovu stečenih znanja koje omogućava studijski program student je osposobljen za primjenu internet tehnologija, programiranje u trenutno aktuelnim programskim jezicima, projektovanje i primjenu veb dizajna, softverski inženjeringu, ima sposobnost da nadgleda razvoj i implementaciju informacionih sistema i baza podataka. Student stиe znanje iz arhitekture računara i računarske tehnike, infrastrukture računarskih mreža, elektronskog poslovanja, elektronskog obrazovanja i dr.

Svrha ovog studijskog programa je i da pruži odgovarajuću podlogu u daljem usavršavanju i obrazovanju iz oblasti računarskih nauka, prije svega u okviru diplomskih akademskih studija ovog obrazovnog profila. Nakon završetka studijskog programa Informatika otvaraju se mogućnosti za zapošljavanje na poslovima kao što su: rukovodilac računskog centra (IT sektora, službe i sl.), programer, projektant i administrator baza

podataka, informacionih sistema, nastavnik u osnovnim i srednjim školama (nakon okončanih master studija) na predmetima iz oblasti računarstva i informatike i sl.

Ciljevi studijskog programa Informatika su razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje akademskim i praktičnim vještinama i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblasti informacionih tehnologija. Posebna pažnja se posvjećuje sticanju znanja i vještina iz oblasti programske jezike, razvoja web aplikacija, informacionih sistema i baza podataka, računarskih mreža i elektronskog učenja. Cilj je da nakon savladavanja studijskog programa student stekne sposobnosti da efikasno programira poslovne aplikacije, da projektuje i dizajnira web aplikacije, pruža podršku za rad na internetu, da projektuje i implementira informacione sisteme u različitim poslovnim domenima, da se osposobe za implementiranje računarskih mreža kao i za administriranje mreže i da razvija razna poslovna rješenja u okviru informacionih tehnologija. Ciljeve studijskog programa možemo razvrstati kroz sticanje sljedećih znanja, vještina i sposobnosti:

- Student stiče bazična znanja savlađujući programske sadržaje iz oblasti računarstva i informatike zajedno sa znanjima iz matematike, vjerovatnoće i statistike, strukture podataka i algoritama i osnova računarske tehnike;
- Praktična znanja stiče savladavanjem programskih sadržaja iz arhitekture računara, programske jezike, operativnih sistema, baza podataka, informacionih sistema, računarske grafike, internet programiranja, računarskih mreža, bežičnih i mobilnih komunikacija i zaštite web aplikacija;
- Kroz razne oblike realizacije studijskog programa student razvija sposobnosti za komunikativnost i timski rad uz aktivno korišćenje stranog jezika (engleski jezik) i razvijanje sposobnosti za prezentovanje sopstvenih rezultata stručnoj i široj javnosti;
- Dobijanje neophodnih znanja za dalje školovanje kroz master i doktorske studije;
- Razvijanje svijesti kod studenata za potrebom daljeg obrazovanja i razvijanja saznanja o širokom spektru problema i obaveza koji se javljaju u profesionalnoj praksi.

Savladavanjem studijskog programa Informatika student stiče opće i predmetno-specifične sposobnosti koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne djelatnosti. Uspješnim savladavanjem različitih disciplina u okviru studijskog programa student se osposobljava za projektovanje informacionih sistema uz korišćenje savremenih metoda i tehnika softverskog inženjeringu, kreiranje grafičkih aplikacija, korišćenje standardnih programskih jezika i specijalizovanih alata.

Student stiče sposobnost pravilnog izbora i korišćenja informatičkih alata i tehnika za analizu poslovanja, primjenu novih informatičkih rješenja uz mogućnost korišćenja internet tehnologija. Studenti koji završe studijski program Informatika su kompetentni da rješavaju probleme iz prakse i da obavljaju sljedeće poslove:

- rukovodilac računskog centra (IT sektora, službe i sl.),
- sistem analitičar (projektant IS),
- projektant i administrator baza podataka,
- projektant i administrator informacionih sistema,
- programer – razvoj aplikativnog softvera,

- softverski inženjering,
- veb dizajn i internet programiranje,
- edukacija kadrova u domenu informacionih tehnologija u obrazovnim ustanovama (osnovne, srednje i visoke škole, fakulteti – nakon okončanih master i doktorskih studija).

Studijski program Informatika je u potpunosti usklađen sa zahtjevanim predmetno specifičnim standardima za akreditaciju. Usaglašen je i sa evropskim standardima u skladu sa zahtjevima: u pogledu uslova upisa, trajanja studija, uslova prelaska u narednu godinu, načina ocjenjivanja, načina studiranja i sticanja diplome.

STUDIJSKI PROGRAM – INFORMATIKA
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani Informatičar

R.B.	Šifra	PREDMET	SEM	P	V	LAB	ESPB
PRVA GODINA							
1	IOA01	Historija razvoja matematike i informatike	1	1	2		5
2	IOA02	Matematika 1	1	2	3		7
3	IOA03	Engleski jezik 1	1	2	0		4
4	IOA04	Osnovi informatike	1	2	2		6
5	IOA05	Strukture podataka i algoritmi	1	3	3		8
7	IOA06	Matematika 2	2	2	3		6
8	IOA07	Osnovi računarske tehnike	2	2	2	1	6
9	IOA08	Uvod u programiranje	2	2	2	2	6
10	IOA09	Engleski jezik 2	2	2	0		4
12	IB1	Predmeti izbornog bloka 1	2	2	0		6
13	IOA12	Stručna praksa 1	2	0	0		2
DRUGA GODINA							
14	IOA13	Diskretna matematika	3	2	2		6
15	IOA14	Baze podataka	3	2	3		7
16	IOA15	Arhitektura računara	3	2	2	1	7
17	IOA16	Engleski jezik 3	3	2	0		4
18	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	3	2	2		6
19	IOA19	Objektno orijentisano programiranje 1	4	2	3		7
20	IOA20	Uvod u informacione sisteme	4	2	2		5
21	IOA21	Operativni sistemi	4	2	2	1	6
22	IOA22	Engleski jezik 4	4	2	0		4
23	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	4	2	2		6
24	IOA25	Stručna praksa 2	4	0	0		2

TREĆA GODINA						
---------------------	--	--	--	--	--	--

TREĆA GODINA							
25	IOA26	Objektno orijentisano programiranje 2	5	2	2		6
26	IOA27	Računarske mreže	5	2	1	1	6
27	IOA28	Internet programiranje	5	2	2		6
28	IOA29	Poslovni informacioni sistemi	5	2	2		6
29	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	5	2	2		6
30	IOA32	Veb dizajn	6	2	2		6
31	IOA33	Računarska grafika i geometrija	6	2	2		5
32	IOA34	Statistika	6	2	3		7
33	IOA35	Upravljanje znanjem	6	2	1		4
34	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	6	2	2		6
35	IOA38	Stručna praksa 3	6	0	0		2

ČETVRTA GODINA						
-----------------------	--	--	--	--	--	--

ČETVRTA GODINA							
36	IOA39	Interakcija čovjek- računar	7	2	2		6
37	IOA40	Elektronska nastava i učenje	7	2	2		6
38	IOA41	Bežične i mobilne komunikacije	7	2	1	1	6
39	IB6	Predmeti izbornog bloka 6	7	2	2		6
40	IB7	Predmeti izbornog bloka 7	7	2	2		6
41	IOA46	Softversko inženjerstvo	8	3	3		7
42	IOA47	Primjene informaciono-komunikacionih tehnologija	8	3	3		7
43	IOA48	Metodika nastave informatike	8	2	2		5
44	IB8	Predmeti izbornog bloka 8	8	2	2		6
45	IOA51	Završni rad	8				5

Predmeti izbornih blokova:

R.B.	Naziv	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Računarske aplikacije	2	2	2	6
	Poslovna informatika	2	2	2	6
	Epistemologija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Primjena računara u nastavi matematike	3	2	2	6
	Opšta pedagogija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Upravljanje multimedijalnim sadržajima	4	2	2	6
	Opšta psihologija	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Preduzetništvo	5	2	2	6
	Uvod u pedagošku psihologiju	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Interkultularno razumijevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Savremene metode u nastavi	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Elektronsko poslovanje	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Sigurnost veb aplikacija	7	2	2	6
	Računovodstveni informacioni sistemi	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Akademsko pisanje	8	2	2	6
	Teorija informacija	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA STUDIJSKI PROGRAM INFORMATIKA

1. Naziv prvog elektronskog digitalnog računara je:
  - a) ERICSSON,
  - b) ENIAC,
  - c) NOKIA.
2. Skup akcija sa definisanim redosledom njihovog obavljanja, koji primenjen na polazni skup podataka, dovodi do traženih rezultata je:
  - a) program,
  - b) algoritam,
  - c) programski jezik.
3. Adresna magistrala je:
  - a) uređaj za dekodiranje adresa,
  - b) magistrala kojom putuju adrese od procesora do uređaja,
  - c) uređaj za adresiranje magistrala.
4. Koji je od navedenih elementarni programski jezik:
  - a) NOTEPAD,
  - b) WORD,
  - c) BASIC.
5. Algoritam zapisan na nekom programskom jeziku je:
  - a) program,
  - b) hardver,
  - c) CD-ROM.
6. Hardver je:
  - 1) isto što i softver,
  - 2) tehnička komponenta računarskog sistema,
  - 3) operativni sistem.
7. Softver je:
  - 1) programska komponenta računarskog sistema,
  - 2) isto što i hardver,
  - 3) tvrdi disk.
8. Dopunite rečenicu: Riječ "bit" se koristi kao skraćenica za   i , a niz bitova se naziva   .
9. Sa osam bitova moguće je ostvariti:
  - a) 312 binarnih zapisa,
  - b) 156 binarnih zapisa,
  - c) 256 binarnih zapisa.
10. Jedan od najčešće korišćenih standarda binarnog kodiranja naziva se:
  - a) BOSCH kod,
  - b) ASCII kod,
  - c) EURO kod.

11. Aplikativni programi su:
  - a) programi za obradu podataka korisnika,
  - b) programi koji služe samo za obradu slika,
  - c) programi koji služe samo za obradu teksta.
12. Koji od navedenih djelova računarskog sistema ne spada u izlazne uređaje:
  - a) disketa,
  - b) štampač,
  - c) monitor.
13. Da li računar ima mogućnosti razmišljanja:
  - a) DA,
  - b) NE.
14. RAM memorija je memorija koja omogućava:
  - a) samo čitanje sadržaja,
  - b) samo upisivanje sadržaja,
  - c) čitanje i upisivanje sadržaja.
15. Da li se sadržaj RAM memorije po isključenju računara briše.
  - a) NE,
  - b) DA.
16. ROM memorija omogućava:
  - a) samo čitanje sadržaja,
  - b) samo upisivanje sadržaja,
  - c) čitanje i upisivanje sadržaja.
17. Memorijski čip na računaru koji se napaja pomoću baterije i koji skladišti informacije za pokretanje sistema je _____ .
18. Multimedija podrazumeva:
  - a) kombinaciju teksta, slike, zvuka, videa i animacije;
  - b) samo kombinaciju zvuka i slike;
  - c) samo kombinaciju videa i zvuka.
19. Program za izradu multimedijalnih prezentacija je:
  - a) SublimeText,
  - b) Torrent,
  - c) Prezi.
20. Piksel je termin vezan za:
  - a) rezoluciju ekrana,
  - b) dirku na tastaturi,
  - c) ikonu.
21. Sve informacije u računaru su predstavljene kao niz:
  - a) Bitova,
  - b) slova abecede,
  - c) dekadnih cifara.

22. Mala elektronska komponenta izgrađena u integrisanoj tehnologiji, sa više hiljada elektronskih kola i sa po nekoliko miliona tranzistora, poznata je pod nazivom:
- a) čip,
  - b) procesor,
  - c) CMOS.
23. Skener je:
- a) ulazni uređaj,
  - b) izlazni uređaj,
  - c) ulazno-izlazni.
24. Najpoznatiji program za obradu teksta je _____.
25. Za aktiviranje numeričkog dijela tastature služi taster:
- a) CAPS LOCK,
  - b) SCROLL LOCK,
  - c) NUM LOCK.
26. Da li na tastaturi postoji numeričko-alfabetski dio:
- a) DA,
  - b) NE.
27. Da li u računarskom softveru postoji pojam ransomware:
- a) DA,
  - b) NE.
28. Program za rad sa vektrorskom grafikom je:
- a) WORD,
  - b) COREL DRAW,
  - c) PASCAL.
29. Navedite dva objektno orijentisana programska jezika:
_____.
30. Da li računar zna da razlikuje cijele, realne, negativne i pozitivne brojeve?
- a) DA,
  - b) NE.
31. Najpoznatiji grafički operativni sistem za PC računare je:
- a) DOS,
  - b) C++,
  - c) WINDOWS.
32. Radna površina Linux Mint-a naziva se:
- a) Taskbar,
  - b) MATE.
  - c) Recycle Bin.
33. Prekrivena mreža kojoj se može pristupiti uz određeni softver, konfiguracije ili ovlašćenja je:
- a) Yahoo,
  - b) Gmail,
  - c) Darknet.

34. Računar sa operativnim sistemom Windows gasimo na sljedeći način:
start – control panel - fonts

- a) DA,
- b) NE.

35. Operativni sistem je:

- a) Aplikativni program,
- b) Adobe Illustrator,
- c) Kolekcija sistemskih programa koji podržavaju rad svih uređaja u računaru.

36. Programi izgrađeni za potrebe podrške rada uređaja računarskog sistema i manipulaciju sa podacima u sistemu, jednim imenom se nazivaju:

- a) Editori,
- b) sistemski programi,
- c) instalacioni programi.

37. Objasnite dejstvo slijedećih komandi u operativnom sistemu Windows:

- a) OK _____;
- b) Cancel _____;
- c) Help _____.

38. Folder (direktorijum) je naziv za:

- a) ime fajla,
- b) ime diska,
- c) mjesto gde se čuvaju fajlovi i podfolderi.

39. Šta je od navedenog operativni sistem:

- a) Sony Vegas,
- b) Fedora,
- c) Paint.

40. Šta je kompjuterski crv?

- a) svaki kratak program,
- b) jedan od najopasnijih virusa,
- c) sitan elektronski uređaj.

41. Za kreiranje novog foldera koristi se komanda:

- a) New Folder,
- b) Rename,
- c) Delete.

42. Dio Web stranice koji sadrži oglas ili reklamu ili ima link ka Web sajtu oglašivača, naziva se:

- a) Baner;
- b) Browser;
- c) Home page.

43. Start meni se nalazi u:

- a) Scroll Bar – liniji,
- b) Task Bar-liniji,
- c) Toolbaru.

44. Šta sadrži meni Control Panel-a:
- a) programe za podešavanje parametara sistema,
  - b) igrice,
  - c) dokumenta.
45. Da li je Windows multiprogramski operativni sistem:
- a) NE,
  - b) DA.
46. Tasterom CAPS LOCK aktiviraju se:
- a) sva velika slova,
  - b) naizmjenično velika i mala slova,
  - c) kosa slova.
47. Linija alatki naziva se toolbar:
- a) DA,
  - b) NE.
48. Program za navigaciju i pristup informacijama na internetu je:
- a) PHP,
  - b) Google,
  - c) Browser.
49. Najpoznatiji program za tabelarne proračune naziva se:
- a) Microsoft Acces,
  - b) Front Page,
  - c) Microsoft Excel.
50. Prenos podataka sa mrežnog servera na korisnički računar poznat je pod terminom:
- a) Download,
  - b) Upload,
  - c) Attachment.
51. Kanta u kojoj se nalaze izbrisani fajlovi naziva se:
- a) My Documents,
  - b) My Computer,
  - c) Recycle Bin.
52. Koji je od ponuđenih operativnih sistema namjenjen za mobilne platforme?
- a) Linux,
  - b) iOS,
  - c) Windows 10.
53. Baza podataka se najbolje može opisati kao:
- a) hardver,
  - b) elektronska biblioteka preduzeća,
  - c) korisne informacije.
54. Komanda za kopiranje je:
- a) Rename,
  - b) Copy,
  - c) Del.

55. Clipboard je:

- a) privremena memorija,
- b) radna površina,
- c) hardver.

56. Zatvaranje prozora preko tastature vrši se pritiskom kombinacije tastera Alt+F4:

- a) DA,
- b) NE.

57. U oktalnom brojnom sistemu postoji:

- a) 16 cifara,
- b) 10 cifara,
- c) 8 cifara.

58. Start meni se otvara kombinacijom tastera:

- a) Ctrl+Esc,
- b) Ctrl+Alt+Del,
- c) Ctrl+Shift+Alt.

59. Program 7-Zip služi za:

- a) pakovanje fajlova,
- b) skraćivanje fajlova,
- c) preimenovanje fajlova.

60. Podešavanje modema vrši se u:

- a) Control Panelu,
- b) My Computer,
- c) My Document.

61. Opcija za pregled prije štampanja je:

- a) Print Preview,
- b) Print,
- c) Page Setup.

62. Za iskošena slova koristi se opcija:

- a) B (bold),
- b) I (italic),
- c) U (underline).

63. Koji je od navedenih fontova standard:

- a) Vivaldi,
- b) Time New Roman,
- c) Calibri.

64. Opcija Landscape je za:

- a) položenu postavku stranice,
- b) uspravnu postavku stranice,
- c) pod uglom od 45 (stepeni).

65. Veličina fonta se mjeri u:

- a) bajtima (bytes).
- b) metrima (m).
- c) pointima (pt).

66. Kako se naziva proces kojim se neki operativni sistem čini otpornim na napade?
- a) podešavanje,
  - b) ojačavanje (hardening),
  - c) plombiranje,
  - d) zaključavanje.
67. DOS je grafički operativni sistem:
- a) DA,
  - b) NE.
68. DOS znači:
- a) disk operation system,
  - b) disket open system.
69. Kako se naziva proces šifrovanja u kome se poruka krije u okviru neke druge poruke?
- a) heš funkcija,
  - b) steganografija,
  - c) MDA,
  - d) kripto-obavještajni rad.
70. Koja je od navedenih komandi za brisanje sadržaja ekrana u DOS -u:
- a) EXIT,
  - b) CLS,
  - c) FORMAT.
71. Za ispis sadržine foldera (direktorijuma) u operativnom sistemu DOS koristimo komandu DIR.
- a) DA,
  - b) NE.
72. Komanda za promjenu imena u operativnom sistemu DOS je:
- a) RENAME,
  - b) TYPE,
  - c) START.
73. Koja od navedenih ekstenzija nije izvršiva:
- a) EXE,
  - b) TXT,
  - c) BAT.
74. Kako se nazivaju virusi koji se smještaju u startni (boot) sektor na disku da bi izbjegli detekciju i pružili lažne podatke o veličini datoteke?
- a) "trojanski konji",
  - b) nevidljivi (stealth) virusi,
  - c) "crvi",
  - d) polimorfni virusi.
75. Margine su:
- a) markirani dio teksta,
  - b) lijepo oblikovana slova,
  - c) bjeline na stranici.

76. A4 je format papira koji ima dimenzije:

- a) 148 x 210 mm,
- b) 210 x 297 mm,
- c) 257 x 364 mm.

77. Navesti tri tipa podataka u programskom jeziku JAVA:

- 1) _____.
- 2) _____.
- 3) _____.

78. Koji uređaj vrši pasivni nadzor nad mrežnim saobraćajem?

- a) snifer,
- b) IDS,
- c) mrežna barijera,
- d) web čitač.

79. Koji od navedenih programskih jezika je objektno-orientisan:

- a) C,
- b) Java,
- c) Pascal.

80. Excel-ov radni list ima ekstenziju:

- a) .DOC,
- b) .EXE,
- c) .XLS.

81. Programska jezika namjenjen za internet programiranje je:

- a) Pascal,
- b) PHP,
- c) C.

82. Novi operativni sistem kompanije Microsoft nosi naziv:

- a) Windows 2007,
- b) Windows 10,
- c) Linux.

83. Windows 10 je:

- a) operativni sistem,
- b) programski jezik,
- c) pretraživač.

84. Windows 10 se pojavila na tržištu:

- a) 2010. godine,
- b) 2012. godine,
- c) 2015. godine.

85. Windows Vista ima novi grafički interfejs pod nazivom:

- a) Hero,
- b) Aero,
- c) Vista.

86. Zadavanje glasovnih komandi u Windows 10 se obavlja preko?

- a) Siri,
- b) Cortana,
- c) Mirjana.

87. Da li Windows 10 ima podršku za monitore osjetljive na dodir?

- a) DA,
- b) NE.

88. Microsoft Edge dolazi fabrički uz Windows 10.

- a) DA,
- b) NE.

89. Safari je web pretraživač kojeg je razvio:

- a) Windows,
- b) Linux,
- c) Apple.

90. Da li je Windows 10 dostupna za procesore sa 32-bitnom strukturom?

- a) DA,
- b) NE.

91. Da li novi Microsoft Office paket dolazi fabrički uz Windows 10?

- a) DA,
- b) NE.

92. Novi Microsoft Office paket nosi oznaku:

- a) 2010,
- b) 2013,
- c) 2016.

93. Najnovija verzija Microsoft-ovog operativnog sistema za mobilne telefone i PDA uređaje je:

- a) Windows Mobile 6.5,
- b) Windows Mobile 6.7,
- c) Windows Mobile 6.9.

94. Dizajn Windows Mobile 6 operativnog sistema za mobilne telefone i PDA podsjeća na:

- a) Windows Vista,
- b) Windows 7,
- c) Windows 8.

95. Microsoft Office 2016 poznat je pod nazivom:

- a) Office 10,
- b) Office 13,
- c) Office 16.

96. Grafički interfejs za Office 2016, umjesto padajućih menija i paleta alatki koristi:

- a) Ribbon,
- b) Toolbars,
- c) Menu 2007.

97. Ribbon je traka sa alatkama koja vam na jednom mjestu prikazuje sve moguće alatke (organizovane u tzv. echunk-ove) i vezane za aktivnost koju trenutno sprovodite.

- a) DA,
- b) NE.

98. Oznaka Multi-core processor označava:

- a) procesore sa 64-bitnom strukturom,
- b) procesore sa dva ili više jezgra,
- c) duplo brže procesore.

99. Šta je ADSL?

- a) uređaj za korišćenje satelitskog interneta;
- b) vrsta novih grafičkih kartica;
- c) tehnologija za prenos digitalnih podataka velikom brzinom, preko postojeće telefonske linije. Omogućava stalnu vezu sa internetom.

100. Šta je WLAN?

- a) vrsta novih zvučnih kartica;
- b) žičana lokalna računarska mreža;
- c) bežična lokalna računarska mreža.

**DEPARTMAN
ZA EKONOMSKE NAUKE**

DEPARTMAN ZA EKONOMSKE NAUKE STUDIJSKI PROGRAM: POSLOVNA EKONOMIJA

Osnovne akademske studije se izvode u toku četiri školske godine, odnosno osam semestara, a ukupan obim studija je 240 ESPB. Ukupno angažovanje studenta sastoji se od aktivne nastave, samostalnog rada, kolokvija, ispita, stručne prakse i završnog rada.

Osnovne akademske studije Ekonomije sastoje se iz obaveznih i izbornih predmeta, čijim se savladavanjem obezbjeđuju neophodna znanja i vještine za sticanje odgovarajućeg akademskog zvanja. U nastavi se primjenjuju savremene metode, koje uključuju interaktivno učenje, učenje na daljinu, korišćenje savremenih računarskih programa, mentorsko vođenje, posjete naučno-istraživačkim i privrednim organizacijama. Nastavnici i saradnici koriste pozitivna iskustva srodnih studijskih programa u nastavi, organizuju predavanja gostujućih nastavnika i sl. Osnovne akademske studije ekonomije nude studentima široko obrazovanje iz raznih ekonomskih disciplina, neophodnih za sticanje potrebnih kompetencija. Pri definisanju strukture studijskog programa vršene su konsultacije sa budućim poslodavcima i njihove potrebe su uzete u obzir, kao i želje studenata da steknu osnovno znanje i brže se osposobe za aktivan rad u praksi.

Osnovne akademske studije ekonomije imaju svrhu da studentima pruže sve elemente potrebne da kvalitetno obavljaju poslove srednjeg i višeg nivoa upravljanja u različitim organizacijama, razumijevanje i analizu finansijskih izveštaja te primjenu teorijskih znanja iz preduzetništva i poslovne ekonomije u praksi. Svrha realizacije studija ekonomije jasno je formulisana i kroz strukturu programa, odnosno niz teorijskih i aplikativnih predmeta, od opšte-obrazovnih do usko-specijalističkih. Student po završetku osnovnih studija stiče obrazovanje kojim je osposobljen da razumije probleme i rješava postavljene zadatke u savremenoj tranzicionej ekonomiji primjenjujući nove ekonomski modelle i iskorišćavajući potencijal savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija na najbolji način. Na taj način studije ekonomije obezbjeđuju sticanje znanja, vještina i kompetencija, koje su društveno opravdane i korisne.

Studije ekonomije omogućavaju uspješno obavljanje ekonomskih poslova u najširem spektru privrednih, naučnih, vladinih I nevladinih organizacija. Svrha osnovnih studija ekonomije je objedinjavanje aplikativnih i fundamentalnih znanja iz ekonomije, koja studentu omogućavaju zapošljenje u struci nakon završenih osnovnih studija ili nastavak obrazovanja na nivou master studija, u okviru iste ili neke od srodnih oblasti, na našem ili nekom drugom univerzitetu.

Studentima se pruža mogućnost da uključe svoje kreativne sposobnosti, razviju kritički pristup prema rezultatima rada i ovlađaju različitim praktičnim vještinama, neophodnim za obavljanje profesije. Na taj način se ostvaruje osnovni cilj studijskog programa, koji se ogleda u obezbjeđivanju kvalitetnog obrazovnog procesa, tokom kog studenti stiču kompetencije i akademske vještine, neophodne za bavljenje ekonomskom profesijom ili za nastavak obrazovanja na višem nivou studija.

Ciljevi su jasno formulisani i preko ciljeva svakog predmeta, koji student pohađa. Ciljevi se realizuju kroz izbalansiran odnos predavanja, praktične nastave, stručne prakse i samostalnog rada studenata.

Ciljevi osnovnih akademskih studija ekonomije obuhvataju:

- usmjerenje studenta ka sticanju znanja i vještina potrebnih za profesionalno obavljanje poslova iz oblasti ekonomije,
- sticanje znanja i vještina na osnovu kojih će svršeni studenti biti sposobljeni za rad na odgovarajućim mjestima u javnom ili privatnom sektoru,
- omogućavanje studentima da prošire svoja znanja po sopstvenom izboru i da se na taj način uže specijalizuju,
- stručno ospozobljava studenta da aktivno učestvuje u procesima ekonomske tranzicije i daju svoj doprinos ekonomskom razvoju zemlje,
- sticanje znanja stranog (engleskog) jezika, koje omogućava lakše praćenje međunarodnih ekonomske tokova kao i strane stručne i naučne literature i dalje usavršavanje u okviru različitih stručnih i naučnih programa, koji se izvode na engleskom jeziku,
- sticanje teorijskih znanja iz različitih oblasti (statistika, matematika, informatika, mikroekonomija, makroekonomija, finansije, računovodstvo, bankarstvo, preduzetništvo, menadžment itd.), koja su neophodan preduslov za savlađivanje teorijskih i praktičnih problema iz oblasti ekonomije,
- sticanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za izbor ideje o pokretanju biznisa po principima tržišne ekonomije,
- sticanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za rad i rukovođenje u poslovnim bankama,
- razvoj sposobnosti za rad u različitim vrstama ekipa ili timova (kroz zajedničke zadatke, nastavu i projekte grupa studenata), razvoj kreativnih sposobnosti i kritičkog odnosa prema rezultatima rada,
- sticanje osnove za dalje obrazovanje na višim nivoima studija.

Savladavanjem studijskog programa ekonomije student, ovisno o odabranom usmjerenu, stiče predmetno-specifične kompetencije:

- detaljno poznavanje i razumijevanje disciplina u okviru ekonomije,
- rješavanje ekonomske problema upotrebom naučnih i praktičnih metoda,
- povezivanje osnovnih znanja iz različitih oblasti ekonomije i njihova primjena pri rješavanju konkretnih ekonomske problema,
- praćenje i primjena savremenih dostignuća u struci,
- primjena stečenih znanja i ovladavanje novinama u struci kroz upotrebu inovacionih, informacionih i komunikacionih tehnologija.

STUDIJSKI PROGRAM – POSLOVNA EKONOMIJA

(osnovne akademske studije – 240 ESPB)

Zvanje: Diplomirani ekonomista

R.B.	Šifra	PREDMET	SEM	P	V	ESPB
PRVA GODINA						
1.	EOA01	Osnovi ekonomije	1	2	3	6
2.	EOA02	Matematika 1	1	2	3	7
3.	EOA03	Sociologija	1	2	2	6
4.	EOA04	Engleski jezik 1	1	2	0	4
5.	EOA05	Osnovi informatike	1	2	2	6
6.	EOA06	Statistika	2	2	3	7
7.	EOA07	Osnovi menadžmenta	2	2	2	6
8.	EOA08	Engleski jezik 2	2	2	0	4
9.	EOA09	Mikroekonomija	2	2	3	6
10.	EOA10	Epistemologija	2	2	2	6
11.	EOA11	Stručna praksa	2	0	0	2
DRUGA GODINA						
13.	EOA12	Makroekonomija	3	2	2	6
14.	EOA13	Osnovi marketinga	3	2	2	6
15.	EOA14	Finansijsko računovodstvo	3	3	3	7
16.	EOA15	Engleski jezik 3	3	2	0	4
17.	IB1	Predmet izbornog bloka 1	3	2	2	6
18.	EOA18	Kvantitativne metode	4	2	2	6
19.	EOA19	Upravljačko računovodstvo	4	3	3	7
20.	EOA20	Engleski jezik 4	4	2	0	4
22.	EOA21	Istraživanje tržišta	4	2	2	6
23.	IB2	Predmet izbornog bloka 2	4	2	2	6
24.	EOA24	Stručna praksa 2	4	0	0	2

TREĆA GODINA						
25.	EOA25	Poslovni informacioni sistemi	5	2	2	6
26.	EOA26	Strategijski menadžment	5	2	2	6
27.	EOA27	Organizacija preduzeća	5	2	2	6
28.	IB3	Predmet izbornog bloka 3	5	2	2	6
29.	EOA30	Menadžment ljudskih resursa	5	2	2	6
30.	EOA31	Finansijski menadžment	6	3	3	8
31.	EOA32	Bankarski menadžment	6	3	3	8
32.	IB4	Predmet izbornog bloka 4	6	2	2	6
33.	IB5	Predmet izbornog bloka 5	6	2	2	6
34.	EOA37	Stručna praksa	6	0	0	2
ČETVRTA GODINA						
35.	EOA38	Preduzetništvo	7	2	2	6
36.	IB6	Predmet izbornog bloka 6	7	2	2	6
37.	IB7	Predmet izbornog bloka 7	7	2	2	6
38.	EOA43	Upravljanje investicijama	7	3	2	6
39.	EOA44	Računovodstven informacioni sistem	7	2	2	6
40.	EOA45	Projektni menadžment	8	3	3	8
41.	EOA46	Menadžment malih i srednjih preduzeća	8	3	2	7
42.	EOA47	Menadžment kvaliteta	8	2	2	6
43.	IB8	Predmet izbornog bloka 8	8	2	3	6
44.	EOA50	Završni rad	8	0	0	3

Predmeti izbornih blokova:

R.B.	Naziv	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Menadžment životne sredine	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Poslovno pravo	4	2	2	6
	Opšta psihologija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Sigurnost veb aplikacija	5	2	2	6
	Monetarne finansije	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Odnosi s javnošću	6	2	2	6
	Akademsko pisanje	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Interkulturno razumijevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Javne finansije	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Elektronsko poslovanje	7	2	2	6
	Radno pravo	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Berza i berzansko poslovanje	7	2	2	6
	Osnovi psihologije rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment prodaje i odnosa sa kupcima	8	2	2	6
	Poresko pravo	8	2	2	6

DEPARTMAN ZA EKONOMSKE NAUKE STUDIJSKI PROGRAM: POSLOVNA EKONOMIJA

Osnovne akademske studije se izvode u toku četiri školske godine, odnosno osam semestara, a ukupan obim studija je 240 ESPB. Ukupno angažovanje studenta sastoji se od aktivne nastave, samostalnog rada, kolokvija, ispita, stručne prakse i završnog rada.

Osnovne akademske studije Ekonomije sastoje se iz obaveznih i izbornih predmeta, čijim se savladavanjem obezbjeđuju neophodna znanja i vještine za sticanje odgovarajućeg akademskog zvanja. U nastavi se primjenjuju savremene metode, koje uključuju interaktivno učenje, učenje na daljinu, korišćenje savremenih računarskih programa, mentorsko vođenje, posjete naučno-istraživačkim i privrednim organizacijama. Nastavnici i saradnici koriste pozitivna iskustva srodnih studijskih programa u nastavi, organizuju predavanja gostujućih nastavnika i sl. Osnovne akademske studije ekonomije nude studentima široko obrazovanje iz raznih ekonomskih disciplina, neophodnih za sticanje potrebnih kompetencija. Pri definisanju strukture studijskog programa vršene su konsultacije sa budućim poslodavcima i njihove potrebe su uzete u obzir, kao i želje studenata da steknu osnovno znanje i brže se osposobe za aktivan rad u praksi.

Osnovne akademske studije ekonomije imaju svrhu da studentima pruže sve elemente potrebne da kvalitetno obavljaju poslove srednjeg i višeg nivoa upravljanja u različitim organizacijama, razumijevanje i analizu finansijskih izveštaja te primjenu teorijskih znanja iz preduzetništva i poslovne ekonomije u praksi. Svrha realizacije studija ekonomije jasno je formulisana i kroz strukturu programa, odnosno niz teorijskih i aplikativnih predmeta, od opšte-obrazovnih do usko-specijalističkih. Student po završetku osnovnih studija stiče obrazovanje kojim je osposobljen da razumije probleme i rješava postavljene zadatke u savremenoj tranzicionej ekonomiji primjenjujući nove ekonomski modelle i iskorišćavajući potencijal savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija na najbolji način. Na taj način studije ekonomije obezbjeđuju sticanje znanja, vještina i kompetencija, koje su društveno opravdane i korisne.

Studije ekonomije omogućavaju uspješno obavljanje ekonomskih poslova u najširem spektru privrednih, naučnih, vladinih I nevladinih organizacija. Svrha osnovnih studija ekonomije je objedinjavanje aplikativnih i fundamentalnih znanja iz ekonomije, koja studentu omogućavaju zapošljenje u struci nakon završenih osnovnih studija ili nastavak obrazovanja na nivou master studija, u okviru iste ili neke od srodnih oblasti, na našem ili nekom drugom univerzitetu.

Studentima se pruža mogućnost da uključe svoje kreativne sposobnosti, razviju kritički pristup prema rezultatima rada i ovlađaju različitim praktičnim vještinama, neophodnim za obavljanje profesije. Na taj način se ostvaruje osnovni cilj studijskog programa, koji se ogleda u obezbjeđivanju kvalitetnog obrazovnog procesa, tokom kog studenti stiču kompetencije i akademske vještine, neophodne za bavljenje ekonomskom profesijom ili za nastavak obrazovanja na višem nivou studija.

Ciljevi su jasno formulisani i preko ciljeva svakog predmeta, koji student pohađa. Ciljevi se realizuju kroz izbalansiran odnos predavanja, praktične nastave, stručne prakse i samostalnog rada studenata.

Ciljevi osnovnih akademskih studija ekonomije obuhvataju:

- usmjerenje studenta ka sticanju znanja i vještina potrebnih za profesionalno obavljanje poslova iz oblasti ekonomije,
- sticanje znanja i vještina na osnovu kojih će svršeni studenti biti sposobljeni za rad na odgovarajućim mjestima u javnom ili privatnom sektoru,
- omogućavanje studentima da prošire svoja znanja po sopstvenom izboru i da se na taj način uže specijalizuju,
- stručno ospozobljava studenta da aktivno učestvuje u procesima ekonomske tranzicije i daju svoj doprinos ekonomskom razvoju zemlje,
- sticanje znanja stranog (engleskog) jezika, koje omogućava lakše praćenje međunarodnih ekonomske tokova kao i strane stručne i naučne literature i dalje usavršavanje u okviru različitih stručnih i naučnih programa, koji se izvode na engleskom jeziku,
- sticanje teorijskih znanja iz različitih oblasti (statistika, matematika, informatika, mikroekonomija, makroekonomija, finansije, računovodstvo, bankarstvo, preduzetništvo, menadžment itd.), koja su neophodan predušlov za savlađivanje teorijskih i praktičnih problema iz oblasti ekonomije,
- sticanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za izbor ideje o pokretanju biznisa po principima tržišne ekonomije,
- sticanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za rad i rukovođenje u poslovnim bankama,
- razvoj sposobnosti za rad u različitim vrstama ekipa ili timova (kroz zajedničke zadatke, nastavu i projekte grupa studenata), razvoj kreativnih sposobnosti i kritičkog odnosa prema rezultatima rada,
- sticanje osnove za dalje obrazovanje na višim nivoima studija.

Savladavanjem studijskog programa ekonomije student, ovisno o odabranom usmjerenu, stiče predmetno-specifične kompetencije:

- detaljno poznavanje i razumijevanje disciplina u okviru ekonomije,
- rješavanje ekonomske problema upotrebom naučnih i praktičnih metoda,
- povezivanje osnovnih znanja iz različitih oblasti ekonomije i njihova primjena pri rješavanju konkretnih ekonomske problema,
- praćenje i primjena savremenih dostignuća u struci,
- primjena stečenih znanja i ovladavanje novinama u struci kroz upotrebu inovacionih, informacionih i komunikacionih tehnologija.

STUDIJSKI PROGRAM – POSLOVNA INFORMATIKA

(osnovne akademske studije – 240 ESPB)

Zvanje: Diplomirani informatičar

R.B.	Šifra	PREDMET	SEM	P	V	ESPB
PRVA GODINA						
1.		Osnovi ekonomije	1	2	3	6
2.		Matematika 1	1	2	3	7
3.		Strukture podataka i algoritmi	1	2	2	6
4.		Engleski jезик 1	1	2	0	4
5.		Osnovi informatike	1	2	2	6
7.		Statistika	2	2	3	7
8.		Osnovi menadžmenta	2	2	2	6
9.		Engleski jezik 2	2	2	0	4
10.		Osnovi računarske tehnike	2	2	2	6
11.		Uvod u programiranje	2	2	2	6
13.		Stručna praksa	2	0	0	2
DRUGA GODINA						
14.		Baze podataka	3	2	3	7
15.		Osnovi marketinga	3	2	2	6
16.		Finansijsko računovodstvo	3	3	4	7
17.		Engleski jezik 3	3	2	0	4
18.		Predmet izbornog bloka 1	3			6
19.		Projektni menadžment	4	3	3	8
20.		Upravljačko računovodstvo	4	2	4	7
21.		Engleski jezik 4	4	2	0	4
22.		Uvod u informacione sisteme	4	2	2	6
23.		Predmet izbornog bloka 2	4		2	6
24.		Stručna praksa	4	0	0	2

TREĆA GODINA

25.		Poslovni informacioni sistemi	5	2	2	6
26.		Elektronsko poslovanje	5	2	2	6
27.		Organizacija preduzeća	5	2	2	6
28.		Predmet izbornog bloka 3	5			6
29.		Menadžment ljudskih resursa	5	2	2	6
30.		Finanskijski menadžment	6	3	3	8
31.		Objektno orijentisano programiranje 1	6	2	3	7
32.		Bankarski menadžment	6	3	3	8
33.		Predmet izbornog bloka 4	6			6
34.		Stručna praksa	6			2

ČETVRTA GODINA

35.		Preduzetništvo	7	2	2	6
36.		Predmet izbornog bloka 5	7			6
37.		Objektno orijentisano programiranje 2	7	2	2	6
38.		Upravljanje investicijama	7	2	2	6
39.		Računovodstveni informacioni sistemi	7	2	2	6
40.		Primjene informaciono-komunikacionih tehnologija	8	3	3	7
41.		Predmet izbornog bloka 6	8			6
42.		Predmet izbornog bloka 7	8			6
43.		Predmet izbornog bloka 8	8			7
44.		Završni rad	8	0	0	3

Predmeti izbornih blokova:

R.B.	Naziv	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Strategijski menadžment	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
	Epistemologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Operativni sistemi	4	2	2	6
	Akademsko pisanje	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Monetarne finansije	5	2	2	6
	Internet programiranje	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Javne finasije	6	2	2	6
	Veb dizajn	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Berza i berzansko poslovanje	7	2	2	6
	Interakcija čovek računar	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Menadžment prodaje i odnosa sa kupcima	8	2	3	6
	Poresko pravo	8	2	3	6
Predmeti izbornog bloka 7	Teorija informacija	8	2	2	6
	Menadžment kvaliteta	8	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment malih i srednjih preduzeća	8	3	2	7
	Softversko inženjerstvo	8	3	2	7

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM POSLOVNA EKONOMIJA/ POSLOVNA INFORMATIKA

1. Prema ročnosti, izvori sredstava preduzeća mogu biti:
  - a) subvencije i donacije države;
  - b) kratkoročni, dugoročni i trajni;
  - c) akcijski kapital i ulozi članova društva.
2. Izbor dugoročnih razvojnih programa, utvrđivanje poslovne politike preduzeća, donošenje odluka o ciljevima tekućeg poslovanja pripadaju:
  - a) aktivnostima planiranja;
  - b) aktivnostima kontrole;
  - c) aktivnostima organizovanja.
3. Akumulacija kapitala je:
  - a) proces kapitalizacije, odnosno pretvaranje viška vrednosti u kapital;
  - b) pozajmljivanje kapitala radi povećanja proizvodnje roba i usluga;
  - c) spajanje manjih kapitala u veći kapital radi razvoja bazične industrije.
4. Platni bilans se u osnovi sastoji od:
  - a) bilansa tekućih transakcija i bilansa kapitalnih (finansijskih) transakcija;
  - b) bilansa uvoza i izvoza kapitala i bilansa neto investicija;
  - c) bilansa finansijskih usluga i pozajmljenih sredstava.
5. Profit je:
  - a) Broj prodatih jedinica proizvoda pomnožen sa prodajnom cenom;
  - b) Razlika između ukupnog prihoda i ukupnih troškova;
  - c) Dodatni novac koji preduzeće dijeli zaposlenima preko njihove redovne plate;
  - d) Ništa od navedenog.
6. PDV je skraćenica za:
  - a) Plati duplo više;
  - b) Porez na dodatu vrednost;
  - c) Ništa od navedenog.
7. Diferencijalna zemljšna renta je:
  - a) dohodak koji prisvaja zemljozakupac;
  - b) dohodak koji dobija svaki zemljovlasnik za ustupljeno pravo korišćenja svoga zemljišta, bez obzira na moguće razlike u kvalitetu pojedinih parcela;
  - c) ekstraprofit koji se ostvaruje na parcelama koje imaju bolje prirodne uslove od regulatorne parcele.
8. Najveći trgovinski partner Srbije je:
  - a) EU,
  - b) Savez Rusije i Belorusije,
  - c) SAD,
  - d) Japan.
9. Tražnja je neelastična kada:
  - a) male promjene u cijeni dovode do srazmjerno velikih promjena u traženoj količini robe;
  - b) velike promjene u cijeni izazivaju male ili nikakve promjene u ponudi;

- c) velike promjene u cijeni izazivaju male ili nikakve promjene u tražnji.
10. Obveznice su:
- Dužničke hartije od vrijednosti;
  - Vlasničke hartije od vrijednosti;
  - Isprave koje se daju dobavljačima kao osiguranje njihovih potraživanja;
  - Ništa od navedenog.
11. Međunarodno preduzeće je ono koje nabavlja sirovine u inostranstvu.
- DA,
  - NE.
12. Ekstra profit ostvaruje onaj proizvođač koji, uz ostale iste uslove:
- ima tržišnu cijenu jednaku cijeni koštanja;
  - ima cijenu koštanja manju od prosečne granske cijene koštanja;
  - ima profit koji je jednak prosječnom granskom profitu.
13. Novac kao blago, odnosno kao sredstvo očuvanja vrijednosti je:
- količina bankarskih sertifikata koji služe kao sredstvo plaćanja;
  - povlačenje novca iz opticaja (prometa) i njegovo tezaurisanje;
  - zlatni novac koji služi za bogaćenje stanovništva.
14. Akumulacija je:
- kontinuirano odvajanje dijela ukupnog prihoda radi nadoknade utrošenih sredstava za rad;
  - kontinuirano odvajanje dijela prisvojenog profita radi uvećanja kapitala, proširenja i usavršavanja proizvodnje;
  - kontinuirano odvajanje dijela ukupnog prihoda radi nadoknade utrošenih predmeta rada i radne snage.
15. Pojavni oblici preduzeća kao privrednog društva su:
- Spoljno-trgovinsko preduzeće;
  - Društvo lica;
  - Individualno preduzeće;
  - Društvo kapitala;
  - Zadruge.
16. Odnos broja zaposlenih i broja penzionera u Srbiji iznosi:
- 2,2 : 1;
  - 1,8 : 1;
  - 1,2 : 1;
  - 3 : 1.
17. Javni dug Srbije na kraju 2016. godine iznosi:
- Oko 20% BDP-a;
  - Oko 30% BDP-a;
  - Oko 40% BDP-a;
  - Oko 60% BDP-a.
18. Na koje javne rashode Srbija troši više nego zemlje u tranziciji – nove članice EU:
- obrazovanje i zdravstvo;
  - zdravstvo i socijalna zaštita;
  - obrazovanje i ekonomski poslovi;
  - socijalna zaštita i rashodi na zaštitu životne sredine.

19. Javni dug Mađarske na početku 2009. godine iznosi 40% BDP-a. Mađarska u 2016. godini stvara fiskalni deficit od 10% BDP-a. Od ukupnog iznosa deficita, iznos deficita od 1% BDP-a se finansira donacijom EU, a ostatak emisija evroobveznica. Koliko iznosi javni dug sada.
- a) 50%;
  - b) 51%;
  - c) 49%;
  - d) 40%.
20. Povećanje stope obavezne rezerve centralne banke na plasirana sredstva (date kredite):
- a) ne utiče na politiku kamatnih stopa poslovnih banaka;
  - b) utiče na smanjenje opšteg nivoa kamatnih stopa u zemlji;
  - c) utiče na povećanje opšteg nivoa kamatnih stopa u zemlji;
  - d) utiče na povećanje opšteg nivoa kamatnih stopa samo ako je stopa obaveznih rezervi veća od 50%.
21. Koja od evropskih zemalja je tokom 2008/09 godine imala porast prodaje automobila:
- a) Njemačka;
  - b) Italija;
  - c) Francuska;
  - d) Velika Britanija.
22. Dobrovoljni penzijski fondovi u Srbiji posluju:
- a) Manje od godinu dana;
  - b) Više od 3 godine;
  - c) Više od 5 godina;
  - d) Više od 7 godina.
23. Faktori koji utiču na porast potrošačkog etnocentrizma u Srbiji je:
- a) Pristupanje EU;
  - b) Pad životnog standarda i slabljenje dinara;
  - c) Odsustvo direktnih kampanja države;
  - d) Brend kao odraz ličnosti.
24. Akciju „kupujmo domaće“ u Srbiji, prema pravilima EU, ne mogu sprovoditi:
- a) Pojedinačna preduzeća;
  - b) Ministarstvo trgovine i usluga i organi države;
  - c) Nevladine organizacije;
  - d) Nezavisna udruženja privrednika.
25. Koji su segmenti proizvodnje?
- a) Priprema proizvodnje;
  - b) Licenciranje proizvodnje;
  - c) Proizvodno izvršenje;
  - d) Tipiziranje proizvodnje;
  - e) Tehnička kontrola i proizvodnja.
26. Ukupni varijabilni troškovi dalje se raslojavaju na komponentu:
- a) Proporcionalnih troškova;
  - b) Graničnih troškova;
  - c) Optimalnih troškova;
  - d) Progresivnih troškova;
  - e) Degresivnih troškova.

27. Prema vremenu izrade kalkulacije mogu biti:
- a) Prethodne ili planske;
  - b) Direktne ili standardne;
  - c) Međukalkulacije;
  - d) Dodatne kalkulacije;
  - e) Naknadne ili stvarne kalkulacije.
28. Vrste kapaciteta osnovnih sredstava su:
- a) Maksimalni kapacitet;
  - b) Minimalni kapacitet;
  - c) Optimalni kapacitet;
  - d) Radni kapacitet.
29. Strukturu ukupnih rashoda čine:
- a) Poslovni rashodi;
  - b) Vanbilansni rashodi;
  - c) Rashodi finansiranja;
  - d) Vanredni rashodi.
30. U objektivne faktore koji djeluju na veličinu rezultata poslovanja preduzeća svrstavaju se:
- a) Organizacioni;
  - b) Prirodni;
  - c) Tehnički;
  - d) Društveni.
31. Ostvareni rezultati poslovanja preduzeća se prate i upoređuju u sljedećim iznosima:
- a) Naturalnim;
  - b) Novčanim (vrednosnim);
  - c) Procentnim;
  - d) Povećanim;
  - e) Smanjenim.
32. Unapređenje organizacije unutrašnjeg transporta utiče na:
- a) Smanjenje troškova transporta;
  - b) Efikasnost upotrebe sredstava;
  - c) Skraćivanje ciklusa proizvodnje;
  - d) Eliminisanje praznih hodova.
33. Osnovni načini prodaje robe su:
- a) Paušalna prodaja;
  - b) Prodaja sa skladišta;
  - c) Prodaja preko posrednika;
  - d) Prodaja na organizovanim tržištima.
34. Problem izbora transportnog sredstva svodi se na utvrđivanje:
- a) Učinka transportnog sredstva;
  - b) Linije kretanja transportnog sredstva;
  - c) Troškova transportnog sredstva;
  - d) Vijeka upotrebe transportnog sredstva.
35. Kontrola kvaliteta proizvoda može biti:
- a) Tehnička;
  - b) Ekonomска;
  - c) Statistička;
  - d) Komercijalna;
  - e) Vizuelna.

36. Istraživanje ponude vrši se sa stanovišta:

- a) Transporta robe;
- b) Roka isporuke;
- c) Kvaliteta robe;
- d) Količine robe;
- e) Cijene robe;
- f) Funkcija izvršenja.

37. Faze planiranja u preuzeću su:

- a) Strateško planiranje;
- b) Taktičko planiranje;
- c) Operativno planiranje;
- d) Prevoz robe i uskladištenje.

38. Za ocjenu sposobnosti radnika koriste se:

- a) Metod komparacije;
- b) Nučni metod ocenjivanja;
- c) Metod ličnog ocenjivanja;
- d) Ocenjivanje na osnovu unapred utvrđenih kriterijuma.

39. Prema periodu za koji se odnose planovi u preduzeću se dijele na:

- a) Dnevne;
- b) Kratkoročne;
- c) Srednjoročne;
- d) Dugoročne.

40. Za utvrđivanje i izražavanje produktivnosti neophodno je sagledati:

- a) Ostvareni fizički obim proizvodnje;
- b) Ostvarene utroške radne snage;
- c) Faktore koji su uslovili veličnu produktivnost;
- d) Nosioce produktivnosti.

41. Koje vrste kapaciteta su zastupljene u reprodukciji preduzeća:

- a) Mješoviti;
- b) Maksimalni;
- c) Proporcionalni;
- d) Optimalni;
- e) Stvarni (ostvareni-realizovani).

42. Rast prodaje ubrzava se:

- a) Povećanjem broja menadžera;
- b) Uvođenjem novih oblika prodaje;
- c) Otvaranjem dodatnih prodajnih punktova;
- d) Obezbijedenjem sredstava za kreditiranje kupaca.

43. Globalni plan proizvodnje obuhvata parcijalne planove:

- a) Plan realizacije;
- b) Plan materijala;
- c) Plan kadrova;
- d) Plan fizičkog obima proizvodnje.

44. Evidencije u nabavnoj službi su:

- a) Evidencija materijala;
- b) Evidencija dobavljača;
- c) Evidencija cijena;
- d) Evidencija kupaca.

45. Vidovi organizacije proizvodnje su:

- a) Standardizovana;
- b) Pojedinačna;
- c) Tipizirana;
- d) Serijska;
- e) Masovna.

46. Kontrola proizvodnje obuhvata kontrolu:

- a) Mašina i alata;
- b) Kontrolu rada;
- c) Kontrolu materijala;
- d) Kontrolu kvaliteta proizvoda.

47. Plan nabavke u trgovinskom preduzeću uslovljen je:

- a) Planom prodaje;
- b) Početnim i krajnjim zalihamama;
- c) Raspoloživim novčanim sredstvima;
- d) Potencijalnom tražnjom.

48. Trgovinska preduzeća na veliko vrše prodaju preko:

- a) Skladišta ili stovarišta;
- b) Prodavnice;
- c) Trgovinskih predstavništva, i zastupništva;
- d) Sajmova, aukcija, berzi.

49. Cijena robe zavisi od:

- a) Kvaliteta robe;
- b) Količine kupljene robe;
- c) Načina plaćanja;
- d) Izgleda ambalaže.

50. Akciza se plaća na

- a) Naftu i naftne derive;
- b) Čokolade;
- c) Medicinske preparate;
- d) Cigarete i proizvode duvanske industrije;
- e) Alkoholna pića.

51. Cijena je novčani iznos proizvoda ili usluge.

- a) Da
- b) Ne

52. Šta je GATT?

- a) Opći sporazum o carinama i trgovini;
- b) Opći sporazum o monetarnoj uniji;
- c) Opći sporazum o standardima kvaliteta.

53. Sirovine su osnovni materijali koji nakon obrade

- a) Da
- b) Ne

54. Instrumenti marketinga su:

- a) cijena;
- b) segmentacija;
- c) proizvod;
- d) promocija;
- e) dizajn.

55. Šta je anuitet?
- a) Iznos periodične otplate kredita koji obuhvata otplatu glavnice i kamatu;
  - b) Dodatak na kamatu.
56. Publicitet predstavlja objavljivanje pozitivnih informacija o preduzeću koje nisu plaćene na direktni način.
- a) Da
  - b) Ne
57. Velika ekonomска kriza - depresija se desila:
- a) krajem XIX vijeka;
  - b) 70-tih godina XX vijeka;
  - c) 80-tih godina XX vijeka;
  - d) 30-tih godina XX vijeka.
58. Monopolist je isključivi prodavac ili kupac na nekom tržištu.
- a) Da
  - b) Ne
59. Osnovna funkcija uspostavljanja i razvoja marketing informacionog sistema u preduzeću jeste da posporiši distribuciju i ličnu prodaju.
- a) Da
  - b) Ne
60. Zadovoljan potrošač:
- a) kupuje više
  - b) neredovno plaća
  - c) postaje lojalan
  - d) očekuje nagradu
61. Green field investicije su:
- a) investicije u izgradnju novih objekata i kapaciteta;
  - b) investicije u oblasti zaštite životne sredine;
  - c) investicije u poljoprivredu.
62. Akcije predstavljaju:
- a) vlasničke hartije od vrijednosti;
  - b) dužničke hartije od vrijednosti;
  - c) hartije od vrijednosti koje emituje država.
63. Međunarodno preduzeće je ono koje nabavlja sirovine u inostranstvu.
- a) Da,
  - b) Ne.
64. Globalna preduzeća se suočavaju sa sljedećim problemima:
- a) klimom,
  - b) promjenljivim deviznim kursom,
  - c) zaštitnim carinama i trgovinskim preprekama,
  - d) očekivanjima.

65. Šta generiše ekonomski probleme?
- a) vlade;
  - b) nesklad između neograničenih želja i potreba ljudi i ograničenih dobara i usluga;
  - c) nepoznavanje ekonomski nauke;
  - d) prevelika pohlepa ljudi.
66. Ekonomija je nauka koja odgovara na tri pitanja: _____, _____ i _____ proizvoditi.
67. Riječ ekonomija vodi porijeklo od grčkih riječi „oikos“ što znači _____, i „nomos“ što znači _____.
68. Budžetski deficit nastaje kada:
- a) vlada troši više sredstava za finansiranje javnih i drugih potreba nego što su poreskim putem prikupljeni budžetski prihodi;
  - b) vlada zamrzne plate zaposlenih u javnom sektoru na niskom nivou;
  - c) domaća valuta devalvira u odnosu na stranu valutu;
  - d) kada je uvoz veći od izvoza.
69. Autarhična ekonomija je:
- a) ekonomija sa jednim učenikom;
  - b) otvorena ekonomija;
  - c) tržišna ekonomija;
  - d) zatvorena ekonomija.
70. Siva ekonomija podrazumijeva:
- a) trgovinu srebrom;
  - b) trgovinu krijumčarenom robom bez plaćanja carine i poreza;
  - c) trgovinu između zemalja u razvoju.
71. „Nevidljiva ruka“ tržišta predstavlja:
- a) učesnike na tržištu koji se bave nelegalnom ekonomijom;
  - b) odnos zakona ponude i potražnje na tržištu;
  - c) intervenciju vlade na tržištu;
  - d) ništa od navedenog.
72. Korisnost je:
- a) sposobnost dobra ili usluge da zadovolje potrebe potrošača;
  - b) karakteristika dobra da zadrži svoje funkcionalne osobine za duži vremenski period;
  - c) odnos cijene i kvaliteta izrade proizvoda;
  - d) ništa od navedenog.

73. Dividenda je:
- a) prihod od iznajmljivanja kapitala;
  - b) prihod od akcija;
  - c) vanredni trošak;
  - d) vanredni prihod.
74. Kartel je:
- a) udruženje dva ili više preduzeća sa ciljem uspostavljanja dominacije na određenom tržištu;
  - b) tajna međunarodna organizacija trgovaca drogom;
  - c) igra kartama;
  - d) poseban tip organizacije preduzeća u kom radnici imaju pravo učešća u formiraju politike preduzeća.
75. Javno preduzeće je preduzeće:
- a) čije je poslovanje transparentno;
  - b) čije su usluge besplatne;
  - c) koje proizvodi javno dobro i pruža javnu uslugu;
  - d) koje proizvodi robu široke potrošnje.
76. Privatizacija predstavlja:
- a) proces pretvaranja imovine (kapitala) preduzeća iz režima društvene i državne svojine u privatnu svojinu;
  - b) nelegalno prisvajanje javnih dobara i njihovo korišćenje isključivo u privatne svrhe.
77. Fiksni troškovi predstavljaju:
- a) troškove koji se ne mijenjaju sa povećanjem broja radnika;
  - b) troškove čiji ukupan iznos ne zavisi od obima proizvodnje;
  - c) troškove koji su fiksni bez obzira na promjene na tržištu;
  - d) troškove koji su jednaki tokom dužeg niza godina.
78. Supstituti su:
- a) dobra koja se moraju koristiti zajedno u potrošnji;
  - b) dobra koja proizvodi isto preduzeće;
  - c) dobra koja mogu zamijeniti jedno drugo u potrošnji;
  - d) dobra koja koštaju isto.
79. Granični trošak je:
- a) trošak proizvodnje jedne dodatne jedinice proizvoda;
  - b) trošak čiji je iznos zanemarljivo mali;
  - c) trošak koji nastaje zbog pružanja dodatnih usluga uz osnovni proizvod;
  - d) razlika između planiranih i stvarnih troškova.
80. Prosječni trošak predstavlja:
- a) trošak proizvodnje osnovnog proizvoda;
  - b) ukupni trošak podijeljen ukupnim brojem proizvedenih jedinica;
  - c) trošak proizvodnje jedne dodatne jedinice proizvoda;
  - d) ništa od navedenog.

81. Monopol predstavlja:

- a) situaciju kada postoji samo jedan kupac na određenom tržištu;
- b) preduzeće koje ima samo jedan proizvod;
- c) preduzeće koje se bavi nezakonitim aktivnostima;
- d) situaciju kada postoji samo jedan prodavac na određenom tržištu.

82. Profit je:

- a) broj prodatih jedinica proizvoda pomnožen sa prodajnom cijenom;
- b) razlika između ukupnog prihoda ukupnih rashoda;
- c) dodatni novac koju preduzeće dijeli zaposlenima preko njihove redovne plate;
- d) ništa od navedenog.

83. Raditi nešto efektivno znači:

- a) raditi pravu stvar;
- b) raditi na pravi način;
- c) raditi na najbrži način;
- d) ništa od navedenog.

84. Raditi nešto efikasno znači:

- a) raditi sam;
- b) angažovati druge da rade vaš posao;
- c) raditi u profitabilnim granama;
- d) ništa od navedenog.

85. GDP je engleska skraćenica za:

- a) glavni domaći proizvod;
- b) platni bilans;
- c) bruto domaći proizvod;
- d) ništa od navedenog.

86. PDV je skraćenica za:

- a) plati duplo više;
- b) porez na dodatnu vrijednost;
- c) ništa od navedenog.

87. Inflacija predstavlja:

- a) smanjenje plata;
- b) pad vrijednosti domaće valute u odnosu na stranu;
- c) opći porast nivoa cijena;
- d) ništa od navedenog.

88. Hipotekarni kredit se dobija na bazi:

- a) prijateljstva;
- b) poznanstva;
- c) hipoteke.

89. Banka Federalnih Rezervi je centralna banka:

- a) Bosne i Hercegovine;
- b) Velike Britanije;
- c) SAD-a;
- d) ništa od navedenog.

90. Prihod od akcija je:
- a) regres;
  - b) dividenda;
  - c) rabat;
  - d) ništa od navedenog.
91. Kupovina i prodaja akcija vrši se:
- a) u bankama;
  - b) u organima lokalne samouprave;
  - c) na berzama;
  - d) gdje god se kupac i prodavac dogovore.
92. Špekulacija je:
- a) kupovina ili prodaja sa ciljem dalje kupovine ili prodaje u cilju sticanja profita ukoliko se promijene cijene ili devizni kurs;
  - b) trgovina krijumčarenom robom;
  - c) prodaja neispravnih proizvoda.
93. Javni suficit nastaje kada su:
- a) državni prihodi jednaki državnim izdacima;
  - b) državni prihodi manji od državnih izdataka;
  - c) državni prihodi veći od državnih izdataka;
  - d) ništa od navedenog.
94. Obveznice su:
- a) dužničke hartije od vrijednosti;
  - b) vlasničke hartije od vrijednosti;
  - c) isprave koje se daju dobavljačima kao osiguranje njihovih potraživanja;
  - d) ništa od navedenog.
95. Subvencija je:
- a) ugovor između partnera u ortačkom društvu;
  - b) konkurenca između dva preduzeća koja proizvode isti proizvod;
  - c) proizvod koji može zamjeniti neki drugi proizvod u potrošnji;
  - d) isplata države preduzeću ili domaćinstvu koje proizvodi određenu robu.
96. Komplementarni proizvodi su proizvodi koji su:
- a) potrošnja jednog proizvoda uslovjava potrošnju drugog proizvoda;
  - b) potrošnja jednog proizvoda isključuje potrošnju drugog proizvoda;
  - c) proizvodi koji imaju istu cijenu.
97. Razlika između ukupnog iznosa koji bi potrošači bili voljni platiti, da bi konzumirali određenu količinu robe koja se prodaje na tržištu i iznos koji stvarno moraju da plate je potrošački višak.
- a) Da
  - b) Ne
98. Otpis vrijednosti osnovnih sredstava naziva se:
- a) amortizacija;
  - b) beneficija;
  - c) potencijalni trošak.

99. Standardna devijacija je:

- a) mjera srednje vrijednosti;
- b) mjera disperzije;
- c) mjera oblika rasporeda.

100. Vrsta javne dažbine koju država naplaćuje prilikom njenog prelaska preko granice

je:

- a) prirez;
- b) porez;
- c) carina.

**DEPARTMAN
ZA PRAVNE NAUKE**

DEPARTMAN ZA PRAVNE NAUKE
STUDIJSKI PROGRAM: PRAVO
MODULI: OPŠTE PRAVO I PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
(KRIMINALISTIKA)

Osnovne akademske studije Prava su organizovane kao četvorogodišnje studije sa ukupnim obimom od 240 ESPB.

Uslov za upis na studijski program Prava je završena četvorogodišnja srednja škola i položen prijemni ispit. Studijski program Pravo, sastoji se od dva modula, modul opšte pravo i modul pravo unutrašnjih poslova (kriminalistika). Završetkom studijskog programa Pravo student stiče akademski naziv diplomirani pravnik, dok će u splementu (dodatku) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče u zavisnosti od izabranog modula. Savremeno koncipiran studijski program Prava, sa dva modula, pruža mogućnost budućem diplomiranom pravniku da u zavisnosti od izabranog modula na kompetentan način učestvuje u modeliranju i analizi opštih i posebnih teorijskih i praktičnih znanja i vještina za samostalno obavljanje pravnih poslova u sudstvu, tužilaštvo, advokaturi, policiji, privredi, bankama, službama bezbednosti i drugim privatnim i državnim institucijama i organizacijama, kao i za polaganje pravosudnog i odgovarajućeg državnog ispita.

Predmeti na studijskom programu Prava nose od 4 do 10 ESPB bodova u zavisnosti od težine gradiva za određeni predmet, tempa i utrošenog vremena za ovladavanje predviđenom materijom. Po rasporedu predmeta u prvoj studijskoj godini na osnovnim studijama, po pravilu se izučavaju akademsko-opšteobrazovni predmeti, u drugoj, trećoj i četvrtoj godini izučavaju se akademsko-opšteobrazovni, teorijsko-metodološki, naučno-stručni i stručno-aplikativni predmeti u okviru kojih studenti nakon teorijskog upoznavanja, uče kako stečeno znanje da upotrebe na konkretnim slučajevima u sudovima, tužilaštvo, advokaturi, policiji, službama bezbednosti, upravi, lokalnoj samoupravi i preuzećima. Pri tome se razvijaju individualne i timske aktivnosti i ostvaruju poduhvati i projekti različitog obima.

Nastava je potpuno interaktivna, izvodi se najsavremenijim metodama u vidu predavanja i vježbi, te praktičnim radom, prisustvom na suđenjima, posjetom Forenzičkim centrima, Kazneno-popravnim zavodima i drugim državnim organima. Vježbe se izvode u malim grupama, a akcenat je na praktičnom radu i ovladavanju vještinama potrebnim za samostalnost u radu. Posebna pažnja se poklanja sticanju sposobnosti kritične i praktične primjene stečenih znanja u rješavanju konkretnih pravnih problema, što se naročito realizuje kroz predmet Kliničko pravno obrazovanje.

Studijski program Pravo, sa dva modula, ima jasno definisanu svrhu i ulogu u obrazovnom sistemu, dostupnu javnosti. Svrha studijskog programa Pravo se ogleda u obrazovanju studenata iz oblasti pravnih nauka, na nivou osnovnih akademskih studija, koje obezbjeđuju sticanje odgovarajućih kompetencija u oblasti pravne teorije, razvoja prava, funkcionalisanja pravnog sistema, politike građanskog, krivičnog, upravnog i finansijskog prava, ali i u okviru porodičnog i nasljednog prava, kriminologije, kriminalistike, forenzike, međunarodnog, krivičnog, radnog, evropskog i autorskog prava, međunarodnog javnog i privatnog, trgovinskog prava i dr. Svaki od modula ima posebno definisanu svrhu.

Svrha modula opšte pravo je obrazovanje studenata i obezbeđivanje potrebnih

kompetencija za sljedeće profesije:

- sudske, tužioci, advokati;
- pravnici u drugim državnim organima i službama, fondovima i agencijama, ustanovama, udruženjima i preduzećima;
- sekretari škola, univerziteta, fondacija i zadužbine.

Konkretni ciljevi studijskog programa Pravo su:

- omogućavanje studentu da, izborom predmeta, aktivno učestvuje u oblikovanju svog obrazovanja;
- omogućavanje studentu savladavanja naučno-obrazovnog procesa;
- omogućavanje prelaska studentima, koji su uspješno završili prvostepene studije, na drugi stepen akademskih studija koji je organiziran na Univerzitetu;
- mogućavanje studentu sticanja praktičnih znanja kroz vježbe koje će biti organizirane u saradnji sa sudovima, tužilaštvoima, centrima za socijalni rad, organima državne uprave i lokalne samouprave, preduzećima, ustanovama i dr.

Navedeni ciljevi će se ostvariti primjenom metoda interaktivne nastave, koji će omogućiti da studenti u toku izvođenja studijskog programa steknu praktična znanja i vještine.

Nakon završenog školovanja na studijskom programu Pravo studenti su potpuno sposobljeni da primjenjuju stečena znanja u svom daljem radu. Realno procjenjuju informacije i argumente pri donošenju i rješavanju odluka. Razmjenjuju informacije i ideje sa odgovarajućim stručnjacima unutar ili van struke. Primjenjuju rezultate i savremene metode rada. Strogo se pridržavaju zakona, standarda i etičkih normi struke. Prihvataju permanentno obrazovanje u struci.

Savladavanjem studijskog programa studenti stiču opća i posebna znanja, sposobnosti i vještine:

- sposobnost pravničkog razmišljanja o značaju prava za uređenje društvenih odnosa;
- komuniciranja sa javnošću;
- osnovnih načela profesionalne etike;
- sposobnost aktivnog uključivanja u pripremanje stručnog i pravosudnog ispita radi obavljanja važnih državnih funkcija;
- sposobnost rješavanja pravnih sporova primjenom procesnog i materijalnog prava;
- poznavanje organizacije i rada pravosudnih i drugih državnih organa;
- sposobnost izrade opštih pravnih akata i pojedinačnih odluka;
- sposobnost rješavanja radnih i međuljudskih odnosa;
- obavljanje najsloženijih poslova iz oblasti kriminalističko i policijsko-bezbednosnih djelatnosti;
- rukovođenje sistemom bezbjednosti u privatnim, državnim i javnim institucijama i organizacijama;
- korišćenja tehnike i metode kontrole poslova, mjera i procedura u oblasti bezbjednosti.

STUDIJSKI PROGRAM – OPĆE PRAVO / PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
 (osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani pravnik

R br	Š	Naziv predmeta	S	Tip	Status pred	Časovi aktivne nastave		ESPB						
						P	V							
PRVA GODINA														
1. semestar														
1.	POA01	Uvod u pravo	1	TM	OZ	2	3	7						
2.	POA02	Opšta historija države i prava	1	TM	OZ	2	2	7						
3.	POA03	Engleski jezik 1	1	AO	OZ	2	0	4						
4.	POA04	Osnovi ekonomije	1	AO	OZ	2	3	6						
5.	POA05	Osnovi informatike	1	AO	OZ	2	2	6						
2. semestar														
6.	POA06	Ustavno pravo	2	NS	OZ	3	3	7						
7.	POA07	Rimsko pravo	2	NS	OZ	3	3	7						
8.	POA08	Engleski jezik 2	2	AO	OZ	2	0	4						
9.	Izborni predmet 1		2	AO	IBZ	2	0	6						
	Kultura govora													
	POA09	Mediji i obrazovanje												
	Epistemologija													
	POA10	Mediji i obrazovanje												
10.	Izborni predmet 2		2	AO	IBZ	2	2	6						
	POA11	Socijalna patologija												
	POA12	Opšta psihologija												
Ukupno časova aktive nastave na nastavnoj godini = 600						330	270	60						
DRUGA GODINA														
3. semestar														
11.	POA13	Uvod u građansko pravo	3	NS	OZ	2	2	7						
12.	POA14	Kriminologija	3	TM	OZ	2	2	5						
13.	POA15	Krivično pravo-opšti deo	3	NS	OZ	2	2	8						
14.	Izborni predmet 3		3	TM	IB	2	2	6						
	POA18	Viktimalogija												
	POA19	Penologija												
Modul-Opšte pravo														
15.	POA17	Porodično pravo	3	NS	OM	2	2	5						

Modul - Pravo unutrašnjih poslova							
16.	POA16	Specijalno fizičko obrazovanje 1	3	SA	OM	2	2
4. semestar							
17.	POA20	Stvarno pravo	4	NS	OZ	2	2
18.	POA21	Krivično pravo – posebni deo	4	NS	OZ	2	2
19.	POA22	Osnovi kriminalistike	4	TM	OZ	2	2
20.		Izborni predmet 4	4	TM	IB	2	6
	POA25	Interkulturno razumijevanje i komunikacija					
	POA26	Politički sistem					
21.	POA27	Stručna praksa 1	4	SA	OZ		2
Modul-Opće pravo							
22.	POA24	Nasljedno pravo	4	NS	OM	2	2
Modul-Pravo unutrašnjih poslova							
23.	POA23	Specijalno fizičko vaspitanje 2 – upotreba sredstava prinude	4	SA	OM	2	2
Ukupno časova aktive nastave na nastavnoj godini = 600						300	300
TREĆA GODINA							
5. semestar							
24.	POA28	Krivično procesno pravo	5	SA	OZ	3	3
25.	POA29	Upravno pravo	5	NS	OZ	3	3
26.		Izborni predmet 5	5	SA	IB	2	6
	POA30	Međunarodno krivično pravo					
	POA31	Maloljetničko prestupništvo					
Modul – Opšte pravo							
27.	POA32	Međunarodno javno pravo	5	HS	OM	3	2
Modul-Pravo unutrašnjih poslova							
28.	POA33	Kriminalistička taktika	5	TM	OM	3	2
6. semestar							
29.	POA34	Obligaciono pravo	6	NS	OZ	3	3
30.		Izborni predmet 6	6	TM	IB	2	6
	POA35	Javne finansije					
	POA36	Prekršajno pravo					

31.	POA37	Stručna praksa 2	6	SA	OZ			2
Modul – Opće pravo								
31.	POA38	Ljudska prava	6	SA	OM	3	2	7
32.	POA39	Autorsko pravo	6	SA	OM	2	3	5
Modul-Pravo unutrašnjih poslova								
33.	POA40	Kriminalistička tehnika	6	SA	OM	3	2	7
34.	POA41	Kriminalistička operativa	6	SA	OM	2	3	5
Ukupno časova aktive nastave na nastavnoj godini = 615						315	300	60
ČETVRTA GODINA								
7. semestar								
35.	POA42	Građansko procesno pravo	7	SA	O3	3		9
36.		Izborni predmet 7	7		IB3	2		6
	POA43	Prevencija kriminaliteta		SA				
	POA44	Osnovi forenzike		SA				
Modul – Opće pravo								
37.	POA45	Radno pravo	7	NS	OM	2	2	6
38.	POA46	Međunarodno privatno pravo	7	NS	OM	3	3	8
Modul – Pravo unutrašnjih poslova								
39.	POA47	Kriminalistička metodika	7	NS	OM	2	2	6
40.	POA48	Nacionalna bezbednost	7	NS	OM	3	3	8
8. semestar								
41.	POA49	Pravo Evropske unije	8	NS	OZ	3	2	6
42.		Izborni predmet 8	8	NS	IB	2	2	6
	POA50	Organizovani kriminal						
	POA51	Kliničko pravno obrazovanje						
43.	POA56	Stručna praksa 3	8	SA				2
44.	POA57	Završni rad	8	SA				3
Modul – Opšte pravo								
45.	POA52	Poresko pravo	8	SA	OM	2	2	6
46.	POA53	Trgovinsko pravo	8	NS	OM	3	3	8
Modul-Pravo unutrašnjih poslova								
47.	POA54	Savremeni obaveštajni sistemi	8	NS	OM	2	2	6
48.	POA55	Privredni kriminalitet	8	NS	OM	3	3	8
Ukupno časova aktive nastave na nastavnoj godini = 600						300	300	60

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM PRAVO

1. Čije interese pravo mora zaštititi u procesu usvojenja?
  - a) usvojene djece;
  - b) odraslih;
  - c) instituta;
  - d) bioloških roditelja.
2. Koje je značenje riječi latentni u tekstu?
  - a) prikriveni;
  - b) bočni;
  - c) tajni;
  - d) odložen.
3. Odredite riječ kojom se ne može opisati značenje riječi konvencija.
  - a) poslušnost;
  - b) pravilo;
  - c) skupština;
  - d) sporazum.
4. Dopunite relaciju: kompetentnost - nadležnost: konfiskacija - ?
  - a) zapljena;
  - b) neodgovornost;
  - c) nepravda;
  - d) prisila.
5. Zakonodavnu vlast u Starom Rimu imao je?
  - a) rob;
  - b) predsjednik;
  - c) senat;
  - d) papa.
6. Logo na kome se nalazi golub koji formira ljudsku ruku je međunarodno priznat simbol?
  - a) mira;
  - b) ljudskih prava;
  - c) recikliranja;
  - d) antinuklearnih pokreta.
7. Francuska buržoaska revolucija odigrala se?
  - a) 1917;
  - b) 1941;
  - c) 1789.
8. Kada i gdje je Dunav proglašen za međunarodnu reku?
  - a) 25. aprila 1753 u Rimu;
  - b) 28 avgusta 1925 u Londonu;
  - c) 30. marta 1856 u Parizu.
9. Pisac Opštег imovinskog zakonika za Crnu Goru (Crnogorski građanski zakon) je Valtazar Bogišić?
  - a) da;
  - b) ne.

10. Prva klasa diplomatskog predstavnika koje jedna država kandiduje kod druge, naziva se?
- a) atentator;
  - b) agent;
  - c) ambasador.
11. Šta od navedenog ne predstavlja hartiju od vrednosti?
- a) menica;
  - b) ček;
  - c) ugovor;
  - d) obveznice.
12. U Evropi se primjenjuje pravo?
- a) anglosaksono;
  - b) kontinentalno.
13. Obavještajna služba SR Njemačke je?
- a) BKA;
  - b) BND;
  - c) MI5;
  - d) MI6.
14. Šta od navedenog nije nepokretna stvar?
- a) zgrada;
  - b) zemljišna parcela;
  - c) pisaći sto;
  - d) poslovni prostor.
15. Pravo građana da slobodno misle i izaberu svoj pogled na svijet je?
- a) sloboda govora;
  - b) sloboda misli i opredjeljenja.
16. Naziv za slobodu izražavanja mišljenja i informisanja je?
- a) sloboda naučnog i umjetničkog shvatanja;
  - b) sloboda štampe.
17. Prvi ustav Srbije - Sretenjski ustav donijet je?
- a) 1805;
  - b) 1811;
  - c) 3. februara 1835.
18. Posebna naučna disciplina koja na zajedničkom planu izučava sve patološke pojave kao što su kriminalitet, delikvencija, prostitucija, alkoholizam, skitnja, prosjaštvo, samoubistvo i slične pojave koje proizvode štetna dejstva u društvu naziva se?
- a) sociologija;
  - b) psihologija;
  - c) socijalna patologija.
19. Šta od navedenog ne predstavlja elemenat državnosti?
- a) teritorija;
  - b) stanovništvo;
  - c) kulturno nasljeđe;
  - d) državna vlast.

20. Testament je naredba posljednje volje, data u zakonom propisanoj formi, kojom zavještalac čini raspored svoje imovine za slučaj smrti?
- a) da;
  - b) ne.
21. Utvrđivanje pravnog značenja (smisla pravne norme) naziva se tumačenje prava?
- a) da;
  - b) ne.
22. Univerzalnu deklaraciju o pravima (Dan prava čovjeka) Ujedinjene nacije su usvojile u Parizu?
- a) 1948;
  - b) 1956;
  - c) 1963.
23. Uobičajni naziv za svako ponašanje putem poređenja dva ili više pravnih sistema, grana prava ili pravnih instituta najmanje dvije zemlje je uporedno (komparativno pravo)?
- a) da;
  - b) ne.
24. Šta je predmet radnog prava?
- a) porodični odnosi;
  - b) rad i radni odnosi;
  - c) ljudska prava i slobode.
25. Kriminalci koji su izvršili dva ili više krivičnih djela su?
- a) prestupnici;
  - b) povratnici;
  - c) NN lica.
26. Sjedište vrhovnog poglavara Rimokatoličke crkve (Sveta stolica) je u Vatikanu?
- a) da;
  - b) ne.
27. Vakuf je neotudivo dobro?
- a) da;
  - b) ne.
28. Šerijatsko pravo je muslimansko vjersko pravo?
- a) da;
  - b) ne.
29. Šta je kroki?
- a) mali reptil;
  - b) jelo od krompira; c) svječana pjesma; d) jednostavna skica.
30. Ko od navedenih ne pripada prvom rodu nasljeđivanja?
- a) supružnici;
  - b) rođena ili usvojena deca;
  - c) strine i ujaci.
31. Javno mjenje je mišljenje društvene skupine o važnim pojavama i pitanjima koja je kao skupinu interesuju?
- a) da;
  - b) ne.

32. Ročište je vrijeme namijenjeno usmenim radnjama stranaka u parnici?
- a) da;
  - b) ne.
33. Prva faza u postupku izbora, koja se sastoji u predlaganju ličnosti koje će biti kandidovane za izbore u predstavnička tijela je kandidovanje?
- a) da;
  - b) ne.
34. Koja od navedenih radnji nije istražna radnja?
- a) uviđaj;
  - b) pretresanje;
  - c) praćenje;
  - d) vještačenje.
35. Evazija poreza je?
- a) plaćanje poreza;
  - b) obračunavanje poreza;
  - c) utaja poreza.
36. Šta ne spada u autoritativne radnje?
- a) mjere prinude;
  - b) praćenje;
  - c) mjere ograničenja.
37. Justicija, kod starih Rimljana, bila je?
- a) boginja pravde;
  - b) boginja ljubavi;
  - c) boginja srdžbe.
38. Zakon kao opšti pravni akt mora biti saglasan?
- a) uredbi;
  - b) pravilniku;
  - c) rješenju;
  - d) ustavu.
39. Kratkotrajno burno ovladavanje čovjekom od strane njegovih osjećaja naziva se?
- a) afekt;
  - b) piratstvo;
  - c) defekt.
40. Skup imovinskih prava koja pripadaju jednom pravnom subjektu naziva se?
- a) ugovor;
  - b) imovina;
  - c) obligacija (obaveza);
  - d) patent.
41. Osnivanje preduzeća počinje donošenjem?
- a) osnivačkog akta;
  - b) osnivačkog uloga;
  - c) samovoljom pojedinca.
42. Oslobađanje od gonjenja naziva se?
- a) amnestija;
  - b) aneksija;
  - c) amnezija.

43. Antagonizam je vrsta?
- a) suprotnosti;
  - b) sličnosti;
  - c) ravnodušnosti.
44. Državna tvorevina koja je postojala u starovjekovnom robovlasičkom društvu naziva se?
- a) antička država;
  - b) antanta;
  - c) klasa.
45. Sastanci predstavnika više država, odnosno subjekata međunarodnog prava radi razmjene mišljenja o nekom pitanju od međunarodnog interesa nazivaju se?
- a) međunarodne sankcije;
  - b) međunarodni statusi;
  - c) međunarodne konferencije.
46. Pismeni zahtjev građana upućen predstavnicima vlasti naziva se?
- a) pitanje povjerenja;
  - b) peticija;
  - c) štrajk.
47. Naziv za predsjednika vlade u našoj zemlji je? .
47. Prinudna mjera kojom se bez naknade oduzima jedan dio ili cijela imovina jednog lica je?
- a) preambula;
  - b) konfiskacija;
  - c) aneksija.
48. Skup društvenih normi koje nam omogućuju da razlikujemo šta je dobro, a šta zlo, definicija je za?
- a) moral;
  - b) nemoral;
  - c) prekršaj.
49. Pravne norme koje regulišu odnose u vezi sa ostvarenim pronalascima i tehničkim unapređenjima tiču se?
- a) pronalazačkog prava;
  - b) stvarnog prava;
  - c) ličnog prava.
50. Mors ambigua je?
- a) prirodna smrt;
  - b) sumnjiva smrt;
  - c) nasilna smrt;
  - d) kličnička smrt.
51. Čime se pokreće upravni spor?
- a) tužbom;
  - b) zahtjevom;
  - c) molbom.

52. Ujedinjenje više članova ili cijele grupe za efektivnu potporu ili za zajedničku aktivnost je?
- a) publika;
  - b) koalicija;
  - c) divizija.
53. Stanje kada ne živi niti jedan dio čovjeka naziva se?
- a) biološka inteligencija;
  - b) biološki sat;
  - c) biološka smrt.
54. Tendencija da se nešto napadne ili ošteti naziva se?
- a) agonija;
  - b) depresija;
  - c) agresivnost.
55. Određeno stanje ili pravac kretanja odnosa između centralnih i organa državne vlasti naziva se?
- a) koalicija;
  - b) decentralizacija;
  - c) agresivnost.
56. Za koje zločine nije nadležan stalni Međunarodni krivični sud?
- a) genocid;
  - b) agresija;
  - c) ratni zločin;
  - d) razbojništvo.
57. Srednjovjekovno sudske policijsko istraživanje raznih prestupa pripadnika katoličke crkve i njihovo kažnjavanje u organizaciji crkvenih vlasti naziva se?
- a) inicijativa;
  - b) klasifikacija;
  - c) inkvizicija.
58. Specifičan vid narodnog stvaralaštva, predanja i vjerovanja, koji se sastoji od fantastičnih priča o natprirodnim bićima, božanstvima, pojavama i događajima, naziva se?
- a) mit;
  - b) rasizam;
  - c) provokacija.
59. Poslovi lokalne samouprave mogu biti?
- a) preneseni;
  - b) nasljedni;
  - c) zasluženi.
60. Ko je i kada prvi predložio definiciju agresije?
- a) SAD, 1984. g.;
  - b) Njemačka, 1918. g.;
  - c) Italija, 1914. g.;
  - d) SSSR, 1993. g.
61. Najprimitivniji oblici ljudske organizacije javljaju se u?
- a) feudalizmu;
  - b) kapitalizmu;
  - c) prahistoriji.

62. Bolesno stanje u kojem bolesnik ima nagon da podmetne vatru naziva se?
- a) piratstvo;
  - b) piromanija;
  - c) pijano stanje.
63. Nagli preokret u političkim i društvenim odnosima, koji se sastoji u smjeni vlasti nasilnim putem, naziva se?
- a) međunarodni konflikt;
  - b) prevrat;
  - c) pripravno stanje;
  - d) prioritet.
64. Berlinski kongres održan je godine?
- a) 1878.
  - b) 1803.
  - c) 1939.
  - d) 1978.
65. Služba koja vrši zastupanje fizičkih i pravnih lica, odbranu okrivljenog u kaznenim postupcima, kao i vršenje drugih vidova pravne pomoći naziva se?
- a) akcionarsko društvo;
  - b) advokatura;
  - c) društvo kapitala.
66. Služba za zaštitu bezbjednosti Bijele kuće, odnosno predsjednika SAD naziva se?
- a) FBI;
  - b) USSS;
  - c) DEA;
  - d) SWAT.
67. Jedno od osnovnih i najstarijih političkih prava građana u savremenim demokratskim društvima naziva se?
- a) biračko mjesto;
  - b) biračko pravo;
  - c) birokratija.
68. Spisak lica osumnjičenih da se nalaze u opoziciji prema određenom društveno političkom sistemu, odnosno režimu, naziva se?
- a) crvena lista;
  - b) crna lista;
  - c) crna berza.
69. Osoba koja na osnovu izbora ili naslijeda ima pravo da vrši dužnosti vladara, naziva se?
- a) ministar;
  - b) kralj;
  - c) poslanik.
70. Suđenje Međunarodnog vojnog suda u Nurnbergu "glavnim ratnim zločincima evropske Osovine" naziva se?
- a) Nurnberški proces;
  - b) Nurnberško suđenje;
  - c) Nurnberški prevrat.

71. Međunarodna organizacija kriminalističke policije naziva se?
- a) IAK;
  - b) INTERPOL;
  - c) IPA;
  - d) EUROPOL.
72. Skraćenica ENFSI znači?
73. Organizacija ili grupa sa zajedničkim interesima, koja teži da utječe na određeno glasanje članova zakonodavnog tijela naziva se?
- a) obavještajna služba;
  - b) lobi;
  - c) društvo kapitala.
74. Imperijalistički rat za podjelu svijeta vođen od 1914. do 1919. godine poznat je kao?
- a) I svjetski rat;
  - b) II svjetski rat;
  - c) Balkanski rat.
75. MOSSAD je obavještajna služba?
- a) Albanije;
  - b) Italije;
  - c) Izraela;
  - d) Francuske.
76. Društvena norma koja nastaje dugim i stihiskim ponavljanjem nekog ponašanja od strane neorganizovane, difuzne mase naziva se?
- a) običaj;
  - b) zakon;
  - c) pravni akt.
77. Palestinsko pitanje, pokrenuto pred Ujedinjenim Nacijama 1947. godine, tiče se sukoba između Arapa i Jevreja povodom osnivanja?
- a) Izraela;
  - b) Irana;
  - c) Sudana.
78. Termin koji vodi porijeklo od francuskog vojnika Šovena, poklonika zavojevačke politike Napoleona i označava ekstreman, reakcionaran oblik nacionalizma koji karakteriše nacionalna isključivost, naziva se?
- a) Lenjinizam;
  - b) Marksizam;
  - c) Šovinizam.
79. Pripadnik osnovne eksplorativne klase u feudalnom društvu je?
- a) kmet;
  - b) proizvođač;
  - c) ratni zarobljenik.
80. Mjesto u kome se lice nastani u namjeri da stalno boravi i koje predstavlja centar njegovih životnih interesa naziva se?
- a) preambula;
  - b) prebivalište;
  - c) statut.

82. Ministarstvo, odnosno Sekretariat inostranih poslova SAD, sa sjedištem u Vašingtonu, naziva se Stejt department?

- a) da;
- b) ne.

83. Žena sa povezom preko očiju i vagom u ruci je simbol?

- a) sljepila;
- b) feminizma;
- c) stradanja;
- d) pravde.

84. Ustupanje određenog prava ili teritorije naziva se?

- a) cesija;
- b) census;
- c) cenzura.

85. Naziv za razdoblje nacionalističke vladavine u Njemačkoj je?

- a) Treći svijet;
- b) Treći stalež;
- c) Treći rajh.

86. Kašnjenje u ispunjenju ugovorenih obaveza naziva se?

- a) docnja;
- b) autorsko pravo;
- c) nalog.

87. Nanošenje drugome fizičkog ili psihičkog bola ili straha, odnosno povreda ličnih dobara čovjeka (časti, ugleda i sl.) naziva se?

- a) nematerijalna šteta;
- b) materijalna šteta;
- c) imovinska šteta.

88. Odgovornost za štetu koja je prouzrokovana deliktom, tj. protivpravnom radnjom je?

- a) deliktna odgovornost;
- b) ugovorna odgovornost;
- c) imovinska odgovornost.

89. Odnos između povjerioca i trećeg lica kaojemca, kojim se treće lice (jemac) obavezuje prema povjeriocu da će da ispuni punovažnu i dospjelu obavezu dužnika ako to ovaj ne učini, naziva se?

- a) autorsko pravo;
- b) otpuštanje duga;
- c) jemstvo.

90. Grupa istaknutih intelektualaca i eksperata koja se formira pored kakvog osnovnog organa odlučivanja naziva se?

- a) Trumanova doktrina;
- b) Trust mozgova;
- c) Udruženje građana.

91. Položaj zemlje koja se bavi objavom rata ili je bez nje stupila u neprijateljske odnose s jednom ili više država naziva se?

- a) ravnopravnost;
- b) ratno stanje;
- c) reciprocitet.

92. Ljubav prema domovini, zemlji i narodu, naziva se: .
93. Naziv vezan za Džordža Maršala, koji se odnosi na program pomoći vlade SAD
- a) zemljama Zapadne Evrope za posljерatnu obnovu i razvoj nosi ime?
  - b) Marksizam - Lenjinizam;
  - c) Maršalov plan;
  - d) Niksonov plan.
94. Pripadnici organizovanog pokreta "Slobodni zidari" poniklog početkom XVIII vijeka u Engleskoj Škotskoj nazivaju se?
- a) milioneri;
  - b) masoni;
  - c) lobisti.
95. Biblij je sveta knjiga?
- a) hrišćana;
  - b) jehovinih svedoka;
  - c) budista;
  - d) muslimana.
96. Početak ljudske civilizacije vezan je za?
- a) Bliski Istok;
  - b) Afriku;
  - c) Evropu.
97. Odvajanje odgoja i škole od religioznog utjecaja naziva se?
- a) Sakrament;
  - b) Sekularizacija;
  - c) Doktrina.
98. Nauka o bezbednosti nastala je u okviru nauke o _____.
99. Učenje i praksa koja traži da se svaki čin izvodi po zakonu naziva se?
- a) legalizam;
  - b) laicizacija;
  - c) misticizam.
100. Grana historijske nauke koja se bavi srednjim vijekom naziva se?
- a) medievalistika;
  - b) indukcija;
  - c) dedukcija.

**DEPARTMAN
ZA FILOLOŠKE NAUKE**

DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE
STUDIJSKI PROGRAM: BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Bosanskog jezika i bošnjačke književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv diplomirani filolog (bosnista), dok će u dodatku (saplementu) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Uslovi za upis na studijski program su: srednje obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, položen prijemni ispit, mjesto na rang listi u okviru odobrenе upisne kvote.

Nastava na studijskom programu Bosanski jezik i bošnjačka književnost se izvodi uz primjenu savremenih audio-vizuelnih sredstava, a vježbe su po potrebi predmeta podržane korišćenjem računara u najsavremenijoj jezičkoj laboratoriji. Nastava je potpuno interaktivna, izvodi se najsavremenijim metodama u moderno opremljenim kabinetima. Vježbe se izvode u malim grupama, naglasak je na praktičnom radu i savladavanju vještina potrebnih za ovladavanjem osnovnim jezičkim vještinama, razvoj govornih sposobnosti u cjelini. Posebna pažnja se poklanja sticanju sposobnosti kritičke primjene stjecenih znanja u primjeni jezika, savremenih metoda i tehnika u nastavnom procesu, informacionih sistema u izradi različitih vrsta stručnih radova.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 9 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljene naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva određeni jezik kao nauka o tom jeziku i njegovoj književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti te predmete od posebnog regionalnoga značaja. Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa datim jezikom i njegovom književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih vještina. Osnovne kompetencije koje student stiče savladavanjem ovog studijskog programa su:

- a) nastavnik bosanskog jezika i bošnjačke književnosti u osnovnim, srednjim stručnim školama i gimnazijama, kao i specijaliziranim filološkim gimnazijama (nakon okončanih master studija),
- b) lektor i redaktor jezika u medijskim i izdavačkim kućama i institucijama kulture,
- c) nastavnik bosanskog jezika kao stranog,
- d) sticanje preduvjeta za dobijanje licence za sudskog tumača, vještaka i prevodioca bosanskog jezika,
- e) istraživački i drugi rad u pisanim i elektronskim medijima.

Savladavanjem studijskog programa student stiče sljedeće opće kompetencije, koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne i naučne djelatnosti:

- osnovna teorijska znanja iz oblasti filoloških nauka (lingvistike i nauke o književnosti);
- osnovna znanja o metodama filoloških istraživanja, sposobnosti primjene filoloških metoda i postupaka u istraživanju, sposobnost kritičkog mišljenja i pristupa u istraživačkom procesu, sposobnost razumijevanja, izlaganja, kritičke analize, sinteze i rješavanja problema u oblasti filoloških nauka;

- sposobnost primjene teorijskih filoloških znanja u praksi, sposobnost komunikacije i saradnje s užim i širim okruženjem.

Svrha studijskog programa Bosanski jezik i bošnjačka književnost, je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja nauke o jeziku koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organiziranje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama,
- da poseduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije,
- da umiju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu,
- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama,
- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika,
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika. Odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika,
- posjeduju mediatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl.,
- posjeduju vještine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine,
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima,
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost,
- umiju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima,
- umiju da korigiraju, lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika,
- raspolaganje književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolinguističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti,
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja,
- raspolažu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i srodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

**STUDIJSKI PROGRAM – BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA
KNJIŽEVNOST**
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani filolog (bosnista)

R br	Šifra	Naziv	S	P	V	ESPB	Obavezni Izborni
PRVA GODINA							
1	BOA01	Uvod u svjetsku književnost	1	2	3	9	Obavezni
2	BOA02	Osnovi informatike	1	2	2	6	Obavezni
3	BOA03	Uvod u teoriju književnosti	1	2	3	6	Obavezni
4	BOA04	Uvod u opštu lingvistiku	1	2	0	5	Obavezni
5	BOA05	Engleski jezik 1	1	2	0	4	Obavezni
6	BOA06	Historija književnog jezika sa staroslovenskim jezikom	2	2	4	6	Obavezni
7	BOA07	Fonetika i fonologija	2	2	4	6	Obavezni
8	BOA08	Engleski jezik 2	2	2	0	4	Obavezni
9	BOA09	Norma i kultura standardnog jezika	2	2	2	6	Obavezni
10	IB1 BOA10 BOA11	Predmet izbornog bloka 1 Etika i estetika Epistemologija	2	2	2	6	Izborni
11	BOA12	Stručna praksa 1	2	0	0	2	Obavezni
DRUGA GODINA							
11	BOA13	Morfologija 1	3	2	3	7	Obavezni
12	BOA14	Uvod u bosnistiku i starija bošnjačka književnost	3	2	3	7	Obavezni
13	BOA15	Usmena književnost	3	2	2	6	Obavezni
14	BOA16	Engleski jezik 3	3	2	0	4	Obavezni
15	IB2 BOA17 BOA18	Predmeti izbornog bloka 2 Opšta pedagogija Osnovi marketinga	3	2	2	6	Izborni
16	BOA19	Morfologija 2	4	2	3	7	Obavezni
17	BOA20	Novija bošnjačka književnost	4	2	3	6	Obavezni
18	BOA21	Historijska gramatika južnoslovenskih jezika	4	2	2	5	Obavezni
19	BOA22	Engleski jezik 4	4	2	0	4	Obavezni
20	IB3 BOA23 BOA24	Predmeti izbornog bloka 3 Opšta psihologija Razvoj kurikuluma	4	2	2	6	Izborni
22	BOA25	Stručna praksa 2	4	0	0	2	Obavezni
TREĆA GODINA							
21	BOA26	Sintaksa 1	5	2	4	7	Obavezni
22	BOA27	Savremena bošnjačka književnost prve polovine 20. vijeka	5	2	2	6	Obavezni

23	BOA28	Metodika nastave 1	5	2	2	6	Obavezni
24	BOA29	Uvod u književne teorije	5	2	0	5	Obavezni
	IB4 BOA30 BOA31	Predmeti izbornog bloka 4 Uvod u pedagošku psihologiju Kultura govora	5	2	2	6	Izborni
25	BOA32	Sintaksa 2	6	2	2	5	Obavezni
	IB5 BOA36 BOA37	Savremena bošnjačka književnost druge polovine 20. vijeka	6	2	2	6	Obavezni
26	BOA33	Knjiježnost za djecu	6	2	2	5	Obavezni
27	BOA34	Književnost za djecu	6	2	2	6	Obavezni
28	BOA35	Metodika nastave 2	6	2	2	6	Obavezni
	IB6 BOA42 BOA43	Predmeti izbornog bloka 5 Uloga medija u vaspitanju djeca Jezici u kontaktu Revolucionarna književnost	6	2	2	6	Izborni
30	BOA38	Stručna praksa 3	6	0	0	2	Obavezni

ČETVRTA GODINA

31	BOA39	Semantika	7	2	2	6	Obavezni
32	BOA40	Lingvistička stilistika	7	2	2	6	Obavezni
	IB7 BOA44 BOA45	Sandžačko-bošnjačka književnost	7	2	2	6	Obavezni
33	BOA41	Predmeti izbornog bloka 6 Savremeni sistemi javnog komuniciranja Komunikologija	7	2	2	6	Izborni
34	IB6 BOA42 BOA43	Predmeti izbornog bloka 7 Elektronska nastava i učenje Metodika vaspitno- obrazovnog rada	7	2	2	6	Izborni
	IB7 BOA44 BOA45	Dijalektologija sa akcentologijom	8	2	2	5	Obavezni
35	BOA46	Uvod u komparativno proučavanje južnoslovenskih književnosti	8	2	2	5	Obavezni
36	BOA47	Akademsko pisanje	8	2	2	6	Obavezni
	IB8 BOA49 BOA50	Predmeti izbornog bloka 8 Inkluzivno obrazovanje Menadžment kvaliteta	8	2	2	6	Izborni
37	BOA48	Savremena svjetska književnost	8	2	2	5	Obavezni
38	BOA51	Završni rad	8			3	Obavezni
						240	

DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Srpskog jezika i srpske književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv diplomirani filolog (srbičista), dok će u dodatu (saplementu) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 9 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljene naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva srbičista kao nauka o srpskome jeziku i srpskoj književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metode nastave jezika i književnosti. Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa srpskim jezikom i književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih vještina koje student usvaja kroz realizaciju „Stručne prakse“.

Osnovne kompetencije koje student stiče savladavanjem ovog studijskog programa su:

- nastavnik srpskoga jezika i književnosti (srpski kao maternji) u osnovnim, srednjim stručnim školama i gimnazijama, kao i specijaliziranim filološkim gimnazijama (nakon okončanih master studija),
- lektor i redaktor srpskog jezika u medijskim i izdavačkim kućama i institucijama kulture,
- nastavnik srpskog jezika kao stranog,
- sticanje preduvjeta za dobijanje licence za sudskog tumača, vještaka i prevodioca srpskoga jezika,
- istraživački i drugi rad u pisanim i elektronskim medijima.

Savladavanjem studijskog programa student stiče sljedeće opće kompetencije, koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne i naučne djelatnosti:

- osnovna teorijska znanja iz oblasti filoloških nauka (lingvistike i nauke o književnosti);
- osnovna znanja o metodama filoloških istraživanja, sposobnosti primjene filoloških metoda i postupaka u istraživanju, sposobnost kritičkog mišljenja i pristupa u istraživačkom procesu, sposobnost razumijevanja, izlaganja, kritičke analize, sinteze i rješavanja problema u oblasti filoloških nauka;
- sposobnost primjene teorijskih filoloških znanja u praksi, sposobnost komunikacije i saradnje s užim i širim okruženjem.

Svrha studijskog programa Srpski jezik i književnost je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja nauke o jeziku koje se nadograđuje na predhodno obrazovanje, uključujući i poznavanje iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organiziranje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama (nakon okončanih master studija),
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije,
- da umiju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu,

- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama,
- planiraju i programiraju sopstveni rad,
- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika,
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika. Odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika,
- posjeduju mediatorske sposobnosti i ospoznati su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl.,
- posjeduju vještine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine,
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima,
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost,
- umiju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima,
- umiju da korigiraju, lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika,
- raspolažu književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolingvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti,
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja,
- raspolažu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i srodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude ospoznati za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

STUDIJSKI PROGRAM – SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

(osnovne akademske studije – 240 ESPB)

Zvanje: Diplomirani filolog (srbista)

Redni broj	Šifra	Naziv	S	P	V	ESPB	Status predmeta	Tip
PRVA GODINA								
1.	SOA01	Uvod u svjetsku književnost	1	2	3	9	Obavezni	TM
2.	SOA02	Osnovi informatike	1	2	2	6	Obavezni	AO
3.	SOA03	Uvod u teoriju književnosti	1	2	3	6	Obavezni	NS
4.	SOA04	Uvod u opštu lingvistiku	1	2	0	5	Obavezni	SA
5.	SOA05	Engleski jezik 1	1	2	0	4	Obavezni	AO
6.	SOA06	Historija književnog jezika sa staroslovenskim jezikom	2	2	4	6	Obavezni	SA
7.	SOA07	Fonetika i fonologija	2	2	4	6	Obavezni	SA
8.	SOA08	Engleski jezik 2	2	2	0	4	Obavezni	AO
9.	SOA09	Norma i kultura standardnog jezika	2	2	2	6	Obavezni	SA
10.	IB1 SOA10 SOA11	Predmet izbornog bloka 1 Sociologija Epistemologija	2	2	2	6	Izborni	NS
11.	SOA12	Stručna praksa 1	2	0	0	2	Obavezni	SA
DRUGA GODINA								
12.	SOA13	Morfologija 1	3	2	3	7	Obavezni	SA
13.	SOA14	Srednjovekovna srpska književnost	3	2	3	7	Obavezni	NS
14.	SOA15	Usmena književnost	3	2	2	6	Obavezni	AO
15.	SOA16	Engleski jezik 3	3	2	0	4	Obavezni	AO
16.	IB2 SOA17 SOA18	Predmeti izbornog bloka 2 Opšta pedagogija Osnovi marketinga	3	2	2	6	Izborni	TM
17.	SOA19	Morfologija 2	4	2	3	7	Obavezni	SA
18.	SOA20	Književnost od renesanse do racionalizma	4	2	3	6	Obavezni	SA
19.	SOA21	Historijska gramatika južnoslovenskih jezika	4	2	2	5	Obavezni	NS
20.	SOA22	Engleski jezik 4	4	2	0	4	Obavezni	AO

21.	IB3 SOA23 SOA24	Predmeti izbornog bloka 3 Opšta psihologija Osnovi menadžmenta	4	2	2	6	Izborni	AO
22.	SOA25	Stručna praksa 2	4	0	0	2	Obavezni	SA
TREĆA GODINA								
23.	SOA26	Sintaksa 1	5	2	4	7	Obavezni	CA
24.	SOA27	Srpska književnost 18. i 19. vijeka	5	2	2	6	Obavezni	NS
25.	SOA28	Metodika nastave 1	5	2	2	6	Obavezni	TM
26.	SOA29	Uvod u književne teorije	5	2	0	5	Obavezni	NS
27.	IB4 SOA30 SOA31	Predmeti izbornog bloka 4 Metodika razvoja govora Poslovni engleski jezik	5	2	2	6	Izborni	TM
28.	SOA32	Sintaksa 2	6	2	2	5	Obavezni	SA
29.	SOA33	Srpska književnost prve polovine 20. vijeka	6	2	2	6	Obavezni	NS
30.	SOA34	Književnost za djecu	6	2	2	5	Obavezni	NS
31.	SOA35	Metodika nastave 2	6	2	2	6	Obavezni	TM
32.	IB5 SOA36 SOA37	Predmeti izbornog bloka 5 -Interkulturno razumijevanje i komunikacija -Savremene metode u nastavi Revolucionarna književnost	6	2	2	6	Izborni	NS
33.	SOA38	Stručna praksa 3	6	0	0	2	Obavezni	SA
ČETVRTA GODINA								
34.	SOA39	Semantika	7	2	2	6	Obavezni	SA
35.	SOA40	Lingvistička stilistika	7	2	2	6	Obavezni	NS
36.	SOA41	Srpska književnost druge polovine 20. vijeka	7	2	2	6	Obavezni	NS
37.	IB6 SOA42 SOA43	Predmeti izbornog bloka 6 Komunikologija Socijalna patologija	7			6	Izborni	
38.	IB7 SOA44 SOA45	Predmeti izbornog bloka 7 -Elektronsa nastava i učenje -Metodika vaspitno-	7			6	Izborni	

		obrazovnog rada						
39.	SOA46	Dijalektologija sa akcentologijom	8	2	2	5	Obavezni	SA
40.	SOA47	Uvod u komparativno proučavanje južnoslovenskih književnosti	8	2	2	5	Obavezni	NS
41.	SOA48	Akademsko pisanje	8	2	2	6	Obavezni	NS
42.	IB8 SOA49 SOA50	Predmeti izbornog bloka 8 Inkluzivno obrazovanje Menadžment kvaliteta	8			6	Izborni	
43.	SOA51	Savremena svjetska književnost	8	2	2	5	Obavezni	NS
44.	SOA52	Završni rad	8			3	Obavezni	SA

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKE PROGRAME:
BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST I SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

1. Napiši godinu i naziv prvoga tursko-bosanskoga rječnika Muhameda H. Uskufija:

---

2. Napiši skraćenice sljedećih riječi: doktor, profesor, magistar:

---

3. Zaokruži ispravno napisanu riječ:

- a) obavjestiti
- b) obavijestiti
- c) obavestiti

4. Zaokruži zvučne suglasnike:

- a) s, p, t, h
- b) ž, d, b, g
- c) k, č, ē, c

5. U kojem periodu su nastajala krajišnička pisma:

- a) XIV – XVII stoljeća
- b) XV – XVIII stoljeća
- c) XVI – XVIII stoljeća

6. Ko je autor zbirke pjesama Kameni spavač?

- a) Derviš Sušić
- b) Mak Dizdar
- c) Ćamil Sijarić

7. Na kojim jezicima je pisana divanska poezija?

- a) turski, arapski, perzijski
- b) turski, iranski, bosanski
- c) bosanski, turski, arapski

8. Kako se nazivaju nadgrobni spomenici iz srednjeg vijeka?

- a) pergament
- b) epitaf
- c) stećak

9. Šta je arebica?

---

10. Koja glasovna promjena je izvršena u riječi grmlje?

- a) palatalizacija
- b) gubljenje suglasnika
- c) jotovanje

11. Koje godine je napisana Povelja Kulina bana?

- a) 1189
- b) 1819
- c) 1631

12. U kom vijeku je nastala glagoljica i ko su autori ovog pisma?
- a) IX vijek, Kliment i Naum
  - b) VII vijek, Ćirilo i Metodije
  - c) IX vijek, Ćirilo i Metodije
13. Na koji način je iskazan objekat u rečenici: **U daljini čujem gdje neko pjeva.**?
- a) riječju
  - b) sintagmom
  - c) rečenicom
14. Nauka o rečenici se zove:
- a) morfologija
  - b) sintaksa
  - c) fonetika
15. Zaokruži pravilno (slovima) napisan broj:
- a) pesto
  - b) petsto
  - c) pet sto
16. Kojim vrstama riječi pripadaju sljedeće riječi: makaze, naočare, leđa, vrata?
- a) singularija tantum
  - b) pluralija tantum
17. Napiši komparativ pridjeva: lahak, mehak, lijep.
-
-

18. Ko je autor Mesnevije?
- a) Dželaludin Rumi
  - b) Šerif-paša Bajazidagić
  - c) Abdurrahman Džami
19. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj je modalni glagol **trebatи** ispravno napisan:
- a) Reći ćeš mi ono što trebam da znam
  - b) Reći ćeš mi ono što bih trebalo znati
  - c) Reći ćeš mi ono što trebam znati
20. U sljedećem nizu podvuci glagole koji su svršenog vida:
- hodati, pročitati, gledati, govoriti, proći, napisati
21. U riječima **ženidba, svadba** je izvršena glasovna promjena:
- a) sibilizacija
  - b) jednačenje suglasnika po zvučnosti
  - c) gubljenje suglasnika
22. Podvuci genitiv glavnog broja dva (muški i srednji rod):
- a) dva
  - b) dvaju
  - c) dvoma
23. Podvuci pravilno napisanu riječ:
- a) pobijednik
  - b) pobednik
  - c) pobjednik
24. Ep *Ženidba Smailagić Meha* je ispjevao:
- a) Čamil Sijarić
  - b) Avdo Međedović

c) Husein Bašić

25. Koja su dva dijalekta štokavskog narečja i jekavskog izgovora?
  - a) zetsko-južnosandžački; istočnohercegovački
  - b) istočnohercegovački; kosovsko-resavski
  - c) zetsko-južnosandžački; šumadijsko-vojvođanski
26. Metafora je stilska figura kojom se:
  - a) predmetima, životnjama i biljkama pridaju ljudske osobine
  - b) stvari uveličavaju ili umanjuju, u smislu pretjerivanja
  - c) značenje s jedne riječi prenosi na drugu riječ
27. Koji oblik futura I je ispravno napisan?
  - a) čitaću
  - b) čitat će
  - c) će čitat
28. Kojem književnom rodu pripadaju sevdalinke?
  - a) epika
  - b) lirika
  - c) drama
29. Mula Mustafa Bašeskija je napisao:
  - a) Ilhamijin put u smrt
  - b) Ljetopis
  - c) Imotski kadija
30. Krajišnička pisma su pisana:
  - a) glagoljicom
  - b) latinicom
  - c) bosančicom
31. Kada je u pitanju izgovor, srpski književni (standardni) jezik ima:
  - a) ekavski izgovor
  - b) i jekavski izgovor
  - c) oba ravноправно
32. Zaokruži pravilnu upotrebu glasa *h*:
  - a) hleb, uhvatiti
  - b) leb, uvatiti
33. Koja glasovna promena je izvršena u sledećim rečima: *srpski, bekstvo, drška*
  - a) jednačenje suglasnika po zvučnosti
  - b) nepostojano *a*
  - c) promena *l* u *o*
34. Zaokruži pravilnu upotrebu velikog slova:
  - a) amina, srbiја, evropa
  - b) Amina, Srbija, Evropa
35. Zaokruži pravilnu upotrebu reči iz poštovanja:
  - a) Dobio sam vaš rukopis, uvaženi profesore...
  - b) Dobio sam Vaš rukopis, uvaženi profesore...
36. U kojem veku je objavljen prvi rečnik srpskog jezika:
  - a) 17.
  - b) 18.
  - c) 19.
37. Kako se pišu polusloženice:
  - a) spojeno
  - b) sa crticom

38. Zaokruži pravilnu upotrebu prideva u datim rečenicama:
- a) Dobila je italijansku haljinu za rođendan.
  - b) Dobila je Italijansku haljinu za rođendan.
39. Reči *majka* i *sunce* imaju:
- a) kratkosalazni akcenat
  - b) dugosilazni akcenat
  - c) kratkouzlagni akcenat
40. Kako se pravilno piše i izgovara:
- a) neznam, bijo,
  - b) ne znam, bio
  - c) oba primera su ispravna
41. Koliko vrsta reči ima u srpskom jeziku:
- a) sedam
  - b) osam
  - c) deset
42. Zaokruži pravilno napisane složene predloge:
- a) iz među, iz nad, na spram
  - b) između, iznad, naspram
43. Sinonim reči srčan je:
- a) blag
  - b) hrabar
  - c) ljut
44. Homonimi su:
- a) reči istog oblika, a različitog značenja
  - b) reči istog značenja, a različitog oblika
45. Zaokruži pravilno upotrebljenu rečcu *li*:
- a) Dali si dobio moju poruku
  - b) Da li si dobio moju poruku
46. Zaokruži pravilnu upotrebu tačke:
- a) XII.
  - b) XII
47. Interpunkcijskim znakom *navodnici* pisac teksta:
- a) izdvaja one reči koje nisu njegove
  - b) obeležava svoje reči
48. Imenice ručetina, kućetina i ptičurina su:
- a) deminutivi
  - b) augmentativi
49. Antonimi su:
- a) reči istog značenja
  - b) reči suprotnog značenja
50. Idiomi su:
- a) interpunkcijski znaci
  - b) ustaljeni jezički izrazi
  - c) žargonski izrazi
51. Zaokruži pravilno upotrebljene interpunkcijske znake:
- a) Alija, brzo mi dodaj ključeve!
  - b) Alija brzo mi dodaj ključeve.
52. Zaokruži pravino napisane izraze:
- a) o ničemu, snjim
  - b) ni o čemu, s njim
53. Zaokruži ispravno napisane brojeve:

- a) stotridesetpet
  - b) sto tridesetpet
  - c) sto trideset pet
54. Akcenatski sistem standardnog srpskog jezika čine:
- a) dva akcenta
  - b) tri akcenta
  - c) četiri akcenta
55. Zaokruži pravilno napisani datum:
- a) 06. 03 1985.
  - c) 06 03. 1985.
  - d) 06. 03. 1985.
56. Koja glasovna promena je izvršena u sledećim rečima: *posao - posla, lovac – lovca*:
- a) prelazak l u o
  - b) jednačenje suglasnika po mestu tvorbe
  - c) nepostojano a
57. Zapeta se piše za odvajanje:
- a) genitiva
  - b) dativa
  - c) vokativa
58. Samo je jedan izraz ispravno napisan. Zaokruži ga:
- a) boica
  - b) avijon
  - c) ideja
  - d) kajiš
59. Reč prizeman znači:
- a) prost
  - b) primitivan
  - c) skroman
60. Zaokruži tačno prenetu reč na kraju reda:
- a) precrt-a-o
  - b) pre-crtao
  - c) prec-rtao
61. Koje su reči ispravno ijkavizirane:
- a) belo – bjelo, dete – djete,
  - b) belo – bijelo, dete – dijete
62. Koja od navedenih reči ima dug akcenat:
- a) pesma
  - b) smrt
  - c) duša
63. Koja od navedenih reči ima silazni akcenat:
- a) žena
  - b) dete
  - c) zdravlje
  - d) voda
64. Koje godine je postignut Bečki književni dogovor:
- a) 1830.
  - b) 1840.
  - c) 1850.
65. Dopuni sledeću rečenicu
Gramatika je _____.

I deli se na: _____.

66. Zaokruži tačan odgovor

Nauka o glasovima zove se?

- a) morfologija,
- b) sintaksa,
- c) fonetika.

67. Zaokruži tačan odgovor

U srpskom jeziku ima?

- a) 28 glasova,
- b) 30 glasova,
- c) 32 glasa.

68. Dopuni sledeću rečenicu

Osnovna podela glasova je na: _____ i _____.

69. Zaokruži tačan odgovor

Koliko ima suglasnika (konsonanata) u srpskom jeziku?

- a) 19,
- b) 25,
- c) 17.

70. U sledećem nizu zaokruži tačne glasnike (sonante).

- a) i, e, a, o, u,
- b) d, t, z, s, c,
- c) v, r, j, l, lj, m, n, nj.

71. Koliko ima glasovnih promena u srpskom jeziku? Navesti ih.

_____.

72. Koje glasovne promene su izvršene u sledećim rečima:

daščica - _____

iščeznuti - _____

pedeset - _____

73. Koliko ima akcenata u srpskom jeziku i navesti ih? Na kojim glasovima se inače nalaze akcenti?

_____

74. Šta su enklitike, a šta proklitike?

_____

75. Koliko vrsta reči ima u srpskom jeziku?

- a) 17,
- b) 10,
- c) 5.

76. Reči se prema vrstama dele na : _____ i _____.

77. Dopuni sledeću rečenicu:

Imenice, zamenice, pridevi i brojevi se menjaju po _____, a takva promena naziva se _____, dok se glagoli menjaju po _____, i takva promena u srpskom jeziku zove se _____.

78. Pored sledećih reči napiši broj **1** ako je u pitanju gradivna imenica, ili broj **2** ako je u pitanju gradivni pridev:

- a) Plaža je bila cela u pesak. _____
- b) Ljudi su preko reke napravili drveni čamac. _____
- c) Kupio je peščani sat. _____
- d) U kolač je stavila šećer. _____

79. Zaokruži tačno upotrebljen prisvojni pridev u sledećim rečenicama:

- a) Pročitao sam Andrićovu pripovetku.
- b) Pročitao sam Andrićevu pripovetku.
- c) Pročitao sam Andrićevevu pripovetku.

80. Podvuci pravilno napisane zamenice u sledećim rečenicama:

- a) Želimo ovako/ovakvo igralište.
- b) Take/takve kolače odavno nisam jeo.
- c) Nisam pogrešila u ničemu/ni u čemu.

81. Od datih osnovnih brojeva napiši ih kao redne i zbirne brojeve:

- a) Jedan, _____, _____.
- b) Tri, _____, _____.
- c) Deset, _____, _____.
- d) Osamnaest, _____, _____.
- e) Trideset dva, _____, _____.
- f) Šezdeset pet, _____, _____.

82. U sledećim rečenicama jednom crtom podvuci priloge, a dvema crtama podvuci prideve.

- a) Dete lepo piše. / Lepo dete piše.
- b) Škola je lepo sređena. / Škola ima lepo dvorište.

83. Koliko ima padeža u srpskom jeziku?
_____.

84. Zaokruži tačan raspored padeža.

- a) nominativ, genetiv, dativ, akuzativ vokativ, instrumental, lokativ.
- b) nominativ, genetiv, dativ, akuzativ, vokativ, lokativ, instrumental.

85. Podvuci tačan padež u sledećim rečenicama:

- a) Ja živim u Novi Pazar/ Novom Pazaru.
- b) Dolazim iz Novog Pazara/Novi Pazar.
- c) Otišao sam u Novom Pazaru/Novi Pazar.

86. Zaokruži slova ispred tačno upotrebljenih glagola:

- a) **Neznam** da li је doći.
- b) **Ne mogu** da spavam.
- c) Ja **htedoh** da dođem kod tebe.
- d) **Pisa јu** ti kasnije.
- e) Oni **bejahu** krenuli.
- f) **Je ste** li spremni?

87. Ispred rečenica napiši broj pod kojim je navedena vrsta podvučene reči:

____ Pokucao sam na <u>vrate</u> .	1. glagol
____ Ona se javila.	2. pridev
____ <u>Oprezno</u> sam otvorio.	3. predlog

<u>Pospremio sam</u> svoju sobu. <u>Kupila sam</u> <u>nove</u> patike. <u>Ispod</u> stola su bile knjige.	4. imenica 5. zamenica 6. prilog

88. Po načinu na kojem su nastale kakve reči mogu biti?

---

89. U sledećem nizu reči napiši broj **1**, ako je na koren reči dodat prefiks, ili **2**, ako je u pitanju sufiks.

- a) Proglas, __
- b) Zvanje, __
- c) Preraditi, __
- d) Izazvati, __
- e) Lekar, __
- f) Knjižica, __
- g) Pročelav, __

90. Beograd, glavni grad Srbije, nalazi se na ušću Save u Dunav.

Podvučene reči u datom primeru su: a) rečenica ili b) sintagma?

91. Koji su rečenični članovi? Koji su nezavisni (glavni), a koji zavisni rečenični članovi?

---

92. U sledećoj rečenici podvuci subjekat jednom crtom, a predikat dvema crtama:
Učenici naše škole idu na ekskurziju, koju organizuje nastavnik, putuju na Jadran, odlaze prvih dana u junu.

93. U sledećoj rečenici nedostaje jedan rečenični član, uoči pa napiši koji.

Majka pere, otac kopa, a sin uči. To je _____.

94. Sledeće rečenice iz prve kolone poveži sa odgovarajućim vrstama iz druge kolone:

a) Vrati mi knjigu! b) Sve sam naučila. c) Znaš li ovu pesmu? d) Ti ćeš da me učiš redu! e) Neka ti je sa srećom!	a) upitna b) zapovedna c) uzvična d) obaveštanja e) željna

95. Zaokružite pravilno napisanu reč:

- a) alvlijski
- b) avliski
- c) aerotransport
- d) aero-transport
- e) Ankičin
- f) Ankicin
- g) Bačko Dobro Polje ili Bačko dobro polje

96. Napiši genitiv jednine od imena:

Jelena - _____

Svetlana - _____

Beograd - _____

Novi Pazar - _____

97. Podvuci nepravilno napisane riječi:

Piščev, Ljubičin, biblioteki, bilogija, vršioc, Bijeli Polje, Ijutksi, Pepeljuzi, Novopazrski...

98. Promijeni imenicu PROZOR kroz padež.

---

99. Kako glasi prezentska osnova glagola: PEVATI i SLUŠATI

- a) pevas, slušaš
- b) pevaju, slušaju
- c) peva, sluša

100. Kojoj vrsti prideva pripadaju sledeće reči: dečiji, Markov, gradski, niški, božiji?

- a) opisnim
- b) posesivnim ili prisvojnim
- c) gradivnim

101. Kako glasi prvo lice jednine aorista glagola ISPITI:

- a) ispih
- b) ispijem
- c) ispijah

102. Podvuci tačno napisano

- Naprimer ili na primer
- Predamnom ili preda mnom
- Neznam ili ne znam
- Ponekad ili po nekad
- Samnom ili sa mnom

103. Množina ili jednina:

- Čoveci ili ljudi?
- Lasta ili lasti?
- Bicikli ili biciklovi?
- Svezaka ili svesaka?
- Zuba ili zubi?

104. Podvuci ispravne oblike:

- Vočki-voćci
- Banki-banci
- Maski-masci
- Ljuski-ljusci

105. Podvuci prefiks u sledećim rečima:

- prohladno,
- okovati,
- neznanje,
- uvesti

106. Pored glagola svršenog vida, napiši glagol nesvršenog vida istog korena ili osnove:

- Leći _____
- Pustiti _____

- Kazati _____
- Roditi _____

107.Za svaku zamenicu napisи којој врсти према значењу припада:

- Ti
- Svoj
- Ova
- toliko

108.Podvuci koren reči u sledećim primerima:

- Dečak
- Pekara
- Ciglana

109.Napisи компаративне prideve:

- Visok
- Lijep
- Strog
- Žalostan

110.Kakvi su sledeći pridevi:

- Ponizan
- Svilen
- Sadašnji
- Plastični

111.Koje glasovne promene su izvršene u sledećim rečima:

- Zadaci _____
- Išarati _____

112.Podvuci reči u kojima se javlja nepostojano A:

- Usna
- Mozak
- Aparat
- Jutro
- Vitak

113.Napisи називе glasovnim promena u rečima:

- Masna _____
- Pakosna _____
- Oblačna _____

114.Podvuci bezvučне konsonante u recima:

- Uštipci
- Slikarstvo
- Mladost

115.Podvuci zvučne glasove u poslovici:

KAKO ČOVEK DOĐE NA PROSJAČKI ŠTAP, SVAK GA SE KLONI.

DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Engleskog jezika i književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv diplomirani filolog (anglista), dok će u dodatku (saplementu) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 8 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljene naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva anglistika kao nauka o engleskom jeziku i književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti.

Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa engleskim jezikom i književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih vještina koje student usvaja kroz realizaciju „Stručne prakse“.

Cilj studijskog programa Engleski jezik i književnost je obrazovanje studenata iz oblasti engleskog jezika i književnosti, koji su osposobljeni:

- a) da predaju engleski jezik i književnost u državnim i privatnim obrazovnim ustanovama – predškolskim ustanovama, osnovnim školama i srednjim školama (nakon okončanih master studija);
- b) da rade u profesijama koje zahtijevaju visok nivo poznавања engleskog jezika: turističke i prevodilačke djelatnosti, komunikacije i odnosi sa javношћу, angažiranost u različitim kulturnim centrima;
- c) da nastave obrazovanje na diplomskim akademskim studijama engleskog jezika i književnosti, kulture, komunikologije i srodnih disciplina;
- d) da nastave proces doživotnog obrazovanja iz oblasti engleskog jezika i književnosti, kulture, komunikacije i srodnih disciplina.

Svrha studijskog programa Engleski jezik i književnost, je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja nauke o jeziku koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznавања iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organiziranje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije;
- da umiju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu;
- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama,
- planiraju i programiraju sopstveni rad;
- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika;
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika. Odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika;
- posjeduju mediatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl;
- posjeduju vještine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine;
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima;
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost;
- umiju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima;
- umiju da korigiraju, da lektoriraju i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika;
- raspolažu književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolinističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti;
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja;
- raspolažu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i rodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije

STUDIJSKI PROGRAM – ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

(osnovne akademske studije – 240 ESPB)

Zvanje: Diplomirani filolog (anglista)

R.B.	ŠIFRA	PREDMET	SEM	P	V	Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA							
1	AOA01	Savremeni engleski jezik 1	1	2	4	2	6
2	AOA02	Uvod u studije engleske književnosti	1	2	2		4
3	AOA03	Fonetika	1	2	2		5
4	AOA04	Uvod u opštu lingvistiku	1	2	0		5
5	AOA05	Njemački jezik 1	1	2	0		3
6	AOA51	Osnovi informatike	1	2	2		4
7	AOA52	Epistemologija 1	1	2	0		3
8	AOA06	Savremeni engleski jezik 2	2	2	4	2	8
9	AOA07	Engleska književnost 1	2	2	2		4
10	AOA08	Njemački jezik 2	2	2	0		3
11	AOA09	Norma i kultura standardnog jezika	2	2	2		4
12	IB1	Predmet izbornog bloka 1	2	2	2		6
DRUGA GODINA							
13	AOA13	Savremeni engleski jezik 3	3	2	4	2	8
14	AOA14	Uvod u teoriju književnosti	3	2	3		6
15	AOA15	Engleska književnost 2	3	2	2		6
16	AOA16	Njemački jezik 3	3	2	0		4
17	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	3	2	2		6
18	AOA19	Savremeni engleski jezik 4	4	2	4	2	6
19	AOA20	Engleska književnost 3	4	2	2		6
20	AOA21	Morfologija engleskog jezika	4	2	2		6
21	AOA22	Njemački jezik 4	4	2	0		4
22	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	4	2	2		6
23	AOA24	Stručna praksa 2	4	0	0		2

TREĆA GODINA							
24	AOA25	Savremeni engleski jezik 5	5	2	4	2	6
25	AOA26	Uvod u studije američke književnosti	5	2	0		6
26	AOA27	Sintaksa engleskog jezika 1	5	2	2		6
27	AOA28	Metodika nastave stranih jezika 1	5	2	2		6
28	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	5	2	2		6
29	AOA31	Savremeni engleski jezik 6	6	2	4	2	6
30	AOA32	Američka književnost	6	2	2		5
31	AOA33	Sintaksa engleskog jezika 2	6	2	0		5
32	AOA34	Metodika nastave stranih jezika 2	6	2	2		6
33	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	6	2	2		6
34	AOA37	Stručna praksa 3	6	0	0		2
ČETVRTA GODINA							
35	AOA38	Savremeni engleski jezik 7	7	2	4	2	7
36	AOA39	Angloamerička književnost	7	2	2		7
37	AOA40	Uvod u književne teorije	7	2	0		7
38	IB6	Predmeti izbornog bloka 6	7	2	2		7
39	IB7	Predmeti izbornog bloka 7	7	2	2		7
40	AOA45	Savremeni engleski jezik 8	8	3	4	2	7
41	AOA46	Leksikologija	8	3	2		8
42	AOA47	Akademsko pisanje	8	2	2		8
43	IB8	Predmeti izbornog bloka 8	8	2	2		8
44	AOA50	Završni rad	8				8

Predmeti izbornih blokova:

IZBORNI BLOK	PREDMET	SEM	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Sociologija	2	2	2	6
	Epistemologija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Osnovi marketinga	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Osnovi menadžmenta	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Kultura govora	5	2	2	6
	Poslovni engleski jezik	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Savremene metode u nastavi	6	2	2	6
	Veb dizajn	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Semantika	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Autorsko pravo	7	2	2	6
	Elektronska nastava i učenje	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment kvaliteta	8	2	2	6
	Interkulturno razumijevanje i komunikacija	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM: ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

1. Supposedly, digital voice discs, or DVDs as they are called, are ---- resistant to scratching ---- records.
  - a) much / than
  - b) so / as
  - c) such / that
  - d) far more / than
  - e) many more / that
2. I don't have ---- much time for reading ---- I would like to.
  - a) as / as
  - b) more / than
  - c) so / that
  - d) too / that
  - e) such / that
3. English is today the third ---- native language worldwide after Chinese and Hindi, with some 380 million speakers.
  - a) the most spoken
  - b) the more spoken
  - c) much spoken
  - d) the least spoken
  - e) most spoken
4. My students' sleepless nights became ---- as the finals approached.
  - a) so frequently
  - b) more frequent
  - c) as frequent
  - d) much more frequently
  - e) far more frequent than
5. It is often said that the hyena is an aggressive animal, but in fact it is not ---- many people believe.
  - a) more vicious
  - b) so vicious that
  - c) as viciously as
  - d) so vicious as
  - e) more viciously than
6. The cupboard was ---- big ---- fit through the door, so we had to take it apart first.
  - a) too / to
  - b) more / than
  - c) so / that
  - d) enough / to
  - e) as / as
7. The roots of the old tree spread out ---- thirty meters in all directions and damaged nearby buildings.
  - a) too much
  - b) as much as
  - c) so much
  - d) so many as
  - e) much more

8. According to the recent election's results, the Democrats are ---- of the four main political parties.
- a) the smaller
  - b) smallest
  - c) much smaller
  - d) smaller
  - e) the smallest
9. Ever since the use of natural gas became widespread, London isn't ---- a polluted city ---- it was ten years ago.
- a) as / as
  - b) such / as
  - c) so / that
  - d) more / than
  - e) enough / to
10. The plot of the novel was ---- it was completely incomprehensible.
- a) more complicated
  - b) such complicated
  - c) so complicated that
  - d) much more complicated than
  - e) so complicated as
11. We have interviewed with twenty candidates for the vacant position, but ---- of them was actually a good fit.
- a) most
  - b) neither
  - c) much
  - d) none
  - e) no
12. Oakland is about to go bilingual, with two official languages, but ---- of them is English.
- a) both
  - b) none
  - c) neither
  - d) either
  - e) no
13. On some computers there are keys which can have as many as five different functions ---
- a) either
  - b) each
  - c) none
  - d) every
  - e) both
14. ---- argument could move ---- man from this decision.
- a) no / either
  - b) every / both
  - c) no / neither
  - d) each / all
  - e) each / both

15. ---- Peter ---- Michael come here quite often but ---- of them gives us help.
- a) both / and / either
  - b) neither / nor / both
  - c) noth / and / neither
  - d) either / or / all
  - e) both / or / any
16. He gave ---- of us advice about our present goals.
- a) every
  - b) each
  - c) the whole
  - d) much
  - e) no
17. The Blues won the football match, but ---- players played well; In fact they ---- played quite badly.
- a) each / each
  - b) neither of / both
  - c) all / all
  - d) neither of the / all
  - e) none of the / all
18. There were ---- people on the beach, so we weren't completely alone.
- a) a few
  - b) fewer
  - c) fewest
  - d) very little
  - e) only a little
19. The two brothers got up at 8:30 that day. ---- of the m were tired, because ---- of the m had slept well.
- a) both / neither
  - b) neither / neither
  - c) either / none
  - d) none / either
  - e) all / both
20. Everyone should have a check up with the dentist ---- six months.
- a) another
  - b) each
  - c) every
  - d) all
  - e) the whole
21. The Vaal River is one of the major rivers in South Africa but the runoff is not constant which means that large dams have to be built ---- store water for use.
- a) notwithstanding
  - b) regardless of
  - c) so as to
  - d) thanks to
  - e) with the aim of

22. Due to ---- a lack of production ---- increasing housing prices, Liverpool is now ranked as one of the least affordable cities countrywide.
- a) neither / nor
  - b) no sooner / than
  - c) scarcely / before
  - d) both / and
  - e) hardly / when
23. Mike has been told he will have to pay the fine ---- his high rank in the military.
- a) even if
  - b) furthermore
  - c) on grounds that
  - d) despite
  - e) on purpose that
24. Some people believe vaccines overload our immune system, making it less able to react to other diseases ---- meningitis or AIDS, which are now threatening our health.
- a) but for
  - b) lest
  - c) with the aim of
  - d) whereas
  - e) such as
25. Continued high-blood pressure is dangerous ---- it can increase the risk of heart disease and stroke.
- a) however
  - b) so that
  - c) as
  - d) no matter although
  - e) for instance
26. They like to keep their old houses rather than building the new ones ---- it is very hard and expensive to maintain them.
- a) because
  - b) even though
  - c) on the contrary
  - d) on account of
  - e) for example
27. The inhabitants of our village claim that pedestrians have no choice but to risk their lives crossing the dangerous road as there is ---- a pedestrian bridge ---- a crosswalk.
- a) not only / but also
  - b) both / and
  - c) neither / nor
  - d) no sooner / than
  - e) hardly / when
28. ---- the Oscar Reward, the Cannes Film Festival is the biggest event which takes place in May in the South of France.
- a) except for
  - b) such as
  - c) lest
  - d) unless
  - e) but

29. ---- vaccination has eliminated naturally occurring polio in North and South America, rare cases continue to occur in developing countries of Africa.
- a) however
  - b) although
  - c) as a result of
  - d) hence
  - e) moreover
30. The economy in China is booming; ---- many foreign investors are planning to enter China's market.
- a) nonetheless
  - b) even if
  - c) so as to
  - d) in addition to
  - e) that's why
31. Many people who live near nuclear plants are concerned. ---- go wrong, the impact on the surrounding area could be disastrous.
- a) something would
  - b) something will
  - c) should something
  - d) does something
32. Had I known the carpenter was going to take three days to show up, I ---- the materials and done the work myself. It would have been finished by now.
- a) will get
  - b) would have gotten
  - c) might get
  - d) will have gotten
33. I wish you ---- making that noise. It's bothering me.
- a) would stop
  - b) are going to stop
  - c) stop
  - d) can stop
34. If I can speak Spanish, I ---- next year studying in Mexico.
- a) would spend
  - b) would have spent
  - c) had spent
  - d) will spend
35. It would have been a much more serious accident ---- fast at the time .
- a) had she been drivin
  - b) was she driving
  - c) she had driven
  - d) she drove
36. "Can I borrow your car for this evening?"
"Sure, but Nora's using it right now. If she ---- it back in time, you're welcome to borrow it."
- a) brought
  - b) would bring
  - c) had brought
  - d) brings

37. We ---- the game if we'd had a few more minutes.
- a) might have won
  - b) won
  - c) had won
  - d) will win
38. If you ---- to my advice in the first place, you wouldn't be in this mess right now.
- a) listen
  - b) will listen
  - c) had listened
  - d) listened
39. If I ---- the same problems you had as a child, I might not have succeeded in life as well as you have.
- a) have
  - b) would have
  - c) had had
  - d) should have
40. ---- more help, I could call my neighbor.
- a) Needed
  - b) Should I need
  - c) I have needed
  - d) I should need
41. Fortunately, I .... working alone otherwise I would have got really bored at the night shift.
- a) was supposed to
  - b) was to
  - c) was used to
  - d) would
  - e) used to
42. I don't think it was a good idea to intervene, instead, you .... your child to abandon the habit of thumb-sucking gradually, all by himself.
- a) have allowed
  - b) had allowed
  - c) must have allowed
  - d) were able to allow
  - e) could have allowed
43. After the voyaging ship was wrecked during a storm at sea, unfortunately, only two of the men on board .... swim to the small island nearby.
- a) might
  - b) were supposed to
  - c) could
  - d) were able to
  - e) had to
44. I don't know why she didn't ask me how to do it as I ---- her.
- a) must have helped
  - b) could have helped
  - c) might help
  - d) should have helped
  - e) could help

45. Martin ---- my tennis racket without asking my permission. I got really angry with him.
- a) needn't have taken
  - b) must not have taken
  - c) shouldn't have taken
  - d) didn't need to taken
  - e) might not have taken
46. I don't know why Peter is so late; do you think he ---- lost coming here?
- a) may get
  - b) could get
  - c) must have got
  - d) might have got
  - e) was to have got
47. What ---- to Phil? He said he ---- here at eight o'clock.
- a) might have happened / will be
  - b) should have happened / has been
  - c) may happen / will have been
  - d) would happen / is
  - e) can have happened / would be
48. One of the US national security advisers ---- there ---- better intelligence sharing before the September 11 attacks.
- a) had acknowledged / can be
  - b) acknowledges / might be
  - c) has acknowledged / could have been
  - d) acknowledged / must be
  - e) would acknowledge / will have been
49. We all think that Maria ---- an interesting person to meet as we ---- a lot of stories about her so far.
- a) is / had heard
  - b) can be / heard
  - c) might have been / hear
  - d) would be / have heard
  - e) will be / will have heard
50. As a young woman who had never given birth before, she ---- what the experience of childbirth ---- like.
- a) doesn't know / will be
  - b) may not know / is
  - c) must not have known / will be
  - d) may not know / would be
  - e) couldn't have known / would be
51. As I have just had a tooth ----, I am not allowed to eat or drink anything for three hours.
- a) run out
  - b) tried on
  - c) crossed out
  - d) taken out
  - e) broken off

52. You need to ---- your essay for spell-check before you hand in your exam paper.
- a) hang out
  - b) point out
  - c) cut off
  - d) go over
  - e) give away
53. It is not easy for many civil servants to ---- on their salaries as the inflation rate is extremely high.
- a) get by
  - b) turn up
  - c) wear out
  - d) run over
  - e) take away
54. You'd better ---- your cigarette as it is dangerous to smoke at a gas station.
- a) hold up
  - b) pull through
  - c) get through
  - d) hang up
  - e) put out
55. Jane found it hard to get up from the bed after the alarm clock ---- at seven.
- a) broke in
  - b) took out
  - c) sent out
  - d) went off
  - e) threw up
56. There is an easy way to ---- four species of wild cats living in this region by their tail patterns.
- a) tell apart
  - b) see to
  - c) clear up
  - d) back up
  - e) call for
57. I thought the party was going to be boring, but it ---- to be the most unforgettable evening of my life.
- a) turned out
  - b) looked around
  - c) passed away
  - d) fell back on
  - e) cut down
58. I find it hard to ---- with the other students in the Italian class as they have been attending the classes more regularly than I do.
- a) fall through
  - b) call in
  - c) do away
  - d) catch up
  - e) come up

59. The first National Food and Nutrition Survey was ---- in 1980 and the most recent one in 1992.
- a) carried out
  - b) dropped out
  - c) figured out
  - d) brought about
  - e) checked in
60. The summit was earlier to be held in March but was ---- due to the tsunami disaster that hit India, Sri Lanka and the Maldives.
- a) paid off
  - b) crossed out
  - c) put off
  - d) dropped in
  - e) turned down
61. The students are not allowed to use this room as it is ---- for teachers.
- a) exclusively
  - b) thoughtfully
  - c) correctly
  - d) improperly
  - e) frankly
62. I cannot wait to learn the result of the interview as it is ---- important for me.
- a) rarely
  - b) flexibly
  - c) interestingly
  - d) vitally
  - e) voluntarily
63. I could have voted for this candidate if he had spoken more ----.
- a) sensibly
  - b) slightly
  - c) previously
  - d) bitterly
  - e) closely
64. I won't be able to buy a house as the prices have risen ----.
- a) classically
  - b) faintly
  - c) enormously
  - d) mainly
  - e) distantly.
65. I can ---- remember what he said but I think it was something about his past.
- a) vaguely
  - b) illegibly
  - c) promptly
  - d) clumsily
  - e) evenly
66. The dog broke away from the garden as it was ---- tied to the tree.
- a) forcefully
  - b) tightly
  - c) essentially
  - d) loosely
  - e) firmly

67. The prime minister dismisses criticism that he has ---- neglected the economy and social issues.
- a) indifferently
  - b) constantly
  - c) habitually
  - d) attentively
  - e) nastily
68. Infants are ---- dependent on their parents to meet their physical needs.
- a) joyfully
  - b) generously
  - c) vulnerably
  - d) uncommonly
  - e) softly
69. When I called to have an appointment with my doctor, I was told that he had to leave ---- for personal reasons and would not be available the whole afternoon.
- a) urgently
  - b) faithfully
  - c) partially
  - d) indirectly
  - e) decisively
70. Had the authorities concerned acted ---- and promptly in the past, perhaps hundreds of thousands of people would have been saved from the tsunami disaster.
- a) faintly
  - b) merely
  - c) roughly
  - d) inconsiderately
  - e) vigilantly
71. Regarded as the world's ----linguistic theorist, Noam Chomsky continues to create new theories about language and language learning.
- a) abundant
  - b) hostile
  - c) resentful
  - d) abusive
  - e) foremost
72. Many ---- craft objects are less functional than the ones in the past.
- a) repetitive
  - b) contemporary
  - c) massive
  - d) rational
  - e) sincere
73. Unlike fossil fuels, which can be used only once, wind and solar power are ---- sources of energy.
- a) renewable
  - b) mutual
  - c) random
  - d) virtual
  - e) relevant

74. With age, the mineral content of human bones decreases, thereby making them more ----.
- a) intimate
  - b) deliberate
  - c) concurrent
  - d) diverse
  - e) fragile
75. The knee is more likely to be damaged than most other joints because it is subject to tremendous forces during ---- activity.
- a) vague
  - b) hospitable
  - c) vigorous
  - d) liable
  - e) vertical
76. Jupiter has no solid surface and is surrounded by zones of ---- radiation.
- a) intense
  - b) coward
  - c) manual
  - d) immoral
  - e) shallow
77. Some have a very ---- sense of hearing, although most do not hear sounds audible to the human ear.
- a) defensive
  - b) sparse
  - c) dismissive
  - d) keen
  - e) secular
78. Giant pandas resemble bears in shape and in the slow ---- way they walk.
- a) clumsy
  - b) bitter
  - c) portable
  - d) customary
  - e) tender
79. Wherever there is plenty of rain during the growing season, life is ---- in various forms.
- a) punctual
  - b) superficial
  - c) loose
  - d) irritable
  - e) abundant
80. Bacteria living in the soil play a(n)---- role in recycling the carbon and nitrogen needed by plants.
- a) envious
  - b) domestic
  - c) mature
  - d) vital
  - e) respective

81. The scouts in my school were sure to visit the flooded town, the condition ---- was not known.
- a) where
  - b) of which
  - c) whose
  - d) that
  - e) in which
82. My sister Ann had always wanted to go to a place ---- she could speak her native tongue.
- a) which
  - b) whom
  - c) whose
  - d) where
  - e) for which
83. Human food may be very harmful for some animals, ---- is why they won't let us feed the animals at the zoo.
- a) that
  - b) why
  - c) when
  - d) whom
  - e) which
84. I am from a suburb in Chicago, ---- many successful companies such as Boeing and McDonald's are headquartered.
- a) whose
  - b) in which
  - c) why
  - d) who
  - e) for which
85. The 19th century artist, ---- name I could not remember, was one of the best I had ever seen.
- a) which
  - b) whose
  - c) that
  - d) who
  - e) whom
86. Marine excavation is a race not only against time and the sea but also the looters --- want history's treasures for themselves.
- a) which
  - b) whom
  - c) when
  - d) where
  - e) who
87. He came for the weekend wearing only so me shorts and a T-shirt, ---- was a stupid thing to do in such a cold weather.
- a) what
  - b) that
  - c) where
  - d) which
  - e) whom

88. Virginia, ---- is said to be quite beautiful, is the home of many senators and representatives now.
- a) that
  - b) where
  - c) in which
  - d) which
  - e) who
89. The large limousine ---- was loaded with students up to the limit was stopped by the police.
- a) when
  - b) for which
  - c) which
  - d) in which
  - e) what
90. Crossing Death Valley, ---- temperatures reach well above 110 Fahrenheit, was a near insurmountable task for the early pioneers.
- a) that
  - b) where
  - c) when
  - d) whom
  - e) which
91. Make sure you ---- the electricity before you ---- mending this light switch.
- a) disconnect / start
  - b) are disconnecting / were starting
  - c) will disconnect / started
  - d) disconnect / start
  - e) disconnect / will start
92. The workers ---- to go on strike when the management ---- their demand for higher wages.
- a) decide / will refuse
  - b) decided / refused
  - c) will decide / will refuse
  - d) are deciding / refused
  - e) would decide / refuse
93. Most people ---- being disturbed while they ----.
- a) don't like / are working
  - b) would like / worked
  - c) like / worked
  - d) don't like / didn't like
  - e) will like / were working
94. In public pools, there ---- a much higher level of safety with trained lifeguards on duty whenever they ---- open.
- a) will be / were
  - b) was / are
  - c) is / are
  - d) would be / are
  - e) is / were

95. The contractors ---- the stadium when strike ---- all construction.
- a) built / is stopping
  - b) are building / stops
  - c) were building / will stop
  - d) will build / will stop
  - e) were building / stopped
96. Humans ---- applying knowledge of genetics in prehistory with the domestication and breeding of plants and animals.
- a) Begin
  - b) will begin
  - c) began
  - d) are beginning
  - e) would be starting
97. All pilots ---- speak English so that other pilots and air controllers ---- them.
- a) have to / understand
  - b) had to / will understand
  - c) have to / would understand
  - d) will have to / understand
  - e) would have to / are understood
98. With a tornado on the way, Jesse ---- he ---- safer under a mattress.
- a) was deciding / will be
  - b) is deciding / was
  - c) would decide / will be
  - d) decided / would be
  - e) decides / would be
99. The Internet ---- computer users easily to connect to other computers and information stores wherever they ---- across the world.
- a) allows / are
  - b) allowed / will be
  - c) are allowing / were
  - d) will allow / would be
  - e) were allowing / will be
100. Mrs Grant absentmindedly ---- the umbrella that ---- on the seat before her.
- a) was taking / will hang
  - b) will take / would hang
  - c) is taking / would hang
  - d) would take / is hanging
  - e) took / was hanging

DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Njemačkog jezika i njemačke književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za svršetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv *diplomirani filolog (germanista)*, dok će u dodatku (saplementu) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 8 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljene naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva germanistika kao nauka o njemačkom jeziku i književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti.

Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa njemačkim jezikom i književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih vještina koje student usvaja kroz realizaciju „Stručne prakse“.

Cilj studijskog predmeta Njemački jezik i književnost je obrazovanje studenata iz oblasti njemačkog jezika i književnosti, koji su sposobljeni:

- a) da predaju njemački jezik i književnost u državnim i privatnim obrazovnim ustanovama – predškolskim ustanovama, osnovnim školama i srednjim školama (nakon okončanih master studija);
- b) da rade u profesijama koje zahtijevaju visok nivo poznavanja njemačkog jezika: turističke i prevodilačke djelatnosti, komunikacije i odnosi sa javnošću, angažiranost u različitim kulturnim centrima;
- c) da nastave obrazovanje na diplomskim akademskim studijama njemačkog jezika i književnosti, kulture, komunikologije i srodnih disciplina;
- d) da nastave proces doživotnog obrazovanja iz oblasti njemačkog jezika i književnosti, kulture, komunikacije i srodnih disciplina.

Svrha studijskog programa Njemački jezik i književnost je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja *nauke o jeziku* koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposebti studente za:

- realizaciju i organiziranje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije;
- da umiju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu;
- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- planiraju i programiraju sopstveni rad;

- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika;
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika. Odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika;
- posjeduju mediatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl;
- posjeduju vještine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine;
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima;
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost;
- umiju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima;
- umiju da korigiraju, lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika;
- raspolažu književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama, kao i kulturološkim i sociolinvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti;
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja;
- raspolažu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i rodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

STUDIJSKI PROGRAM – NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani filolog (germanista)

R Br	Šifra	Naziv		S	B	ESPB	Obavezni Izborni	Tip
PRVA GODINA								
1	GOA 01	Savremeni njemački jezik 1	1	2	4	7	Obavezni	NS
2	GOA 02	Njemački jezik 1-gramatika	1	2	2	6	Obavezni	SA
3	GOA03	Uvod u teoriju književnosti	1	2	3	6	Obavezni	TM
4	GOA04	Uvod u opštu lingvistiku	1	2	0	5	Obavezni	TM
5	GOA05	Engleski jezik 1	1	2	0	4	Obavezni	AO
7	GOA 06	Savremeni njemački jezik 2	2	2	6	8	Obavezni	NS
8	GOA 07	Njemački jezik 2-gramatika	2	2	2	6	Obavezni	SA
9	GOA 08	Engleski jezik 2	2	2	0	4	Obavezni	AO
10	GOA09	Norma i kultura standardnog jezika	2	2	2	6	Obavezni	AO
11	IB1 GOA10 GOA11	Predmeti izbornog bloka1 Sociologija Epistemologija	2	2	2	6	Izborni	AO
12	GOA12	Stručna praksa 1	2	0	0	2	Obavezni	SA
DRUGA GODINA								
13	GOA13	Savremeni njemački jezik 3	3	2	4	7	Obavezni	SA
14	GOA14	Njemački jezik 3-gramatika	3	2	2	6	Obavezni	SA
15	GOA15	Njemačka književnost 1	3	2	2	6	Obavezni	NS
16	GOA16	Engleski jezik 3	3	2	0	4	Obavezni	AO
17	IB2 GOA17 GOA18	Predmeti izbornog bloka 2 Opšta pedagogija Osnovi marketinga	3	2	2	6	Izborni	TM
18	GOA19	Savremeni njemački jezik 4	4	2	4	7	Obavezni	SA
19	GOA20	Njemački jezik 4 - gramatika	4	2	2	6	Obavezni	SA
20	GOA21	Njemačka književnost 2	4	2	2	6	Obavezni	NS

21	GOA22	Engleski jezik 4	4	2	0	4	Obavezni	AO
22	IB3 GOA23 GOA24	Predmet izbornog bloka 3 Opšta psihologija Razvoj kurikuluma	4	2	2	6	Изборни	TM
23	GOA25	Стручна пракса 2	4	0	0	2	Obavezni	SA
TREĆA GODINA								
24	GOA26	Savremeni njemački jezik 5	5	2	4	8	Obavezni	SA
25	GOA27	Njemački jezik 5-gramatika	5	2	0	5	Obavezni	SA
26	GOA28	Njemačka književnost 3	5	2	2	5	Obavezni	SA
27	GOA29	Metodika nastave stranih jezika 1	5	2	2	6	Obavezni	TM
28	IB4 GOA30 GOA31	Predmeti izbornog bloka 4 Kultura govora Socijalna patologija Osnovi informatike	5	2	2	6	Izborni	TM
29	GOA32	Savremeni njemački jezik 6	6	2	4	7	Obavezni	SA
30	GOA33	Kultura zemље	6	2	0	4	Obavezni	NS
31	GOA34	Njemačka književnost 4	6	2	2	5	Obavezni	NS
32	GOA35	Metodika nastave stranih jezika 2	6	2	2	6	Obavezni	TM
33	IB5 GOA36 GOA37	Predmet izbornog bloka 5 Savremene metode u nastavi Poslovni engleski jezik	6	2	2	6	Izborni	NS
34	GOA38	Stručna praksa 3	6	0	0	2	Obavezni	SA
ČETVRTA GODINA								
35	GOA39	Savremeni njemački jezik 7	7	2	6	8	Obavezni	NS
36	GOA40	Historija njemačkog jezika 1	7	2	0	4	Obavezni	SN
37	GOA41	Uvod u književne teorije	7	2	0	5	Obavezni	NS
38	IB6 GOA42 GOA43	Predmet izbornog bloka 6 Metodika vaspitno-obrazovnog rada Semantika	7	2	2	6	Izborni	SA
39	IB7 GOA44 GOA45	Predmeti izbornog bloka 7 Elektronska nastava i učenje Lingvistička stilistika	7	2	2	6	Izborni	NS

40	GOA46	Savremeni njemački jezik 8	8	2	6	8	Obavezni	NS
41	GOA47	Poslovni njemački jezik	8	2	0	4	Obavezni	NS
42	GOA48	Historija njemačkog jezika 2	8	2	0	4	Obavezni	NS
43	GOA49	Akademsko pisanje	8	2	2	6	Obavezni	NS
44	IB8 GOA50 GOA51	Predmeti izbornog bloka 8 Inkluzivno obrazovanje Revolucionarna književnost	8	2	2	6	Izborni	AO
45	OA52	Završni rad	8			3	Obavezni	SA

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM: NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

1. Kojoj porodici jezika pripada nemački jezik?
  - a) romanskoj
  - b) indoevropskoj
  - c) slovenskoj
2. Koliko dijalekata standardnog nemačkog jezika postoji?
  - a) od 12 do 14 dijalekata
  - b) od 7 do 9 dijalekata
  - c) od 3 do 5 dijalekata
3. Wie lautet der Plural von den Nomen *der Schal*?
  - a) die Schale
  - b) die Schals
  - c) die Schalen
4. Koliko slova ima, prema Duden-u, najduža nemačka reč?
  - a) 39
  - b) 36
  - c) 58
5. Koji od navedenih glagola mogu imati dva objekta u akuzativu?
  - a) kosten, bitten, lehren
  - b) kaufen, brauchen, schneiden
  - c) lernen, machen, informieren
6. Das Projekt wurde dreimal so teuer _____ geplant.
  - a) wie
  - b) als
  - c) /
7. Koje etimološko značenje ima sufiks –sam u pridevima poput *einsam*?
  - a) kao, kao da
  - b) ako
  - c) samo
8. Zaokruži slovo ispred pravilno napisane rečenice:
  - a) Ich versuche morgen pünktlich zu sein.
  - b) Ich versuche morgen, pünktlich zu sein.
  - c) Ich versuche, morgen pünktlich zu sein.
9. Odakle potiče reč *Ostern*?
  - a) iz Francuske
  - b) iz Engleske
  - c) iz Nemačke
10. Koji padež upotrebljavamo posle predloga *wegen*?
  - a) akuzativ
  - b) genitiv
  - c) nominativ
11. Kako će rečenica „Ich bin krank.“ glasiti u indirektnom govoru?
  - a) Er sagt: „Ich bin krank.“
  - b) Er sagt, dass er krank sei.
  - c) Er sagt, dass er krank ist.
12. Koja je rečenica ispravna?

- a) Bereits gestern abend rätselte sie, was der heutige morgen bringen würde.
  - b) Bereits gestern Abend rätselte sie, was der heutige Morgen bringen würde.
  - c) Bereits gestern Abend rätselte sie, was der heutige morgen bringen würde.
13. Diese Arbeit setzt ____ Wissen voraus.
- a) viel
  - b) zuviel
  - c) zu viel
14. Šta je od navedenog ispravno napisano?
- a) Im voraus
  - b) im voraus
  - c) Im Voraus
15. Zaokruži slovo ispred nepravilno napisane rečenice.
- a) Gestresste Pariser fahren mit oxydierten Autos zu Oxygenbars.
  - b) Gestresste Pariser fahren mit oxidierten Autos zu Oxigenbars.
  - c) Gestresste Pariser fahren mit oxydierten Autos zu Oxygen-Bars.
16. Die Medien sorgen dafür, dass auch ein besonders ruchloser Prominenter nicht ganz ungestört ...
- a) seinen Lastern fröhnen darf.
  - b) seiner Laster fröhnen darf.
  - c) seinen Lastern frönen darf.
17. Gde se od navedenih zemalja za krompirje kaže *Erdäpfel*?
- a) u Švajcarskoj
  - b) u Italiji
  - c) u Austriji
18. U kojoj od navedenih rečenica je imperativ ispravno upotrebljen?
- a) Werf mir bitte den Ball zu!
  - b) Ess deine Suppe auf!
  - c) Gib mir bitte die Tageszeitung!
19. Iz kog jezika nam dolazi reč *Dame*?
- a) Engleskog
  - b) Italijanskog
  - c) Francuskog
20. „Den Angeklagten beschuldigte der Richter des Stehlens.“ Šta je u ovoj rečenici subjekat?
- a) der Richter
  - b) den Angeklagten
  - c) des Stehlens
21. Welche Konjunktion passt in die Lücke:
Ich muss in die Stadt gehen, _____ ich mir Schuhe kaufen will.?
- a) *weil*
  - b) *dass*
  - c) *denn*
  - d) *aber*
22. Wie viele Kasus gibt es im Deutschen?
- a) 2
  - b) 4
  - c) 6
  - d) 8

23. Wie lautet das Verb *schneiden* in der 3. Person Singular Präteritum Aktiv Indikativ?
- schneidete*
  - schnitt*
  - schnitten*
  - schneide*
24. Wie lautet der Satz *Ich fuhr mit meinem Vater in die Stadt.* im Perfekt?
- Ich bin mit meinem Vater in die Stadt gefahren.
  - Ich habe mit meinem Vater in die Stadt gefahren.
  - Ich werde mit meinem Vater in die Stadt fahren.
  - Ich war mit meinem Vater in die Stadt gefahren.
25. Wie lautet der Satz *Die Polizei verhaftet den Kriminellen.* im Vorgangspassiv?
- Die Polizei wird den Kriminellen verhaftet.*
  - Der Kriminelle wird von der Polizei verhaftet.*
  - Die Polizei hat den Kriminellen verhaftet.*
  - Die Polizei verhaftete den Kriminellen.*
26. Wie lautet 2. Person Singular Imperativ des Verbs *geben*?
- gib*
  - gebe*
  - gebt*
  - gibe*
27. Zu welcher Wortklasse gehören die unterstrichenen Wörter im Satz *Obwohl sich der Student gut auf die Prüfung vorbereitet hat, konnte er den schweren Test nicht lösen?*
- Verb
  - Nomen
  - Adjektiv
  - Adverb
28. Wie lautet der Genitiv der Phrase *ein großer Hase*?
- eines großen Hasen*
  - eines großes Hasen*
  - eines großes Hases*
  - eines großen Hases*
29. Wie lautet die 3. Person, Singular, Präteritum, Aktiv, Konjunktiv des Verbs *helfen*?
- hälfe*
  - halfe*
  - hilfe*
  - helfe*
30. In welchem Kasus steht das unterstrichene Wort im Satz *Ich helfe immer meinen Bekannten.*
- Nominativ
  - Genitiv
  - Dativ
  - Akkusativ
31. Wie wird das Adjektiv *dunkel* kompariert?
- dunkler – am dunkelsten*
  - dunkeler – am dunkelsten*
  - dunkeler – am dunklesten*
  - dünkler – am diinkelsten*

32. Wer war Schiller?
- a) Politiker
  - b) Schriftsteller
  - c) Rennfahrer
  - d) Sänger
33. Welche Wörter werden konjugiert?
- a) Verben
  - b) Pronomina
  - c) Nomina
  - d) Adverbien
34. Das Werk *Faust* wurde geschrieben von:
- a) *Johann Wolfgang von Goethe*
  - b) *Heinrich von Kleist*
  - c) *Heinrich Heine*
  - d) *Thomas Mann*
35. Angela Merkel ist:
- a) deutsche Bundeskanzlerin
  - b) deutsche Präsidentin
  - c) Verteidigungsministerin
  - d) Außenministerin
36. Wie lautet das Sprichwort: Wer anderen eine Grube gräbt,
- a) lacht am besten
  - b) wird schnell müde
  - c) fällt selbst hinein
  - d) wird schmutzig
37. Welche dieser Städte befinden sich in Österreich?
- a) Salzburg, Klagenfurt, Innsbruck
  - b) Basel, Lugano, Lausanne
  - c) Heidelberg, Mannheim, Göttingen
  - d) Saarbrücken, Trier, Gießen
38. Der Dativ von *er* lautet:
- a) *seiner*
  - b) *ihm*
  - c) *ihn*
  - d) *ihr*
39. Welche Präposition passt in den Kontext: Ich denke oft _____ meine Freundin?
- a) an
  - b) für
  - c) von
  - d) mit
40. Was passt in die folgende Lücke: Er hat die Einladung _____!
- a) angenommen
  - b) angenehm
  - c) geannommen
  - d) annommen
41. Ich _____ aus Polen. Und du? -Ich _____ aus Chile.
- a) heiße
  - b) komme

- c) wohne
d) spreche
42. Ich wohne in Hamburg. _____ du? -Ich wohne in Wien
a) Wohnst wo
b) Wo wohnst
c) Wohnst
d) Wer
43. Wann beginnt der Film? -Der Film _____.
a) anfängt um acht Uhr
b) fängt um acht Uhr an
c) um acht Uhr fängt an
d) fängt an um acht Uhr
44. Was isst du? -Ich esse _____ Apfel.
a) einen
b) ein
c) der
d) die
45. Was ist das? Das ist _____.
a) ein Thermoskanne
b) das Thermoskanne
c) eine Thermoskanne
d) die Thermoskanne
46. Wo wohnen Olgas Eltern? - _____ wohnen in Russland.
a) Seine Eltern
b) Unsere Eltern
c) Meine Eltern
d) Ihre Eltern
47. Entschuldigung, wie komme ich _____ Bahnhof? -Gehen Sie immer geradeaus.
a) nach
b) in
c) zum
d) bei
48. Ich habe einen Termin bei Frau Wotan. -Bitte _____ Platz. Sie kommt sofort.
a) nehmen Sie
b) du nimmst
c) nimmst du
d) Sie nehmen
49. Wie hoch ist die _____ für die Wohnung? -840 Euro warm.
a) Steuern
b) Nebenkosten
c) Miete
d) Heizung
50. Warum kommst du so spät? -Ich _____ erst um neun Uhr aufgestanden.
a) bin
b) habe
c) ist
d) haben
51. Tut dein Hals nicht weh? - ___, mein Hals tut weh.
a) Doch
b) Ja

- c) Nein
d) Immer
52. Gehst du mit mir spazieren? -Nein, der Arzt hat gesagt, _____ im Bett bleiben.
a) soll ich
b) ich will
c) ich darf nicht
d) ich soll
53. Versteht er denn etwas von Fußball? Nein, _____ versteht er nichts.
a) von
b) davon
c) dem
d) von das
54. Kennen Sie unseren neuen _____ ?
a) Nachbarn
b) Student
c) Assistent
d) Kollege
55. Ich wünsche _____ ein neues Auto zum Geburtstag.
a) mich
b) mir
c) sich
d) mein
56. Meine _____ leben in der Schweiz.
a) Verwande
b) Verwander
c) Verwandten
d) Verwandes
57. Das Wetter blieb während des _____ Urlaubs schön.
a) ganze
b) ganzen
c) ganzes
d) ganz
58. Das ist alles, _____ mich interessiert.
a) wer
b) was
c) wie
d) wen
59. Nachdem er einmal gelogen _____ , glaubte ihm niemand mehr.
a) hat
b) hatte
c) war
d) ist
60. Wussten Sie, _____ seine Reise fünf Jahre dauerte?
a) dass
b) damit
c) nachdem
d) weil
61. Bitte kümmern Sie sich _____ diese Angelegenheit.
a) für
b) um

- c) auf
d) über
62. Gert geht ins Büro, _____ zu arbeiten.
a) damit
b) so
c) um
d) wie
63. Wir wurden _____ der Sekretärin informiert.
a) von
b) über
c) durch
d) bei
64. Das _____ mir zu gefährlich!
a) wäre
b) sei
c) würden
d) seid
65. Wenn er Zeit hätte, _____ er mit mir wegfahren!
a) könnte
b) würden
c) hätte
d) wäre
66. Klaus kann noch nicht lesen, er ist _____ drei Jahre alt.
a) erst
b) nur
c) schon
d) noch
67. Von meinen Nachbarn, _____ , ich mich oft ärgere, haben wir eine Flasche Wein bekommen.
a) über den
b) darüber
c) über die
d) worüber
68. Endlich war der Film fertig, _____ die Schauspieler sich sehr freuten.
a) worüber
b) worauf
c) darüber
d) über das
69. Der Minister behauptete, er _____ das Problem.
a) wisse
b) könnte
c) kenne
d) kannte
70. Hans ist 20, Petra ist 22. Hans ist also zwei Jahre _____ Petra.
a) jünger als
b) junger als
c) jünger denn
d) jünger dann

71. _____ 5 Jahren habe ich in Deutschland gearbeitet.
- a) Vor
  - b) Für
  - c) Seit
  - d) In
72. Welchen Artikel hat dieses Wort? – Haus
- a) Der
  - b) Die
  - c) Das
73. Welchen Artikel hat dieses Wort? - Student
- a) Der
  - b) Die
  - c) Das
74. Welchen Artikel hat dieses Wort? – Diaspora
- a) Der
  - b) Die
  - c) Das
75. Welchen Artikel hat dieses Wort? - Szenario
- a) Der
  - b) Die
  - c) Das
76. Welchen Artikel hat dieses Wort? - Bank
- a) Der
  - b) Die
  - c) Das
77. Welches Wort ist falsch geschrieben?
- a) Der Pass
  - b) Die Schtudentin (Studentin)
  - c) Der Unfall
78. Welches Wort ist falsch geschrieben?
- a) Die Post
  - b) Der Hausmann
  - c) Der Akkorrd (Akkord)
79. Entdecken Sie den Fehler im Plural...
- a) der Tisch – die Tische
  - b) das Telegramm – die Telegramm (die Telegramme)
  - c) das Rad – die Räder
80. Entdecken Sie den Fehler im Plural...
- a) die Nachricht - die Nachrichte (die Nachrichten)
  - b) der Vorhang – die Vorhänge
  - c) das Museum – die Museen
81. Entdecken Sie den Fehler im Plural...
- a) der Stuhl – die Stühle
  - b) das Buch – die Bücher
  - c) der Boden – die Boden (die Böden)
82. Ergänzen Sie den Satz!
- Mein Name _____ Schmidt.
- a) Ist

- b) Bin
c) Hat
83. Ergänzen Sie den Satz!
Er kommt _____ Deutschland.
a) In
b) Aus
c) Mit
84. Ergänzen Sie den Satz!
Wo arbeitest _____ ?
a) Wie
b) Sie
c) Du
85. Ergänzen Sie den Satz!
Wo ist _____ Kreditkarte, Herr Franz?
a) Ihre
b) Seine
c) Deine
86. Was ist das Gegenteil von:
• jung – _____
• leer – _____
• krank – _____
• dunkel – _____
87. Wie heißt das Gegenwort zu den folgenden Substantiven?
• Krieg - _____
• Hass - _____
• Kälte - _____
• Tod - _____
88. Wie wird das Präsens gebildet?
-
-
-
89. Wie wird das Präteritum gebildet?
-
-
-
90. Wie wird das Plusquamperfekt gebildet?
-
-
-
91. Wie wird das Futur I gebildet?
-
-
-
92. Wo haben Sie Deutsch gelernt?

---

93. Haben Sie in Deutschland gelebt?

---

94. Wie lange lernen Sie schon Deutsch?

---

95. Wieso habes Sie sich für die deutsche Sprache entschieden?

---

96. Wo möchten Sie arbeiten?

---

97. Stellen Sie sich kurz vor:

---

98. Haben Sie Geschwister, wenn Ja wieviele?

---

99. Mögen Sie Kinder? Nennen Sie den Grund

---

100. Was ist Ihr Traumberuf?

**DEPARTMAN ZA
PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE
NAUKE**

DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE NAUKE **STUDIJSKI PROGRAM: PSIHOLOGIJA**

Osnovne akademske studije Psihologije se izvode tokom četiri akademske godine (8 semestara). Ukupan broj ESPB bodova koje student treba da skupi da bi završio ovaj stepen studija je 240. Planom osnovnih akademskih studija psihologije obuhvaćen je niz obaveznih i izbornih predmeta.

Obavezni predmeti obuhvataju one oblasti koje su temeljne za razumijevanje osnovnih teorijskih pretpostavki i sistema znanja na kojima se zasniva savremena psihologija: kao što su predmeti iz opće psihologije, predmeti iz metodologije naučnog istraživanja i statističkih metoda, predmeti iz fizioloških osnova psihičkog života, predmeti iz razvojne psihologije, iz psihologije ličnosti, iz socijalne psihologije i iz osnovnih oblasti primjenjene psihologije. Osnovna znanja i vještine student stiče kako kroz interaktivnu nastavu, samostalno učenje i seminare, tako i kroz rad u psihološkoj laboratoriji, računarskoj ucionici kao i kroz rad na terenu, uglavnom testirajući psihološkim instrumentarijem odgovarajuće ispitanike.

Svrha studijskog programa Psihologije je pružanje bazične edukacije iz vodećih teorijskih sistema i koncepata i istraživačkih metoda sa ciljem razumijevanja ponašanja pojedinaca i manjih grupa kako u socijalnom kontekstu, tako i u kontekstu razvoja čovjeka. Na ovom nivou studija naglasak je posebno stavljena na usvajanje i demonstraciju konceptualnog znanja iz suštinskih oblasti psihologije zajedno sa razumijevanjem empirijske osnove discipline. Suštinske oblasti uključuju psihologiju ličnosti, razvojnu i socijalnu psihologiju i naravno, istraživačke metode. Ovakva struktura studijskog programa oprema svršenog studenta vještinama analiziranja i integrisanja različitih teorijskih perspektiva koje su neophodne za dalje studiranje psihologije ili drugih sličnih studija.

U profesionalnom smislu, ovaj nivo studija omogućava svršenom studentu da kritički interpretira naučnu i stručnu literaturu, da metodološki korektno evaluira svoj i tuđi rad i pri tome primjeni statističko rezonovanje, da koristi vještine rada na računaru, da organizuje i učestvuje u grupnom radu primjenjujući znanja o grupnim procesima i sl. Ovaj nivo studija daje profesionalnu kvalifikaciju za samostalno obavljanje profesija koje zahtijevaju razumijevanje uzrokovanja, statističke obrade podataka u humanističkim naukama, prezentaciju rezultata, uvid u psihološku literaturu, izvođenje unaprijed osmišljenih psiholoških projekata. Studijski program je takođe osnova za nastavak master akademskih studija psihologije i sticanje specifičnih profesionalnih znanja i vještina.

Ciljevi studijskog programa su:

- upoznavanje studenta sa predmetom, osnovnim metodama i razvojem psihologije kao nauke i struke,
- ospozobljavanje studenta za samostalnu primjenu statističkih metoda u oblasti društveno-humanističkih nauka i srodnim disciplinama,
- ovladavanje osnovnim psihološkim pojmovima i vodećim teorijskim sistemima,
- upoznavanje studenta sa osnovnim principima psihičkog razvoja čovjeka,
- ospozobljavanje studenta za razumijevanje ponašanja pojedinaca i grupa u užem i širem socijalnom kontekstu,

- uvođenje studenta u različite pravce razvoja i primjene psihologije u cilju njegovog opredjeljenja za određeni profesionalni profil.

Po završetku osnovnih akademskih studija psihologije očekuje se da student pokaže sveobuhvatno znanje i razumijevanje predmeta, osnovnih metoda, razvoja i aktuelnog statusa psihologije kao nauke i struke, razumijevanje psiholoških pojmoveva i širih i užih teorijskih sistema, poznavanje osnovnih metoda naučnog istraživanja i istraživanja ponašanja, poznavanje pravila konstrukcije i evaluacije psiholoških mjernih instrumenata, detaljno poznavanje statističkih procedura i razumijevanje uloge statistike u psihologiji, sveobuhvatno poznavanje i razumijevanje principa i faktora psihičkog razvoja čovjeka kao i poznavanje tipičnih oblasti primijenjenih grana psihologije i njihovog odnosa sa psihologijom kao naukom.

Od svršenog studenta se očekuje i da bude sposoban da samostalno analizira i komparira različite teorijske sisteme i modele, da razumije i adekvatno i koherentno interpretira rezultate istraživanja objavljenih u stručnoj literaturi, da samostalno prati i evaluira svoj rad, da formira etički sud o pojavama kojima se bavi i o metodologiji bavljenja tim pojavama u skladu sa općim moralnim principima i etičkim kodeksom struke, da prepozna potrebu za kontinuiranom edukacijom, da ostvaruje timsku komunikaciju.

STUDIJSKI PROGRAM –PSIHOLOGIJA
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani psiholog

RBr.	ŠIFRA	PREDMET	SEM	P	V	ESPB
PRVA GODINA						
1	LOA01	Historija razvoja psihologije	1	2	2	6
2	LOA02	Fiziološke osnove psihičkog života	1	2	2	7
3	LOA03	Sociologija	1	2	2	6
4	LOA04	Osnovi informatike	1	2	2	6
5	LOA05	Engleski jezik 1	1	2	0	4
7	LOA06	Opšta psihologija	2	2	2	6
8	LOA07	Statistika	2	2	3	7
9	LOA08	Osnovi kognitivne psihologije	2	2	2	6
10	LOA09	Engleski jezik 2	2	2	0	4
12	IB1	Predmeti izbornog bloka 1	2	2	2	6
13	LOA12	Stručna praksa 2	2			2
DRUGA GODINA						
14	LOA13	Uvod u razvojnu psihologiju	3	2	2	6
15	LOA14	Uvod u socijalnu psihologiju	3	2	4	7
16	LOA15	Uvod u psihologiju ličnosti	3	2	2	6
17	IOA16	Engleski jezik 3	3	2	0	4
18	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	3	2	2	6
19	LOA19	Razvojna psihologija	4	2	3	7
20	LOA20	Engleski jezik 4	4	2	0	4
21	LOA21	Metodologija psiholoških istraživanja	4	2	3	6
22	LOA22	Emocije i motivacija	4	2	2	6
23	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	4	2	2	6
24	LOA24	Stručna praksa 2	4			2
TREĆA GODINA						
25	LOA25	Uvod u pedagošku psihologiju	5	2	2	6
26	LOA26	Klinička psihologija	5	2	2	6
27	LOA27	Kvalitativno istraživanje	5	2	2	6
28	LOA28	Osnovi psihologije rada	5	2	2	6
29	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	5	2	2	6
30	LOA31	Pedagoška psihologija	6	2	3	6

31	LOA32	Psihometrija	6	2	3	6
32	LOA33	Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	6	2	2	6
33	LOA34	Metodika nastave psihologije	6	2	0	4
34	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	6	2	2	6
35	LOA37	Stručna praksa 3	6			2

ČETVRTA GODINA

36	LOA38	Psihologija darovitosti	7	2	2	6
37	LOA39	Savetodavni radi u vaspitno-obrazovnim ustanovama	7	2	2	7
38	LOA40	Psihologija stresa	7	2	2	6
39	IB6	Predmeti izbornog bloka 6	7	2	2	6
40	IB7	Predmeti izbornog bloka 7	7	2	2	6
41	LOA45	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6
42	LOA46	Psihologija međuljudskih odnosa na radu	8	3	3	7
43	LOA47	Organizacione promene i razvoj	8	3	3	7
44	IB8	Predmeti izbornog bloka 8	8	2	2	6
45	LOA50	ZAVRŠNI RAD	8			3

IZBORNI PREDMETI:

IZBORNİ BLOK	PREDMET	SEM	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Osnovi menadžmenta	2	2	2	6
	Epistemologija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Menadžment životne sredine	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Sociologija porodice	4	2	2	6
	Moralni razvoj	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Savremeni sistemi javnog komuniciranja	5	2	2	6
	Sociologija obrazovanja	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Socijalna patologija	6	2	2	6
	Uloga medija u vaspitanju djece	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Osnovi marketinga	7	2	2	6
	Praćenje i dokumentovanje dječijeg razvoja	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
	Menadžment ljudskih resursa	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Akademsko pisanje	8	2	2	6
	Interkulturnalno razumijevanje i komunikacija	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA STUDIJSKI PROGRAM PSIHOLOGIJA

1. Periferni dio nervnog sistema čine
  - a) kičmena moždina;
  - b) kičmena moždina i receptori;
  - c) nervna vlakna izvan mozga i kičmene moždine.
2. Bihevioristički pravac naglašava:
  - a) ulogu naslijeda u razvoju čovjeka;
  - b) ulogu čovjekove aktivnosti u njegovom razvoju;
  - c) ulogu okoline u razvoju čovjeka.
3. Adolescencija obuhvata period:
  - a) od 11 do 14 godina;
  - b) od 12 do 15 godina;
  - c) od 12 do 18 godina.
4. Predrasude su isto što i :
  - a) diskriminacija;
  - b) stereotip;
  - c) vrsta stava.
5. Sigmund Freud je bio:
  - a) začetnik psihijatrije;
  - b) začetnik psihoanalize;
  - c) začetnik psihologije.
6. Osjeti spadaju u grupu:
  - a) osnovnih psihičkih procesa;
  - b) složenih psihičkih procesa;
  - c) emocionalnih procesa.
7. Efektori su:
  - a) čulni organi;
  - b) receptori;
  - c) žljezde i mišići.
8. Centar za ravnotežu nalazi se u:
  - a) kičmenoj moždini;
  - b) malom mozgu;
  - c) velikom mozgu.
9. Akrofobija je
  - a) strah od zatvorenog prostora;
  - b) strah od životinja;
  - c) strah od visine.
10. Karakter je:
  - a) moralna strana ličnosti;
  - b) emocionalna strana ličnosti;
  - c) motivacijska strana ličnosti.
11. Primarna socijalizacija je socijalizacija koja se dešava:
  - a) u skupini vršnjaka;
  - b) u porodici;
  - c) u školi.

12. Šta su sekte?
- a) izuzetno zatvorena vjerska skupina malog broja vjernika u istočnjačkim religijama;
  - b) vrlo raširena vjerska organizacija koju karakteriše slijepa poslušnost i vjerovanje u svemoć magije ;
  - c) razmjerno male, zatvorene i obično prisne skupine vjernika nastale na sukobu sa nekom crkvom ili odbacivanjem normi i vrijednosti šireg društva i uspostavljanja vlastitih.
13. Nastavnik, učenik i nastavni sadržaj su:
- a) faktori nastave;
  - b) nastave metode;
  - c) oblici rada u nastavi;
  - d) nastavni principi.
14. Talamus je dio:
- a) kičmene moždine;
  - b) velikog mozga;
  - c) malog mozga.
15. Autor teorije koja predviđa postojanje 120 nezavisnih sposobnosti u strukturi inteligencije je :
- a) Gilford;
  - b) Bine;
  - c) Pijaže;
  - d) Terston.
16. Emocionalni doživljaji koji su veoma intenzivni ali kratki nazivaju se:
- a) strastima;
  - b) afektima;
  - c) raspoloženjima.
17. Teorija koja razvoju ličnosti pripisuje uticaj faktora naslijeda naziva se:
- a) nativistička teorija;
  - b) empiristička teorija;
  - c) dinamička teorija.
18. Temperament je prvi definirao:
- a) Platon;
  - b) Hipokrat;
  - c) Sokrat.
19. Čovjeka snažnih emocija koje se brzo izmjenjuju i slabo su kontrolisane nazivamo:
- a) sangvinikom;
  - b) melanolikom;
  - c) kolerikom.
20. Čovjekova osobina odgovorna za moralno postupanje prema radu, drugim ljudima i samom sebi naziva se:
- a) motivom;
  - b) temperamentom;
  - c) karakterom.
21. Odbrambeni mehanizam kojima čovjek svoje nedostatke, mahane i krivicu pripisuje drugima naziva se:
- a) racionalizacija;
  - b) projekcija;
  - c) kompenzacija.

22. Psihopatija je psihički poremećaj koji spada u skupinu:
- a) poremećaja karaktera;
  - b) neuroza;
  - c) psihosa.
23. Motivi su :
- a) pokretači ljudske agresivnosti;
  - b) pokretači ljudske aktivnosti;
  - c) način suočavanja sa preprekama u životu.
24. Nadbubrežne žlijezde luče:
- a) adrenalin;
  - b) tiroksin;
  - c) estrogen.
25. Percepcija je sinonim za:
- a) osjet;
  - b) opažanje;
  - c) osjećanje.
26. Stressor je :
- a) stresna situacija;
  - b) osjećaj stresa;
  - c) posljedica stresa.
27. Anksioznost je:
- a) iracionalni strah;
  - b) racionalni strah;
  - c) panični strah.
28. Vrsta mišljenja gdje su elementi sa kojima se uviđaju veze simboli i pojmovi naziva se:
- a) realistično mišljenje;
  - b) imaginativno mišljenje;
  - c) apstraktno mišljenje.
29. Strah, ljutnja, tuga i radost spadaju u grupu:
- a) osnovnih emocija;
  - b) složenih emocija;
  - c) raspoloženja.
30. U navedenoj listi riječi označiti sa brojem 1 one koje se odnose na osjete i sa brojem 2 one koje se odnose na opažaje.

Ostro _____

Hladovina _____

Zelenilo _____

Kiselina _____

Mekoća _____

Gorko _____

Toplo _____

Plavo _____

Suho _____

31. Osoba sa koeficijentom inteligencije od 128 je
- a) prosječno inteligentna osoba;
  - b) osoba normalne inteligencije;
  - c) talentovana osoba;
  - d) genijalna osoba.

32. Među elemente koji čine strukturu Gilfordovog modela intelekta ne nalazi se jedan od navedenih pojmova :
- a) kognicija;
  - b) reprodukcija;
  - c) memorija;
  - d) procenjivanje.
33. Među navedenim psihološkim disciplinama, teorijska disciplina je:
- a) mentalna higijena;
  - b) psihologija sporta;
  - c) socijalna psihologija;
  - d) psihofiziologija rada.
34. Posebna formacija centralnog nervnog sistema koja ima važnu ulogu pri manifestovanju emocija je:
- a) parijentalna zona;
  - b) limbički sistem;
  - c) hipotalamus;
  - d) retikularna formacija.
35. Parkinsonovu bolest karakteriše:
- a) nemogućnost kontrolisanja pokreta;
  - b) nemogućnost razlikovanja boja;
  - c) nemogućnost rada sa brojevima;
  - d) deformitet prstiju ruke.
36. Jedan od osnovnih problema transfera je :
- a) problem motivacije učenja;
  - b) problem mogućnosti vježbanja i razvijanja psihičkih funkcija;
  - c) problem organizacije procesa učenja;
  - d) problem mogućih kanala prenosa informacija.
37. Izjednačavanje novog sa starim u oblastima pamćenja naziva se :
- a) inkubacija;
  - b) asimilacija;
  - c) akomodacija;
  - d) proaktivna inhibicija.
38. Šta nije psihički proces:
- a) mišljenje;
  - b) učenje;
  - c) temperament;
  - d) opažanje.
39. Šta ne spada u zakone organizacije draži u opažaju
- a) zakon blizine;
  - b) zakon kontinuiteta;
  - c) zakon kontrasta;
  - d) zakon sličnosti.
40. Šta nije tehnika psihološkog istraživanja:
- a) eksperiment;
  - b) upitnik;
  - c) intervju;
  - d) test.

41. Jedan od najvažnijih činilaca koji određuje krajni domet učenja jeste:
- a) Spoljašnji uslovi;
  - b) Fiziološki uslovi;
  - c) Pohvale i kazne;
  - d) Stepen aspiracije.
42. Izraženo poštovanje vlasti, potčinjavanje autoritetu, krutost mišljenja, agresivnost i moralisanje, karakteristični su za sljedeći tip karaktera:
- a) introvertni;
  - b) ambivertni;
  - c) autoritarni;
  - d) dinarski.
43. Spuštanje na primitivniji način ponašanja, kao odbrambeni mehanizam, naziva se :
- a) negacija;
  - b) projekcija;
  - c) reakciona formacija;
  - d) regresija.
44. Smisao socijalnog učenja i socijalizacije je:
- a) priprema za društveni život;
  - b) neophodan preuslov opstanka;
  - c) obezbeđivanje samopoštovanja;
  - d) nužnost socijalne stratifikacije.
45. Osjećaji jakog inteziteta i dugog trajanja su:
- a) strasti;
  - b) fobije;
  - c) traume;
46. U praksi postoji veliki broj psiholoških testova. Koji se najviše koriste?
- a) znanja;
  - b) umijeća;
  - c) ličnosti;
  - d) opšti sposobnosti-inteligencije;
  - e) rješavanje problema.
47. Ako se ličnost ocjenjuje na osnovu pojedinih dijelova lica, u pitanju je:
- a) Frenologija;
  - b) Hiromantija;
  - c) Fiziognomika;
  - d) Astrologija.
48. Smisao socijalnog učenja i socijalizacije je
- a) Priprema za društveni život;
  - b) Neophodan preuslov opstanka;
  - c) Obezbjedivanje samopoštovanja;
  - d) Nužnost socijalne stratifikacije.
49. U okviru komunikacionog procesa pretvaranja komunikacionih znakova ponovo u riječi i rečenici kojima je upućena poruka naziva se:
- a) Izvorna komunikacija;
  - b) Kodiranje komunikacije;
  - c) Veštačka komunikacija;
  - d) Dekodiranje komunikacije.

50. Po čemu se ljudski govor razlikuje od načina komuniciranja kod životinja:
- a) govor je nosilac riječi;
  - b) riječi su nosioci značenja;
  - c) riječi imaju signifikativnu funkciju;
  - d) životinje koriste ograničeni broj riječi.
51. Autor teorije koja predviđa postojanje 120 nezavisnih sposobnosti u strukturi inteligencije je :
- a) Gilford;
  - b) Bine;
  - c) Pijaže;
  - d) Terston.
52. Stvaralaštvo nije:
- a) orginalnost u odijevanju;
  - b) pisanje poezije;
  - c) algoritamsko rješavanje zadataka;
  - d) duhoviti razgovor.
53. Koji od navedenih pojmoveva nije povezan sa Pijažeovom teorijom:
- a) faktor intelektualnih sposobnosti;
  - b) logičke operacije;
  - c) simbolički procesi;
  - d) preoperacionalni stadijum.
54. Označite pojmovi koji ne predstavljaju fazu stvaralačkog mišljenja:
- a) direkcija;
  - b) iluminacija;
  - c) inspiracija;
  - d) preparacija.
55. Koja se od navedenih emocija javlja najranije u ontogenetskom razvoju:
- a) gnijev;
  - b) ljubav;
  - c) ljubomora;
  - d) strah.
56. Koja od navedenih komponenti čini svaki stav:
- a) emocionalna komponenta;
  - b) socijalna komponenta;
  - c) tjelesna komponenta;
  - d) moralna komponenta.
57. Prema Frojdu, jedan od najpozitivnijih i najzdravijih mehanizama odbrane je:
- a) negiranje;
  - b) regresija;
  - c) sublimacija;
  - d) projekcija.

58. Šta od navedenog spada u izvore socijalizacije?

- a) porodica;
- b) kultura;
- c) škola;
- d) vršnjaci.

59. Fobije se najčešće stvaraju:

- a) klasičnim uslovljavanjem;
- b) verbalnim učenjem;
- c) djelovanjem masovnih medija;
- d) učenjem uviđanjem.

60. U karakterne osobine ne spada:

- a) voljne ili konativne osobine;
- b) dosljednost u poštovanju moralnih principa;
- c) brzina i intenzitet emocionalnog reagovanja;
- d) svojstvo ličnosti koje uključuje moralno vrednovanje.

61. Neprijatnost spada u:

- a) draži;
- b) osjećanja;
- c) osjete;
- d) osjećaje.

62. Osjetljivost i jaka, pretežno tužna osjećanja odlikuju:

- a) kolerični temperament;
- b) flegmatični temperament;
- c) melanholični temperament;
- d) sangvinični temperament.

63. Za formiranje karakternih osobina nјaznačajnija je:

- a) sredina;
- b) naslijede;
- c) inteligencija;
- d) motivacija.

64. Kratkoročno pamćenje prema rezultatima istraživanja traje:

- a) 3-5min;
- b) 30-60 sekundi;
- c) 10-20 sekundi;
- d) 2-7 sekundi.

65. Metoda učenja po dijelovima:

- a) prije dovodi do uspjeha;
- b) omogućava bolji uvid u cjelinu gradiva;
- c) najbolje je ako se organizuje u jednom dahu;
- d) ima prednost jer ne zahtjeva preslišavanje.

66. Jedan od najvažnijih činilaca koji određuje krajni domet učenja jeste:
- a) spoljašnji uslovi;
  - b) fiziološki uslovi;
  - c) pohvale i kazne;
  - d) stepen aspiracije.
67. Izraženo poštovanje vlasti, potčinjavanje autoritetu, krutost mišljenja, agresivnost i moralisanje, karakteristični su za sljedeći tip karaktera:
- a) introvertni;
  - b) ambivertni;
  - c) autoritarni;
  - d) dinarski.
68. Spuštanje na primitivniji način ponašanja, kao odbrambeni mehanizam, naziva se :
- a) negacija;
  - b) projekcija;
  - c) reakciona formacija;
  - d) regresija.
69. Smisao socijalnog učenja i socijalizacije je:
- a) priprema za društveni život;
  - b) neophodan preuslov opstanka;
  - c) obezbjeđivanje samopoštovanja;
  - d) nužnost socijalne stratifikacije.
70. Osjećaji jakog intenziteta i dugog trajanja su:
- a) strasti;
  - b) fobije;
  - c) traume.
71. U praksi postoji veliki broj psiholoških testova. Koji se najviše koriste?
- a) znanja;
  - b) umijeća;
  - c) ličnosti;
  - d) opći sposobnosti-inteligencije;
  - e) rješavanje problema.
72. Ako se ličnost ocjenjuje na osnovu pojedinih djelova lica, u pitanju je:
- a) frenologija;
  - b) hiromantija;
  - c) fiziognomika;
  - d) astrologija.
73. Smisao socijalnog učenja i socijalizacije je:
- a) priprema za društveni život;
  - b) neophodan preuslov opstanka;
  - c) obezbjeđivanje samopoštovanja;
  - d) nužnost socijalne stratifikacije.
-

74. U okviru komunikacionog procesa pretvaranja komunikacionih znakova ponovo u riječi i rečenici kojima je upućena poruka naziva se:
- izvorna komunikacija;
  - kodiranje komunikacije;
  - veštačka komunikacija;
  - dekodiranje komunikacije.
75. Po čemu se ljudski govor razlikuje od načina komuniciranja kod životinja:
- govor je nosilac riječi;
  - riječi su nosioci značenja;
  - riječi imaju signifikativnu funkciju;
  - životinje koriste ograničeni broj riječi.
76. U taktilne osjeće spadaju osjeti dodira, pritiska i vibracije.
- DA;
  - NE.
77. Ego je:
- sebičnost;
  - svjesni deo ličnosti;
  - uživljavanje u psihička stanja i probleme drugih.
78. Senzitizacija u učenju je:
- jednostavan oblik učenja;
  - električni udar;
  - taktilna stimulacija.
79. Na zaključivanje utiču predrasude, simpatije i antipatije, autoriteti, javno mjenje i vaspitanje.
- DA
  - NE
80. Urođene radnje u funkciji opstanka vrste nazivaju se:
- karakter;
  - instinkt;
  - potreba.
81. Namjerno djelovanje na mišljenje, stavova osjećanja i ponašanja drugih osoba, a da one toga nisu svjesne:
- hipnoza;
  - frustracije;
  - sugestije.
82. Neosnovani negativni stavovi sa velikom emocionalnom snagom su:
- nagoni;
  - predrasude;
  - refleksi.
83. Potkrepljenje u određenim aktivnostima ima za rezultat:
- nagradu;
  - ukor;
  - kaznu;
  - želju.

84. Zastoj, granica u napredovanju pri učenju je:
- plato;
  - retencija;
  - retroaktivna inhibicija.
85. Nesposobnost osmišljavanja opaženih predmeta i situacija je:
- poremećaj pažnje;
  - agnozija;
  - averzija.
86. Draž koja izaziva neku refleksnu reakciju:
- bezuslovna draž;
  - altruizam;
  - anoreksija.
87. Sistem simptoma koji u datom sklopu predstavlja znak određene bolesti je:
- sinapsa;
  - receptor;
  - sindrom.
88. Svijest o sebi je proces opažanja, osjećanja i misli o vlastitoj ličnosti.
- DA;
  - NE.
89. Anksioznost je strepnja, uzbuđenost, neodređeni strah.
- DA;
  - NE.
90. IQ za visoku inteligenciju iznosi 115-130.
- DA;
  - NE.
91. Metoda koja počiva na principu postupnosti učenja dio po dio je:
- globalna;
  - partitativna;
  - progresivna.
92. Koja su to razdoblja u razvoju čovjeka i kada se javljaju:
- djetinjstvo, mladalaštvo, zrelost, starost;
  - rođenje, mladalaštvo, zrelost, starost;
  - rođenje, djetinjstvo, zrelost, starost.
93. Hipotalamus je centar za kontrolu kojih reakcija?
- viscerálnih reakcija;
  - pažnje;
  - tjelesne funkcije.
94. Afekat je emocionalno stanje vrlo jakog intenziteta bez kontrole svijesti i kratkog trajanja.
- DA;
  - NE.

95. Homeostaza je tendencija da se održi stanje ravnoteže ili balansa unutrašnjih procesa u organizmu.
- a) DA;
  - b) NE.
96. Jednobrazni načini ponašanja i mišljenja izvedeni i uopšteni na osnovu ograničenog broja percepcija nazivaju se stereotipije.
- a) DA;
  - b) NE.
97. Zakon kontrasta ogleda se u suprotnosti sadržaja:
- a) jutro-svitanje;
  - b) noć-dan;
  - c) brz-hitar;
  - d) kreativan-interesantan.
98. Rem-faza je pokretanje očiju snivača u toku sna kojima prati slike koje vidi u snu.
- a) DA;
  - b) NE.
99. Pažnja je:
- a) znak upozorenja na putu;
  - b) usmjerenost naše svijesti i aktivnosti na jedan sadržaj;
  - c) maštanje o dobroti ljudi.
100. BIO-FIDBEK tj. „biološka povratna informacija“ jesu signali ili informacije o unutrašnjim organskim promjenama koje se stalno odigravaju.
- a) DA;
  - b) NE.

DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE NAUKE
STUDIJSKI PROGRAM: Vaspitač djece predškolskog uzrasta

Studijski program Vaspitač djece predškolskog uzrasta traje 4 godine odnosno 8 semestara. Uslovi za upis na studijski program: srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju, položen prijemni ispit, mjesto na rang listi u okviru odobrenе upisne kvote. Akademski naziv koji se stiče završetkom ovog programa je Vaspitač djece predškolskog uzrasta.

Savladavanjem obaveznih i izbornih studijskih područja studenti treba da usvoje neophodna znanja i vještine - kvalifikacije, koje podrazumijevaju sposobnosti za profesionalno obavljanje djelatnosti u oblasti predškolskog vaspitanja.

Svrha studijskog programa Vaspitač djece predškolskog uzrasta sastoji se u obrazovanju studenata putem odgovarajućih nastavnih metoda, za profesionalno obavljanje poziva vaspitača i pripremu djece za školu.

Savladavanjem obaveznih i izbornih studijskih područja studenti treba da steknu neophodna znanja i vještine - kvalifikacije i kompetencije koje podrazumijevaju sposobnosti za profesionalno obavljanje vaspitno - obrazovne djelatnosti u predškolskim ustanovama. Ovaj studijski program je tako i koncipiran. Svi predmeti, predviđeni studijskim programom, neposredno su povezani sa budućom strukom. Prije svega obrađuju pedagošku teoriju i praksu, kao i psihologiju, književnost, umjetnost i dr.

Značajan udio u kurikulumu imaju pedagoške prakse (hospitovanja) kao i metodičke prakse u okviru metodika koje se organiziraju i realiziraju nakon svakog semestra. Na taj način student od samog početka studiranja dolazi u dodir sa budućim pozivom, neposredno radeći u vaspitnim grupama u predškolskoj ustanovi.

U okviru pedagoške prakse, velika pažnja se poklanja upoznavanju studenata sa planiranjem, programiranjem i evaluacijom odgojno-obrazovnog rada. U četvrtoj studijskoj godini predviđena je profesionalna praksa u okviru koje se studenti osposobljavaju za izvođenje vaspitno - obrazovnih aktivnosti predviđenih po oblastima razvoja, tj. iz oblasti šest metodika datih u studijskom programu.

Studijski program Vaspitač djece predškolskog uzrasta ima za cilj da omogući studentima sticanje sljedećih vještina:

- a) da stvara afektivnu klimu koja djeci obezbjeđuje osjećanje sigurnosti i povoljan razvoj njihove ličnosti;
- b) da stvara povoljne uslove i situacije za optimalan tjelesni, socioemocionalni i kognitivni razvoj, kao i razvoj komunikacije i stvaralaštva; da bogati i osmišljava socijalno iskustvo djece;
- c) da kreira kulturni kontekst u kome dijete odrasta;
- d) da unapređuje razvoj govora, kao i dramskog, likovnog, muzičkog i plesnog stvaralaštva;
- e) da pomaže djetu u sticanju osnovnih pojmoveva o životu i neživotu svijetu, o vremenu, prostoru i količinama;
- f) da sarađuje sa porodicom pomažući joj u ostvarivanju njene vaspitne uloge, kao i sa školskom i društvenom sredinom;
- g) da priprema dijete za uključivanje u osnovnoškolsku nastavu.

Polazeći od cilja visokoškolskog obrazovanja vaspitača, uloga i zadatka vaspitača u predškolskim i drugim ustanovama, kao poželjni ishodi njihovog školovanja, tj. kompetencije koje označavaju završetak osnovnih strukovnih studija ističu se:

- da vaspitači steknu odgovarajuća znanja i razumijevanje koje se naslanja na srednje obrazovanje, razviju sposobnosti i usavrše vještine koje će im omogućiti da odgovorno, stručno, kreativno i srazmjerno samostalno ostvaruju svoje konkretnе uloge u vaspitno-obrazovnom radu sa djecom predškolskog uzrasta;
- da u saradnji sa ostalim članovima stručnog tima ustanove u kojoj rade, kao i roditeljima djece, stručnim službama lokalne zajednice, budu osposobljeni za obavljanje svih faza vaspitno-obrazovnog rada, od uvida u potrebe djece i roditelja, kao i konkretne uslove u kojima se ovaj rad odvija, do programiranja i planiranja rada i evaluacije ostvarenog koja predstavlja i uvod u novu fazu programiranja i planiranja;
- da prate savremena dostignuća nauka (razvojna psihologija, predškolska pedagogija, opća i posebne metodike vaspitno-obrazovnog rada i dr.) i u skladu sa njima budu osposobljeni za primjenu modernih interaktivnih, kooperativnih, radioničkih i drugih metoda, organizacionih oblika i načina rada, uvažavajući pritom dječija prava, mogućnosti, potrebe i interesovanja djece koju vaspitavaju i obrazuju;
- da savladaju praktična umeća i vještine potrebne vaspitaču kao uzoru za učenje po modelu (iz oblasti svih umjetnosti, ručnog rada, informatike, prve pomoći, zaštite životne sredine i dr.);
- da posjeduju sposobnost da nastave dodatne studije.

Savladavanjem studijskog programa student stiče opće kompetencije usvajajući opće zakonitosti, osnovne principe, razumijevanje vaspitno-obrazovnog procesa, razvoj odgovarajućih sposobnosti analize, sinteze i predviđanja rješenja i nastalih posljedica, kao i istraživačke metode i tehnike za oblasti koje studiraju. Svršeni studenti stiću pravo neposrednog zapošljavanja u ustanovama za predškolsko obrazovanje i vaspitanje.

STUDIJSKI PROGRAM – Vaspitač djece predškolskog uzrasta
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani Vaspitač

R. Br.	ŠIFRA	PREDMET	SEM	P	V	ESPB
PRVA GODINA						
1	VOA01	Opšta pedagogija	1	2	2	6
2	VOA02	Sociologija	1	2	2	6
3	VOA03	Predškolska pedagogija	1	2	4	7
4	VOA04	Osnovi informatike	1	2	2	6
5	VOA05	Engleski jezik 1	1	2	0	4
7	VOA06	Predškolska didaktika	2	2	3	7
8	VOA07	Opšta psihologija	2	2	2	6
9	VOA08	Scensko-lutkarska umjetnost	2	2	2	6
10	VOA09	Engleski jezik 2	2	2	0	4
12	IB1	Predmeti izbornog bloka 1	2	2	0	6
13	VOA12	Stručna praksa 2	2			2
DRUGA GODINA						
14	VOA13	Uvod u razvojnu psihologiju	3	2	2	6
15	VOA14	Porodična pedagogija	3	2	3	7
16	VOA15	Ekološko vaspitanje	3	2	2	6
17	VOA16	Engleski jezik 3	3	2	0	4
18	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	3	2	2	6
19	VOA19	Razvoj kurikuluma	4	2	2	6
20	VOA20	Metodika nastave prirodnih nauka	4	2	4	7
21	VOA21	Engleski jezik 4	4	2	0	4
22	VOA22	Norme i kultura standardnog jezika	4	2	2	6
23	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	4	2	2	6
24	VOA24	Stručna praksa 2	4			2
TREĆA GODINA						
25	VOA25	Metodika razvoja govora	5	2	3	6
26	VOA26	Metodika razvoja početnih matematičkih pojmoveva	5	2	3	
27	VOA27	Metodika likovnog vaspitanja	5	2	0	5
28	VOA28	Uvod u pedagošku psihologiju	5	2	2	6
29	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	5	2	2	6
30	VOA31	Metodika upoznavanja okoline	6	2	2	6
31	VOA32	Metodika fizičkog vaspitanja	6	2	2	6
32	VOA33	Književnost za djecu	6	2	2	5
33	VOA34	Metodika muzičkog vaspitanja	6	2	2	5
34	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	6	2	2	6
35	VOA37	Stručna praksa 3	6			2

ČETVRTA GODINA						
36	VOA38	Praćenje i dokumentovanje dječjeg razvoja	7	2	2	6
37	VOA39	Savjetodavni rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama	7	2	2	7
38	VOA40	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
39	IB6	Predmeti izbornog bloka 6	7	2	2	6
40	IB7	Predmeti izbornog bloka 7	7	2	2	6
41	VOA45	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6
42	VOA46	Uvod u profesionalnu praksu	8	3	3	7
43	VOA47	Priprema djeteta za polazak u školu	8	3	3	7
44	IB8	Predmeti izbornog bloka 8	8	2	2	6
45	VOA50	ZAVRŠNI RAD	8			3

IZBORNI PREDMETI:

IZBORNI BLOK	PREDMET	SEM	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Osnovi menadžmenta	2	2	2	6
	Epistemologija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Komunikologija	3	2	2	6
	Uvod u psihologiju ličnosti	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Moralni razvoj	4	2	2	6
	Sociologija porodice	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Savremeni sistemi javnog komuniciranja	5	2	2	6
	Uvod u pedagošku psihologiju	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Uloga medija u vaspitanju djece	6	2	2	6
	Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Sociologija obrazovanja	7	2	2	6
	Psihologija darovitosti	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Menadžment ljudskih resursa	7	2	2	6
	Dječija igra i stvaralaštvo	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Akademsko pisanje	8	2	2	6
	Interkulturnalno razumijevanje i komunikacija	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM: VASPITAČ DJECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA

1. Temeljni dio školskog rada u kojem se planski i organizovano provodi odgoj i obrazovanje učenika prema propisanom nastavnom planu i programu naziva se:
  - a) obuka;
  - b) nastava;
  - c) predavanje.
2. Pedagoška disciplina koja proučava odgoj i obrazovanje kroz pojedine nastavne predmete zove se:
  - a) didaktika;
  - b) metodika.
3. Školski dokument u kojem su propisani nastavni predmeti za pojedinu vrstu škole zove se:
  - a) nastavni plan;
  - b) razredna knjiga;
  - c) nastavni program;
  - d) ljetopis škole.
4. Pedagogija je nauka koja proučava zakonitosti:
  - a) odgoja;
  - b) ljudskog razvoja;
  - c) škole.
5. Poznato djelo J. A. Komenskog je:
  - a) Rat i mir;
  - b) Velika didaktika;
  - c) Pedagoška poema.
6. Pedagogija se kao naučna disciplina u 19. vijeku izdvojila iz:
  - a) sociologije;
  - b) psihologije;
  - c) filozofije;
  - d) teologije .
7. Nastavnik, učenik i nastavni sadržaj su:
  - a) faktori nastave;
  - b) nastave metode;
  - c) nastavni principi;
8. Nastavne metode su:
  - a) principi rada u nastavi;
  - b) načini rada nastavnika i učenika;
  - c) nastavni sistemi.
9. Najmanji dio nastavnog programa zove se:
  - a) nastavna oblast;
  - b) nastavni čas;
  - c) nastavna jedinica.
10. Mijenjanje ili korigiranje rezultata odgoja koji se smatraju pogrešnim i društveno štetnim naziva se:
  - a) socijalizacija;
  - b) kažnjavanje;
  - c) preodgoj.

11. Moralni odgoj, intelektualni odgoj, estetski odgoj, radni odgoj i tjelesni odgoj zajedno se nazivaju:
- a) cjeloživotno učenje;
  - b) odrastanje;
  - c) temeljna odgojna područja.
12. Didaktički prerađene naučne i umjetničke discipline zovu se:
- a) nastavni sat (čas);
  - b) nastavni predmeti;
  - c) udžbenici/
13. Pedagogija se kao naučna disciplina izdvojila iz filozofije u:
- a) 18. vijeku;
  - b) 19. vijeku;
  - c) 20. vijeku.
14. Knjiga u kojoj su naučni ili stručni sadržaji posredovani korisniku posebno uređenim didaktičkim instrumentarijem zavisno od ciljeva odgoja i obrazovanja zove se:
- a) udžbenik;
  - b) razredna knjiga;
  - c) radna sveska.
15. Kakvo je to funkcionalno obrazovanje?
- a) ono koje je u funkciji čitavog društva (porodica, škola, vrtić, crkva);
  - b) usmjereni samo na jedan segment društva;
  - c) u funkciji religije.
16. Osnovna rukovodeća načela kojih se nastavnik treba obavezno pridržavati u nastavnom radu zovu se:
- a) nastavni principi;
  - b) preporuke;
  - c) oblici rada.
17. Oblici metode usmenog izlaganja u nastavi su:
- a) pripovijedanje, opisivanje, obrazloženje, objašnjenje;
  - b) pisanje, čitanje, razgovor;
  - c) demonstracija, ilustracija, crtanje;
  - d) diktat, pisanje, grafičko prikazivanje.
18. Vaspitanje u prirodi zagovarao je :
- a) Johan Fridrik Herbart;
  - b) Hajnrich Pestaloci;
  - c) Žan Žak Ruso.
19. O vaspitnom značaju igara i igračaka prvi je pisao:
- a) M. F. Kvintilijan;
  - b) J. H. Pestaloci;
  - c) J. F. Frebel.
20. Domska pedagogija je:
- a) nauka o izgradnji domova;
  - b) grana pedagogije koja proučava rad domova kulture;
  - c) pedagoška disciplina koja proučava specifičnosti vaspitno obrazovnog rada u domovima za djecu i odrasle.
21. Proučavanjem odgoja i obrazovanja odraslih ljudi bavi se:
- a) gerontologija;
  - b) andragogija;
  - c) porodična pedagogija.

22. Pedagoška disciplina koja proučava nastavu zove se:
- a) didaktika;
  - b) predškolska pedagogija;
  - c) porodična pedagogija.
23. Proces usvajanja znanja, vještina i navika naziva se:
- a) podučavanje;
  - b) obrazovanje;
  - c) školovanje;
  - d) samoodgoj.
24. Zaključivanje od opšteg ka posebnom nazivamo:
- a) indukcijom;
  - b) dedukcijom;
  - c) generalizacijom.
25. Komunikacija koja se temelji na jeziku naziva se:
- a) verbalna;
  - b) posredna;
  - c) slikovna;
  - d) neverbalna.
26. Nauka o ocjenjivanju u školi zove se:
- a) školska pedagogija;
  - b) psihologija;
  - c) školska dokimologija.
27. Riječ tolerancija znači:
- a) trpiti;
  - b) koristiti;
  - c) vladati;
  - d) iskoristiti.
28. Pedagoška disciplina koja proučava odgoj djece s posebnim potrebama zove se:
- a) pedagogija slobodnog vremena;
  - b) predškolska pedagogija;
  - c) specijalna pedagogija.
29. Socijalizacija je:
- a) učenje o religijskim vrijednostima;
  - b) proces kojim pojedinac interakcijom sa svojom sredinom usvaja znanja, vještine, navike i vrijednosti koje su potrebne za uspješno funkciranje u sredini u kojoj živi,
  - c) proces u kojem se pojedinac uči političkim i nacionalnim stavovima i pripadnosti
30. Proces socijalizacije u porodici se zove:
- a) primarana socijalizacija;
  - b) sekundarna socijalizacija;
  - c) profesionalna socijalizacija.
31. Kakvo je to funkcionalno obrazovanje?
- a) ono koje je u funkciji čitavog društva (porodica, škola, vrtić,);
  - b) usmjereni samo na jedan segment društva;
  - c) u funkciji religije.

32. Moralni odgoj, intelektualni odgoj, estetski odgoj, radni odgoj i tjelesni odgoj zajedno se nazivaju:
- a) cjeloživotno učenje;
  - b) odrastanje;
  - c) temeljna odgojna područja;
  - d) sazrijevanje.
33. Didaktički prerađene naučne i umjetničke discipline zovu se:
- a) nastavni sat (čas);
  - b) udžbenici;
  - c) nastavni predmeti.
34. Prve organizovane škola javile su se:
- a) Perziji;
  - b) antičkoj Grčkoj;
  - c) Egiptu.
35. Zadaci vaspitanja zasnovani na vaspitnim vrijednostima su :
- a) socijalne vrijednosti;
  - b) emocionalne vrijednosti;
  - c) generičke vrijednosti;
  - d) biološke vrijednosti;
  - e) personalne vrijednosti.
36. Srodne nake pedagogiji su :
- a) ekonomija;
  - b) psihologija;
  - c) sociologija;
  - d) brodogradnja;
  - e) filozofija.
37. Predmet proučavanja logopedije je:
- a) vaspitanje i obrazovanje gluhonijemih osoba;
  - b) vaspitanje i obrazovanje slijepih osoba;
  - c) vaspitanje i obrazovanje djece sa smetnjama u govoru;
  - d) vaspitanje i obrazovanje mentalno zaostalih osoba.
38. Predmet proučavanja visokoškolske pedagogije je:
- a) upravljanje visokim školama;
  - b) vaspitanje i obrazovanje u visokoškolskim ustanovama;
  - c) uslove i mogućnosti otvaranja fakulteta, odsjeka i smerova.
39. Vaspitač se treba ophoditi prema vaspitaniku kao:
- a) novinar prema informaciji;
  - b) vrtlar prema bašti;
  - c) pastir prema stadu.
40. Postupnost u radu nastavnika izražena su kroz pravila koja se vezuju za :
- a) Distervega;
  - b) Štajnera;
  - c) Montesori.
41. Koja vrsta nastave je dominantna u školskom sistemu :
- a) produžena nastava;
  - b) dopunska nastava;
  - c) redovna nastava.

42. Platon i Aristotel podržavaju:
- a) teoriju empirizma;
  - b) teoriju nativizma;
  - c) teoriju konvergencije.
43. Filozofi koji su doprineli razvoju pedagoške misli su:
- a) Sokrat;
  - b) Anaksimen;
  - c) Platon;
  - d) Euklid;
  - e) Aristotel.
44. Permanentno obrazovanje podrazumijeva:
- a) povremeno obrazovanje;
  - b) kontinuirano obrazovanje;
  - c) visokoškolsko obrazovanje.
45. Osnovni didaktički sistemi su:
- a) direktni, indirektni i programirani sistem nastave;
  - b) direktni i indirektni sistem nastave;
  - c) direktni i programirani sistem nastave.
46. Mass-mediji su:
- a) radio i televizija;
  - b) masovna okupacija;
  - c) sredstva masovne komunikacije.
47. Epistemologija je :
- a) nauka o kurikulumu;
  - b) nauka o ocenjivanju;
  - c) teorija naučnog saznanja.
48. Prvu predškolsku ustanovu u Njemačkoj otvorio je:
- a) J. H. Pestaloci;
  - b) J. F. Frebel;
  - c) R. Oven;
  - d) O. Dekroli.
49. Sokratova filozofska učenja najviše su doprinela razvoju ideja o:
- a) moralnom vaspitanju;
  - b) fizičkom vaspitanju;
  - c) radnom vaspitanju.
50. Učenje je:
- a) relativno zapamćivanje gradiva;
  - b) proces relativno trajnih promjena pojedinca;
  - c) dugo sjedenje i uporno čitanje.
51. Empirizam u pedagogiji je:
- a) teorija o porijeklu vaspitanja;
  - b) teorija o utjecaju svjetlosti na tlo;
  - c) teorija o historiji filozofije.
52. Nativizam u pedagogiji je:
- a) teorija o naturalnoj privredi;
  - b) teorija o normativizmu;
  - c) teorija o porijeklu vaspitanja.

53. Multifaktorska teorija u pedagogiji je:

- a) teorija o mnogo faktora rada;
- b) multifaktorska prerada odjeće;
- c) teorija o porijeklu vaspitanja.

54. Komponente vaspitanja su:

- a) fizičko i zdravstveno vaspitanje;
- b) intelektualno vaspitanje;
- c) moralno vaspitanje;
- d) radno vaspitanje;
- e) prevaspitanje;
- f) dovaspitanje;
- g) lijepo vaspitanje;
- h) estetsko vaspitanje.

55. Predmet proučavanja psihologije je:

- a) svijet oko nas;
- b) objektivna stvarnost;
- c) unutrašnji procesi ljudi (pažnja, pamćenje, mišljenje, učenje...).

56. Psihologija kao nauka ima dva zadatka:

- a) konkretnе zadatke;
- b) tajne zadatke;
- c) teorijske zadatke;
- d) praktične zadatke.

57. Opšta psihologija proučava:

- a) opći život ljudi;
- b) generalni život ljudi;
- c) osnovne psihičke osobine ljudi.

58. Fiziološka psihologija proučava:

- a) zavisnost psihičkih pojava od organskih osnova;
- b) fiziološke potrebe ljudi;
- c) unutrašnje organe čovečjeg tijela.

59. Razvojna ili genetička psihologija proučava:

- a) razvitak psihičkog života od rođenja do starosti;
- b) razvoj ljudskog odnosa prema životu;
- c) genezu ljudi.

60. Socijalna psihologija proučava:

- a) razvoj socijalizma u svijetu;
- b) ponašanje pojedinca u grupi;
- c) vaspitanje u socijalnim ustanovama.

61. Psihometrija je:

- a) jedinica za mjerjenje pamćenja;
- b) grana psihologije koja se bavi mjerjenjem psihičkih procesa;
- c) metodologija prevencije psihičkih bolesti.

62. Pedagoška psihologija je:
- a) psihološka disciplina pedagogije;
  - b) grana psihologije koja se bavi proučavanjem psiholoških osnova vaspitanja i obrazovanja;
  - c) pedagoška osnova psihološke strane ljudi.
63. Psihologija rada je:
- a) radna disciplina;
  - b) psihologija radoći;
  - c) grana psihologije koja se bavi proučavanjem zavisnosti uspjeha u radu od različitih psihičkih faktora.
64. Mentalna higijena je:
- a) grana u privredi koja se bavi ekologijom;
  - b) grana u pedagogiji za mentalno zdravlje;
  - c) grana u psihologiji koja se bavi primjenom psiholoških saznanja na očuvanje duševnog zdravlja čovjeka.
65. Osnivačem psihologije smatra se:
- a) Čarls Darwin;
  - b) Stenli Hol;
  - c) Viljem Vunt.
66. Introspekcija je:
- a) interna inspekcija;
  - b) interna spekulacija;
  - c) samoposmatranje.
67. Receptori su:
- a) recepti za lijekove;
  - b) čulni organi;
  - c) radnici na recepcijama hotela.
68. Hipofiza je:
- a) žlijezda koja se nalazi u bazi mozga;
  - b) dio hipotalamus-a;
  - c) hiperaktivnaćelija.
69. Nadbubrežne žlijezde luče:
- a) crvena krvna zrnca;
  - b) hormonekortin i adrenalin;
  - c) tečnost za razbijanje kamena u bubregu.
70. Štitna žlijezda je smještena:
- a) ispod lijevog plućnog krila;
  - b) blizu gornjeg kraja dušnika;
  - c) neposredno uz jetru.
71. Mozak je:
- a) karakteristika ljudi koji pamte;
  - b) glavni dio nervnog sistema;
  - c) aparat za izradu mozaika.

72. Djetinjstvo je:
- a) đačko doba;
  - b) doba od rođenja do puberteta;
  - c) predškolsko doba.
73. Mladalačko doba je:
- a) doba kada mладenci stupaju u brak;
  - b) doba mladosti;
  - c) doba rane zrelosti.
74. Doba zrelosti je:
- a) doba od oko 18-te do oko 60-te godine života;
  - b) period sazrijevanja plodova u prirodi;
  - c) doba kad se ubiraju plodovi.
75. Period starosti je:
- a) period od oko 60-te godine do kraja života;
  - b) period poslije 70-te godine;
  - c) period u kojem su živjeli Stari Sloveni.
76. Pažnja je:
- a) znak upozorenja na putu;
  - b) usmjerenost naše svijesti i aktivnosti najedan sadržaj;
  - c) maštanje o dobroti ljudi.
77. Učenje je:
- a) relativno zapamćivanje gradiva;
  - b) proces relativno trajnih promjena pojedinca;
  - c) dugo sjedenje i uporno čitanje.
78. Zaboravljanje je:
- a) proces brisanja sjećanja;
  - b) slabljenje ili potpuno gubljenje mogućnosti prepoznavanja ili reprodukcije sadržaja;
  - c) gubljenje stvari u autobusima.
79. Mišljenje je:
- a) udubljivanje u samog sebe;
  - b) proces razdvajanja bitnog od manje bitnog;
  - c) najsloženiji vid čovjekove psihičke aktivnosti.
80. Inteligencija je:
- a) vještina varanja na kartama u igri;
  - b) sposobnost snalaženja u novim situacijama;
  - c) sposobnost brzog zarađivanja novca.
81. Strah kod ljudi je:
- a) psihički proces bježanja od opasnosti;
  - b) intenzivna neugodna emocija;
  - c) neprijatno i nelagodno stanje.

82. Filozofija je:
- a) nauka o filozofiranju;
  - b) nauka o općem pogledu na svijet;
  - c) nauka o filozofima.
83. Prvu periodizaciju ličnosti dao je:
- a) Sokrat;
  - b) Platon;
  - c) Aristotel.
84. Filozofi koji su doprinijeli razvoju pedagoške misli su:
- a) Sokrat;
  - b) Anaksimen;
  - c) Platon;
  - d) Euklid;
  - e) Aristotel.
85. Filozofske discipline su:
- a) estetika;
  - b) kulturologija;
  - c) etika;
  - d) radiologija;
  - e) gnoseologija.
86. Sokratova filozofska učenja najviše su doprinijela razvoju ideja o:
- a) moralnom vaspitanju;
  - b) fizičkom vaspitanju;
  - c) radnom vaspitanju.
87. Sokrat je osuđen na smrt pod optužbom da je:
- a) širio laži;
  - b) otkrivaо tajne;
  - c) kvario omladinu.
88. Najpoznatije Platonovo djelo je:
- a) „Država“;
  - b) „Vijek djeteta“;
  - c) „Ideje“.
89. Platonova škola imala je naziv:
- a) Država;
  - b) Akademija;
90. Žan Žak Ruso je bio:
- a) češki pedagog;
  - b) francuski pedagog;
  - c) ruski pedagog.
91. Najpoznatije djelo Ž. Ž. Rusoa je:
- a) „Vaspitanje djeteta“;
  - b) „Emil ili o vaspitanju“;
  - c) „Misli o vaspitanju“.

92. Žan Žak Russo je bio pobornik:

- a) vaspitanja u školama;
- b) porodičnog vaspitanja;
- c) vaspitanja u prirodi.

93. Džon Lok je bio:

- a) engleski pedagog;
- b) francuski pedagog;
- c) ruski pedagog.

94. Najpoznatije djelo Dž. Loka je:

- a) „Vaspitanje djeteta“;
- b) „Emil ili o vaspitanju“;
- c) „Misli o vaspitanju“.

95. Johan Fridrih Frebel je poznat kao utemeljivač:

- a) školske pedagogije;
- b) predškolske pedagogije;
- c) didaktike;
- d) porodične pedagogije.

96. Najpoznatije djelo Frebela je:

- a) „Vijek djeteta“;
- b) „Materinska škola“;
- c) „Vaspitanje čovjeka“.

DEPARTMAN ZA UMJETNOST

DEPARTMAN ZA UMJETNOST
STUDIJSKI PROGRAM: LIKOVNA UMJETNOST – SLIKARSTVO

Studijski program Likovne umjetnosti - Slikarstvo na Departmanu umjetnosti Univerziteta u Novom Pazaru obuhvata studije u trajanju od 4 akademske godine, 8 semestara, u kojem svaka studijska godina nosi 60 ESPB.

Na osnovnim akademskim studijama početni koraci kurukiluma, zasnovani su na studijama mrtve prirode, živog modela, razumijevanju anatomije čovjeka, pejzaža, grafičkoj organizaciji prostora, tehnologiji crtačkih i slikarskih materijala i tehnika, upoznavanju sa razvojem umjetnosti i osnovnim pretpostavkama za razumijevanje umjetnosti uopće. U daljem toku studiranja program sugerire studentima da eksperimentišu sa linijom, formom, prostorom i bojom u cilju otkrivanja novih likovnih mogućnosti i autentičnosti izraza. Studenti formiraju kritički tj. estetski sud kroz primjenu stečenih znanja i vještina vezanih za polje likovnosti.

Praćenje aktivnosti i ocenjivanje studenata izražava se poenima. U okviru svakog predmeta definirane su predispitne obaveze sa brojem poena koje nose i završni ispit na koji student obavezno mora da izade.

Studenti mogu steći neophodne kvalifikacije koje će im obezbjediti kvalitetno razumijevanje društvenog konteksta likovnih umjetnosti, rad u institucijama kulture, kao i obavljanje pedagoškog rada iz oblasti likovne kulture u školama nakon polaganja ispita iz pedagoške, psihološke, metodičke grupe predmeta na programima doživotnog učenja. Studije slikarstva omogućuju pokretljivost studenata u skladu sa načelima Bolonjskog procesa.

Na ovom studijskom programu, studenti mogu steći neophodne kvalifikacije koje će im obezbititi kvalitetno razumevanje društvenog konteksta likovnih umjetnosti, rad u institucijama kulture, kao i obavljanje pedagoškog rada iz oblasti likovne kulture u školama.

Ciljevi studijskog programa Likovna umjetnost, jesu razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje studenata akademskim i praktičnim znanjem i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblastima likovne umjetnosti, diplomirani likovni umjetik - slikar, te da se, edukuju samostalni likovni umjetici i likovni pedagozi kao kompleksne i slobodne umjetičke ličnosti, društveno odgovorne, sposobne da se samostalno bave umjetičkim stvaralaštvom i pedagoškim radom. Studenti se osposobljavaju za samostalno likovno izražavanje i ovladavanje materijalima i tehnikama na svim likovnim poljima. Cilj je i edukovati studente da razumeju ljudske potrebe za estetskim doživljajem likovnog dela, da razumeju profesiju likovni umjetik i njegovu ulogu u društvu, da ovladaju crtačkim, slikarskim vještinama, slikarskom tehnologijom, da poznaju istoriju i teoriju umjetnosti, da savladaju pedagoška načela i ovladaju metodikom nastave likovne kulture, da ovladaju osnovama sociologije i sociologije obrazovanja, epistemologijom, akademskim pisanjem, komunikologijom i interkulturnom komunikacijom i razumijvanjem. Raznovrsnost i sveobuhvatnost sadržaja studijskog programa omogućava sticanje novog, koordinaciju i sistematizaciju usvojenog znanja i iskustva u funkciji osposobljavanja za samostalan umjetičko-istraživački rad.

Nakon završenih osnovnih akademskih studija Likovne umjetnosti, smjer slikarstvo, student je osposobljen:

- da samostalno radi unutar sopstvene umjetičke prakse,
- da funkcionalno učestvuje u institucijama čije delatnosti podrazumijevaju primjenu likovnog stvaralaštva,
- doprinosi na kreativnom i profesionalnom nivou unutar stručnih timova iz oblasti struke,
- da radi u nastavi osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja (jer je tokom školovanja stekao 36 ESPB iz grupe PPM predmeta, od kojih je 6 ESPB stekao u obaveznoj studentskoj praksi),
- da primjeni različite teorijske i kritičke postupke u interpretaciji sopstvenog rada,
- da razumije i primjenjuje principe profesionalne etike,
- da samostalno ili rukovodeći timom organizuje i vodi kurseve i radionice u oblasti likovnih umjetnosti.

Student je osposobljeni su da prepozna, projektuje i radi u cilju ličnog, kreativnog, akademskog i profesionalnog razvoja, kao i za dalji nastavak diplomskih akademskih studija.

STUDIJSKI PROGRAM LIKOVNA UMJETNOST

SLIKARSTVO

Zvanje: Diplomirani likovni umjetnik (slikar)

R.br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Se m.	Broj časova	ESPB
PRVA GODINA					
1	OSL01	Crtanje 1	1	3+4	10
2	OSL02	Likovna formma 1	1	2+3	8
3	OSL03	Historija umjetnosti 1	1	1+1	2
4	OSL04	Anatomsko crtanje 1	1	2+3	6
5	OSL05	Engleski jezik	1	2+0	2
6	OSL06	Crtanje 2	2	3+4	10
7	OSL07	Likovna forma 2	2	2+3	8
8	OSL08	Historija umjetnosti 2	2	1+1	2
9	OSL09	Anatomsko crtanje2	2	2+3	6
10	IB 1 LOA06 LOA03 VOA98	Izborni blok 1 Opšta psihologija Sociologija Epistemologija	2	2+2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 630				300+360	
Ukupno ESPB					
DRUGA GODINA					
	OSL10	Slikanje 1	3	2+3	7
12.	OSL11	Grafika 1	3	2+2	6
13.	OSL12	Historija umjetnosti 3	3	1+1	2
14.	OSL13	Anatomsko crtanje 3	3	2+2	6
15.	OSL14	Akt 1	3	2+2	6
16.	IB 2 VOA01 LOA31	Izborni blok 2 Opšta pedagogija Sociologija obrazovanja	3	2+2	6
17.	OSL15	Slikanje 2	4	3+3	7
18.	OSL16	Grafika 2	4	2+2	6
19.	OSL17	Historija umjetnosti 4	4	1+1	2
20.	OSL18	Anatomsko crtanje 4	4	2+2	6
21.	OSL19	Akt 2	4	2+2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 645				315+330	
Ukupno ESPB					
TREĆA GODINA					
22.	OSL20	Crtanje 3	5	2+2	5
23.	OSL21	Slikanje 3	5	2+3	7
24.	OSL22	Slikarske tehnologije 1	5	2+2	5
25.	OSL23	Historija moderne umjetnosti 1	5	1+1	2

26.	OSI24	Vajanje	5	2+2	5
27	IB 3 OSL 25 LOA18	Izborni blok 3 Metodika likovne kulture 1 Komunikologija	5	2+2	6
28.	OSL26	Crtanje 4	6	2+2	5
29.	OSL27	Slikanje 4	6	2+3	7
30.	OCJI28	Slikarske tehnologije 2	6	2+2	5
31.	OCJ29	Historija moderne umjetnosti 2	6	1+1	2
32.	OSL30	Vajanje sa tehnologijom	6	2+2	5
33.	IB4 OSL31 LOA49	Izborni blok 4 Metodika likovne kulture 2 Akademsko pisanje	6	2+2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 690				330+ 360	
Ukupno ESPB					60
ČETVRTA GODINA					
34.	OSL32	Crtanje 5	7	2+2	5
35.	OSL33	Slikanje 5	7	2+3	6
36.	OSL34	Zidno slikarstvo	7	2+2	5
37.	IB 5 OSL35 OSL36	Izborni blok 5 Grafika 3 Mozaik 1	7	2+2	6
38.	IB 6 OSL37 LOA22	Izborni blok 6 Metodika likovne kulture 3 Emocije i motivacija	7	2+2	6
39.	OSL38	Crtanje 6	8	2+2	5
40.	OSL39	Slikanje 6	8	2+3	6
41.	IB 7 OSL40 OSL41	Izborni blok 7 Grafika 4 Mozaik 2	8	2+2	6
42.	IB 8 OSL42 GOA50	Izborni blok 8 Metodika likovne kulture 4 Interkulturno razumijevanje i komunikacija	8	2+2	6
43.	OSL43	Metodička praksa	8	2+2	5
44.	OSL44	Završni rad	8	0+0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 630				300+ 330	
UKUPNO ESPB					60

**DEPARTMAN ZA UMETNOST
STUDIJSKI PROGRAM PRIMJENJENA UMETNOST
MODNI DIZAJN**

Studijski program Modni dizajn na Departmanu umjetnosti Univerziteta u Novom Pazaru obuhvata studije u trajanju od 4 akademske godine, 8 semestara, u kojem svaka studijska godina nosi 60 ESPB što ukupno iznosi 240 ESPB.

Program je koncipiran tako da nudi teorijska i praktična znanja neophodna za samostalan rad u oblasti mode i modnog dizajna. U okviru ovog programa, studenti bivaju obučeni, koristeći svoje kreativne i tehničke vještine, da skiciraju i konstruišu originalne vizuelne forme koje će imati umjetničku vrijednost, ali i primjenu u modnoj industriji. Studenti formiraju kritički tj. estetski sud kroz primjenu stečenih znanja i vještina vezanih za polje primjenjene umjetnosti sa ciljem da budu informisani o aktuelnim trendovima kao i da mogu da predvide modne trendove i u potpunosti kreiraju autorski profil uz razumevanje značaja komunikacije i kritičkog razmišljanja u kontekstu globalne industrije. Studije su koncipirane tako da spajaju umjetničke, tehničke i teorijske elemente sa realističnim pristupom modnoj industriji.

Zbog činjenice da se umjetničke studije temelje na retkim i specifičnim darovitostima, svrha umjetničkog usavršavanja jeste produbljivanje svih komponenata kreativnog potencijala mladih umjetnika, imaginacije, inovativnosti, kreativne hrabrosti i odgovornosti, formiranje slobodne umjetničke ličnosti, društveno odgovorne, sposobne da se samostalno bavi umetničkim stvaralaštvom.

Svrha studijskog programa Modni dizajn je da obrazuje studente za umjetničku i praktičnu profesiju modnog dizajnera. Svrha je da student bude osposobljen za samostalan, ali i timski kreativan i analitički rad na različitim zadacima i poslovima modnog dizajnera, kao što su dizajn odeće u raznim kategorijama od masovne produkcije do autorskih kolekcija, dizajn aksesoara, izrade modnih odevnih proizvoda i modnih kolekcija, izrade tehničkih skica, koji se koriste u masovnoj produkciji modnih proizvoda.

Na ovom studijskom programu, studenti mogu steći neophodne kvalifikacije koje će im omogućiti da prate i analiziraju modne trendove, revije, modni marketing, stajling, kao i da zna da samostalno učestvuju u formiranju modnih trendova, brendiranja vezanog za modu i učestvuju u promociji modnih proizvoda.

Modni dizajn na jedinstven način objedinjuje praktičnu i estetsku stranu umjetnosti. Predstavljajući određeni proizvod ili uslugu na tržištu kroz vizuelne forme, modni dizajner je spona između proizvođača i potencijalnog konzumenta.

Ciljevi studijskog programa Modni dizajn, jesu razvoj kreativnih sposobnosti i ovlađavanje studenata akademskim i praktičnim znanjem i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblasti primjenjene umjetnosti.

Cilj je obrazovanje visoko stručnog kadra koji ima cijelovito akademsko obrazovanje i integrисано poznavanje i razumijevanje širokoobuhvatne oblasti modnog dizajna. Cilj programa je formiranje stručnjaka koji će raditi na unapređenju i podizanju kvaliteta

vizuelnih komunikacija u savremenom društvu, kao i osposobljavanje istih da osmisle i realizuju idejno-modna rješenja i modne kolekcije kao vid umjetničke i konceptualne kreacije.

Specifični ciljevi ovog programa su:

- Obezbeđivanje efikasnog poznavanje teorije i prakse za ostvarivanje efikasne karijere iz oblasti dizajna tekstila i odeće, odnosno modnog dizajna,
- Obezbeđivanje efikasnog obrazovanja modnih dizajnera u pogledu profesionalne i etičke odgovornosti i uticaja njihovih odluka na lokalnom i globalnom nivou,
- Stvaranje uslova za profesionalni rast i uključivanje u procese doživotnog učenja kao odgovor na potrebe savremenog društva.

Studenti su obućeni da razumeju ljudske potrebe za estetskim doživljajem, da razumeju profesiju modnog dizajnera i njegovu ulogu u društvu, da samostalno ili u timu, analiziraju koncepte primjenjene umjetnosti i vrše njihovu primjenu.

Raznovrsnost i sveobuhvatnost sadržaja studijskog programa omogućava sticanje novog, koordinaciju i sistematizaciju usvojenog znanja i iskustva.

Nakon završenih osnovnih studija Modnog dizajna student je osposobljen:

- da samostalno ili u timu radi unutar sopstvene umjetničke prakse,
- da izrađuje modne skice, modne figuralne prikaze, slobodne modne ilustracije i tehničke skice odevnih formi i aksesoara,
- da realizuje odevne komade i aksesoare kroz tehnike modelovanja, konstrukcije, drapiranja i šivenja,
- da dizajnira i realizuje modne kolekcije u masovnoj produkciji i individualne autorske kolekcije,
- da povezuje mogućnosti upotrebe recikliranog materijala u modnoj industriji,
- da povezuje osnovna znanja iz oblasti modnog dizajna i njegove primjene,
- da prati i primjeni novine u modnom dizajnu,
- da realizuje modne stilizacije u štampanim i drugim masovnim medijima, modnih kampanja i kataloga za prezentaciju modnih kolekcija,
- da razumije i primjenjuje principe profesionalne etike i kritičkog mišljenja,
- da samostalno ili rukovodeći timom organizuje i vodi kurseve i radionice u oblasti primjenjenih umetnosti,
- da prati najnovija naučna dostignuća iz navedene oblasti.

STUDIJSKI PROGRAM: PRIMENJENA UMETNOST
MODNI DIZAJN
Zvanje: Diplomirani dizajner

R.br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Sem.	Broj časova	ESPB
PRVA GODINA					
1	OSL01	Crtanje 1	1	3+4	10
2	OSL02	Likovna forma 1	1	2+3	8
3	OSL03	Historija umjetnosti 1	1	1+1	2
4	IB1 OGD01 OGD22	Izborni blok 1 Vizuelne komunikacije 1 Kalografija 1	1	2+2	6
5	GOA05	Engleski jezik 1	1	2+0	4
6	OSL06	Crtanje 2	2	3+4	10
7	OSL07	Likovna forma 2	2	2+3	8
8	OSL08	Historija umjetnosti 2	2	1+1	2
9	IBD2 OGD02 OGD23	Izborni blok 2 Vizuelne komunikacije 2 Kalografija 2	2	2+2	6
10	GOA08	Engleski jezik 2	2	2+0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600				300+300	
Ukupno ESPB				60	
DRUGA GODINA					
11.	ОСЛ10	Slikanje 1	3	2+3	7
12.	MOA01	Uvod u modni dizajn 1	3	2+2	6
13.	OSL12	Historija umjetnosti 3	3	1+1	2
14.	OSL14	Akt1	3	2+2	6
15.	IB 3 VOA01 LOA18	Izborni blok 3 Opšta pedagogija Komunikologija	3	2+2	6
16.	OGD4	Fotografija 1	3	2+0	3
17.	ОСЛ15	Slikanje 2	4	2+3	7
18.	MOA02	Uvod u modni dizajn 2	4	2+2	6
19.	OSL17	Historija umjetnosti 4	4	1+1	2
20.	OGD5	Akt 2	4	2+2	6
21.	IB4 LOA06 LOA03 VOA98	Izbornio blok 4 Opšta psihologija Sociologija Epistemologija	4	2+2	6
22.	OGD6	Fotografija 2	4	2+0	3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 630				330+300	
Ukupno ESPB				60	
TREĆA GODINA					
23.	MOA03	Savremeno odijevanje1	5	2+4	8
24.	OGD8	Digitalna grafika 1	5	2+3	7
25.	OGD9	Ilustracija 1	5	3+0	4
26.	OGD23	Historija moderne	5	1+1	2

		umjetnosti 1			
27.	IB5 OGD03 LOA18	Izborni blok 5 Teorije i osnove grafičkog dizajna 1 Komunikologija	5	2+2	6
28.	MOA04	Historija kostima	5	2+0	2
29.	MOA05	Savremeno odijevanje 2	6	2+4	8
30.	OGD12	Digitalna grafika 2	6	2+3	7
31.	OGD13	Ilustracija 2	6	3+0	4
32.	IB 6 OGD05 LOA49	Izborni blok 6 Teorije i osnove grafičkog dizajna 2 Akademsko pisanje	6	2+2	6
33.	OCL29	Historija moderne umjetnosti 2	6	1+1	2
34.	MOA06	Projektovanje i modelovanje odjeće	6	2+2	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 690				360+ 330	
Ukupno ESPB				60	
Četvrta godina					
35.	MOA07	Dizajn odjeće 1	7	2+3	7
36.	MOA08	Dizajn tekstila	7	2+2	6
37.	MOA09	Savremeno odijevanje 3	7	2+3	7
38.	IB 7 OGD14 OGD15	Изборни блок 7 Dizajn pakovanja Grafičke komunikacije	7	2+2	6
39.	MOA10	Modni marketing	7	2+0	2
40.	MOA11	Dizajn odjeće 2	8	2+3	7
41.	MOA12	Dizajn štampanog tekstila	8	2+2	6
42.	MOA13	Savremeno odijevanje 4	8	2+3	7
43.	IB8 IOA32 IOA23	Izborni blok 8 8 Veb dizajn Upravljanje multimedijalnim sadržajima	8	2+2	6
44.	MOA14	Krojenje i šivenje	8	2+0	2
45.	MOA15	Završni rad	8	0+0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600				300+ 300	
Ukupno ESPB				60	

DEPARTMAN ZA UMETNOST STUDIJSKI PROGRAM PRIMJENJENA UMETNOST GRAFIČKI DIZAJN

Studijski program Grafički dizajn na Departmanu umjetnosti Univerziteta u Novom Pazaru obuhvata studije u trajanju od 4 akademske godine, 8 semestara, u kojem svaka studijska godina nosi 60 ESPB što ukupno iznosi 240 ESPB.

Program je koncipiran tako da nudi teorijska i praktična znanja neophodna za samostalan rad u oblasti vizuelnih komunikacija, pripreme za štampu, dizajna pakovanja, inetrfejsa dizajna, editorijal dizajna. U toku studiranja program sugerira studentima da eksperimentišu sa elementima i konceptima vizuelnih materijala što rezultira u cjelinu koja komunicira kao grafički dizajn. Studenti formiraju kritički tj. estetski sud kroz primjenu stečenih znanja i vještina vezanih za polje primjenjene umjetnosti.

Studenti mogu steći neophodne kvalifikacije, povezane sa opštim Dablinksim deskriptorima, odnoso, znanje i razumijevanje, primjena stečenog znanja i razumijevanja, sposobnost da proceni, komunikacijske vještine i vještine učenja.

Studije grafičkog dizajna omogućuju pokretljivost studenata u skladu sa načelima Bolonjskog procesa.

Svrha studijskog programa Grafički dizajn je da obrazuje grafičke dizajnere osposobljene za rad u studijima za dizajn, marketinškim agencijama ili izdavaštvu na poslovima grafičkog dizajnera.

Studenti u toku studija stiču neophodne kvalifikacije koje će im obezbititi kvalitetnu izradu digitalnih rješenja (časopisi, korice, spisi, bilbordi, dizajn ambalaže, brošure, katalozi i slično).

Ciljevi studijskog programa jesu razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje studenata akademskim i praktičnim znanjem i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblasti primjenjene umjetnosti.

Osnovni cilj studijskog programa je osposobljavanje studenata za stručno izvođenje složenih dizajnerskih rješenja u skladu sa estetskim, funkcionalnim i tehničkim zahtevima privrede i tržišta. Studenti su obućeni da razumeju ljudske potrebe za estetskim doživljajem, da razumiju profesiju grafičkog dizajnera i njegovu ulogu u društvu, da samostalno ili u timu, analiziraju zadovoljavajuće koncepte i vrše njihovu primjenu u projektnim zadacima, kroz posmatranje problema sa različitim aspekata.

Raznovrsnost i sveobuhvatnost sadržaja studijskog programa omogućava sticanje novog, koordinaciju i sistematizaciju usvojenog znanja i iskustva u funkciji osposobljavanja za samostalan umetničko-istraživački rad.

Nakon završenih osnovnih studija Grafičkog dizajna student je osposobljen:

- da samostalno ili u timu radi unutar sopstvene umjetničke prakse,
- da istraži i analizira postojeća likovno-grafička i dizajnerska rješenja,
- objasni ideju i koncept svog rješenja, prezentuje i elaborira stručnoj javnosti,

- analizira estetičke i etičke momente u medijski posredovanoj komunikaciji,
- utemelji svoj rad u okvirima teorije savremene umetničke prakse i fenomenima popularne kulture,
- primjeni različite materijale i tehnike štampe i dorade za realizaciju rješenja,
- dizajnira složena likovno-grafička rješenja (vizuelni identitet, knjigu ili ambalažu) u skladu sa estetskim, funkcionalnim i tehničko-tehnološkim zahtevima,
- koristi tipografske principe pre dizajniranja rada i kreativno koristi tipografiju, uradi pripremu za štampu i po potrebi primjeni tehnike digitalne, sito-štampe i offset štampe, fotografiše mali, srednji i veliki objekat u studijskim uslovima,
- dizajnira složene predstave manipulisanjem digitalnom fotografijom i primjeni ih u različitim kontekstima,
- transponuje grafički dizajn u animiranu grafičku formu i prilagodi je formi televizije ili drugim elektronskim medijima,
- da komunicira i diskutuje pred stručnom i nestručnom javnošću informacije, ideje, probleme i rješenja čiji kriterijumi za odlučivanje i opseg zadataka su jasno definisani,
- da razume i primjenjuje principe profesionalne etike,
- da samostalno ili rukovodeći timom organizuje i vodi kurseve i radionice iz oblasti primjenjenih umjetnosti,
- da prati najnovija naučna dostignuća iz navedene oblasti.

STUDIJSKI PROGRAM: PRIMENJENA UMETNOST
GRAFIČKI DIZAJN
Zvanje: Diplomirani dizajner

R.br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Sem.	Broj časova	ESPB
PRVA GODINA					
1	OGD01	Crtanje 1	1	3+4	10
2	OGD02	Likovna forma 1	1	2+3	8
3	OGD03	Historija umjetnosti 1	1	1+1	2
4	GOA05	Engleski jezik 1	1	2+0	4
5	IB1 OGD01 OGD22	Izborni blok 1 Vizuelne komunikacije 1 Kalografija 1	1	2+2	6
6	OGD06	Crtanje 2	2	3+4	10
7	OGD07	Likovna forma 2	2	2+3	8
8	OGD08	Historija umjetnosti 2	2	1+1	2
9	GOA08	Engleski jezik 2	2	2+0	4
10	IB2 OGD02 OGD23	Izborni blok 2 Vizuelne komunikacije 2 Kalografija 2	2	2+2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600				300+300	
Ukupno ESPB				60	
DRUGA GODINA					
11.	OGD11	Slikanje1	3	2+3	7
12.	OGD12	Grafika 1	3	2+2	6
13.	OGD13	Historija umjetnosti 3	3	1+1	2
14.	OGD1	Teorije i osnove grafičkog dizajna 1	3	2+2	6
15.	IB 3 OSL	Izborni blok 3 Akt1 Mozaik1	3	2+2	6
16.	OGD16	Fotografija 1	3	2+0	3
17.	OGD17	Slikanje 2	4	2+3	7
18.	OGD18	Grafika 2	4	2+2	6
19.	OGD19	Historija umjetnosti 4	4	1+1	2
20.	OGD20	Teorije i osnove grafičkog dizajna 2	4	2+2	6
21.	IB4 OGD21	Izborni blok 4 Akt 2 Mozaik 2	4	2+2	6
22.	OGD22	Fotografija 2	4	2+0	3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 630				330+300	
Ukupno ESPB				60	
TREĆA GODINA					
23.	OGD23	Grafički dizajn 1	5	2+4	8
24.	OGD24	Digitalna grafika 1	5	2+3	7
25.	OGD25	Ilustracija 1	5	3+0	4
26.	OGD26	Historija moderne	5	1+1	2

		umjetnosti 1			
27.	OGD27	Tipografija	5	2+2	6
28.	OGD28	Grafički dizajn 2	6	2+4	8
29.	OFD29	Digitalna grafika 2	6	2+3	7
30.	OGD30	Ilustracija 2	6	3+0	4
31.	IB 5 OGD31	Izborni blok 5 Veb dizajn Upravljanje multimedijalnim sadržajima	6	2+2	6
32.	OGD32	Historija moderne umjetnosti 2	6	1+1	2
33.	IB 6 OGD33 VOA98	Izborni blok 6 Interkulturno razumijevanje i komunikacija Akademsko pisanje Epistemologija	6	2+2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 630				330 + 330	
Ukupno ESPB				60	
ČETVRTA GODINA					
34.	OGD34	Dizajn pakovanja	7	2+2	6
35.	OGD35	Grafičke komunikacije	7	2+2	6
36.	OGD36	Dizajn publikacija	7	2+2	6
37.	IB 1 OGD37 OGD38	Izborni blok 7 Preduzetništvo Osnovi marketinga	7	2+2	6
38.	OGD39	Štamparske forme i tehnike	7	2+2	6
39.	OGD40	Editorijal dizajn	8	2+3	6
40.	OGD41	Portfolio	8	3+2	6
41.	IB 2 OGD42 OGD43	Izborni blok 8 Menadžment kvaliteta Odnosi sa javnošću	8	2+2	6
42.	OGD44	Interfejs dizajn	8	3+3	6
43.	OGD45	Završni rad	8	0+0	6
Ukupno časova aktivne nastave na godini = 600				300 + 300	
Ukupno ESPB				60	

RJEŠENJA TESTOVA

RJEŠENJA – OPŠTI TEST

1. d	45. c	90. c
2. c	46. e	91. b
3. b	47. e	92. c
4. d	48. a	93. c
5. c	49. d	94. b
6. b	50. a	95. b
7. b	51. c	96. a
8. b	52. b	97. b
9. a	53. b	98. c
10. b	54. a	99. b
11. d	55. a	100.d
12. a	56. c	101.c
13. b	57. c	102.c
14. b	58. b	103.d
15. d	59. a	104.c
16. c	60. d	105.c
17. a	61. d	106.a
18. c	62. c	107.b
19. c	63. c	108.a
20. a	64. b	109.a
21. e	65. b	110.d
22. b	66. c	111.b
23. b	67. c	112.a
24. d	68. c	113.c
25. a	69. a	114.b
26. d	70. b	115.c
27. a	71. a	116.d
28. d	72. c	117.b
29. b	73. c	118.c
30. c	74. b	119.b
31. a	75. b	120.b
32. a	76. a	121.a
33. b	77. b	122.c
34. a	78. c	123.c
35. c	79. d	124.a
36. a	80. c	125.b
37. b	81. b	126.c
38. d	82. a	127.b
39. a	83. b	128.d
40. c	84. c	129.b
41. b	85. c	130.c
42. a	86. a	131.b
43. a	87. c	132.d
44. d	88. d	133.b
	89. b	134.c
		135.a
		136.c

137.c	159.b	181.c
138.d	160.a	182.a
139.b	161.c	183.b
140.b	162.a	184.b
141.d	163.d	185.a
142.d	164.b	186.c
143.a	165.b	187.a
144.b	166.b	188.a
145.d	167.d	189.a
146.c	168.c	190.b
147.d	169.d	191.c
148.b	170.a,d, e	192.b
149.e	171.d	193.b
150.d	172.b	194.c
151.a	173.c	195.b
152.c	174.b	196.a
153.a	175.d	197.b
154.d	176.a	198.a
155.c	177.b	199.a
156.c	178.a	200.c
157.a	179.a	
158.e	180.b	

RJEŠENJA – INFORMATIKA

1. b	2. b	3. b	4. c	5. a	6. b	7. a	8. *	9. c	10. b
11. a	12. a	13. b	14. c	15. b	16. c	17. *	18. a	19. b	20. a
21. a	22. a	23. b	24. *	25. c	26. a	27. a	28. b	29.*	30. a
31. c	32. b	33. c	34. b	35. c	36. b	37. *	38. c	39. b	40. b
41. a	42. a	43. b	44. a	45. a	46. a	47. a	48. c	49. c	50. a
51. c	52. b	53. b	54. b	55. a	56. a	57. c	58. a	59.a	60. a
61. a	62. b	63. b	64. a	65. c	66. b	67. b	68. a	69. b	70. b
71. a	72. a	73. b	74. b	75. c	76. b	77. *	78. a	79. b	80. c
81. b	82. b	83. a	84. c	85. b	86. b	87. a	88. a	89. c	90. a
91. b	92. c	93. a	94. c	95. c	96. a	97. a	98. b	99. c	100. c

8. 0 i 1; bajt

17. CMOS

24. WORD

29. java, c++, python.

37. a)potvrđuje; b)odustaje; c) nudi pomoć.

77. a)prosti; b)složeni;

RJEŠENJA - EKONOMIJA:

1. b	26. a,d,e	51. a	76. a
2. a	27. a,c,e	52. a	77. b
3. a	28. a,b,c	53. a	78. c
4. a	29. a,c,d	54. a,c,d	79. a
5. b	30. b,c,d	55. a	80. b
6. b	31. a,b,c	56. a	81. a
7. b	32. a,c,d	57. d	82. b
8. a	33. b,c,d	58. a	83. a
9. c	34. a,c,d	59. b	84. d
10. a	35. a,c,d	60. c	85. c
11. b	36. c,d,e	61. a	86. b
12. b	37. a,b,c	62. a	87. c
13. b	38. b,c,d	63. b	88. c
14. b	39. b,c,d	64. c	89. c
15. b,d,e	40. a,b,c	65. b	90. b
16. c	41. b,d,e	66. *	91. c
17. c	42. b,c,d	67. *	92. a
18. b	43. b,c,d	68. a	93. c
19. c	44. a,b,c	69. d	94. a
20. c	45. b,d,e	70. b	95. d
21. a	46. a,b,d	71. b	96. a
22. d	47. a,b,c	72. a	97. a
23. b	48. a,c,d	73. b	98. a
24. b	49. a,b,c	74. a	99. b
25. a,c,e	50. a,d,e	75. c	100.c

66. šta, kako i za koga.

67. Gazdinstvo, zakon.

RJEŠENJA – PRAVO:

RJEŠENJA – PRAVO:

1.a	11.c	21.a	31.a	41.a	51.b	61.d	71.b	81.b	91.b
2.a	12.b	22.a	32.a	42.a	52.a	62.c	72.b	82.a	92. *
3.d	13.b	23.a	33.a	43.a	53.b	63.b	73. *	83.d	93.b
4.a	14.c	24.b	34.c	44.a	54.c	64.b	74.b	84.a	94.b
5.c	15.b	25.b	35.c	45.c	55.c	65.a	75.a	85.c	95.a
6.b	16.b	26.a	36.b	46.b	56.b	66.b	76.c	86.a	96.a
7.c	17.c	27.a	37.a	47. *	57.d	67.b	77.a	87.a	97.b
8.c	18.c	28.a	38.d	48.b	58.c	68.b	78.a	88.a	98. *
9.a	19.c	29.d	39.a	49.a	59.a	69.b	79.c	89.c	99.a
10.c	20.a	30.c	40.b	50.a	60.a	70.b	80.a	90.b	100.a

*47.premijer

*73.Evropsko udruženje forenzičkih naučnih institucija

*92.patriotizam

*98.međunarodnim odnosima

RJEŠENJA – BOSANSKI - SRPSKI:

1. 1631., Magbuli-arif Potur Šahadija
2. dr. prof. mr.
3. b
4. b
5. c
6. b
7. a
8. c
9. Arapsko pismo prilagođeno fonetskom sistemu bosanskoga jezika
10. c
11. a
12. c
13. c
14. b
15. b
16. a
17. Lakši, mekši, lješti
18. a
19. c
20. Pročitati, proći, napisati
21. b
22. b
23. c
24. b
25. a
26. c
27. b
28. b
29. b
30. c
31. c
32. a
33. a
34. b
35. b
36. c
37. b
38. a
39. b
40. b
41. c
42. b
43. b
44. a
45. b
46. b
47. a

48. b
 49. b
 50. c
 51. a
 52. b
 53. c
 54. c
 55. c
 56. c
 57. c
 58. c
 59. c
 60. b
 61. b
 62. c
 63. c
 64. c
65. Gramatika je nauka u kojoj se opisuje struktura jezika, utvrđuju se pravila o jezičkim jedinicama i ukazuje na njihove funkcije. Dijeli se na fonetiku, morfologiju, građenje (tvorba) riječi i sintaksu.
66. c.
 67. b.
 68. Osnovna podjela glasova je na samoglasnike i suglasnike.
 69. c.
 70. c.
71. Ima ih 9, to su:
 Jednačenje suglasnika po mjestu izgovora,
 Jednačenje suglasnika po zvučnosti,
 Nepostojano A,
 Prelazak L u O,
 Jotovanje,
 Palatalizacija,
 Sibilarizacija,
 Sažimanje samoglasnika
 Gubljenje suglasnika i uprošćavanje suglasničkih grupa.
72. Daščica- od imenice daska +ica- dasčica- palatalizacija, daščica- jednačenje suglasnika po mjestu izgovora. Pedeset – od osnovnog broja pedeset- pet + deset – jednačenje suglasnika po zvučnosti, t dalo još jedno d, dobijamo peddeset gubljenje suglasnika- pedeset.
 Iz+čeznuti, isčeznuti, jednačenje suglasnika po zvučnosti, s ispred č daje š, pa dobijamo iščeznuti, jednačenje suglasanika po mjestu izgovora.
73. U srpskom jeziku ima 4 akcenta, i to kratkosalzni i dugosalzni, kratkouzlazni i dugouzlazni. Akcenti inače stoje na samoglasnicima (vokalima).
74. Enklitike su nenaglašene reči koje s akcentovanom reči ispred sebe čine akcenatsku celinu. Enklitike u srpskom jeziku su oblici pomoćnih glagola, i nenaglašeni oblici ličnih zamenica. Proklitike su nenaglašene reči koje stoje ispred akcentovane reči sa kojom čine akcentsku celinu. To su predlozi, veznici i rečce.
75. B.
 76. Reči se prema vrstama dele na promenljive i nepromenljive.
 77. Imenice, zamenice, pridevi i brojevi se menjaju po licima, a takva promena naziva se deklinacija, dok se glagoli menjaju po licima, a ta promena naziva se konjugacija.

78. a) 1, b) 2, c) 2, d) 1
 79. b)
 80. a) ovakvo, b) takve, c) ni u čemu.
 81. Jedan – prvi- jedno
     Tri – treći- troje
     Deset – deseti – desetoro
     Osamnaest – osamnaesti – osamnaestoro
     Trideset dva – trideset drugi – trideset dvoje
     Šezdeset pet – šezdeset peti – šezdeset petoro
 82. a) lepo pise-prilog / lepo dete – pridev, b) lepo sređena-prilog / lepo dvorište-pridev
 83. U srpskom jeziku ima 7 padeža.
 84. a)
 85. a) Ja živim u Novom Pazaru, b) Dolazim iz Novog Pazara, c) Otišao sam u Novi Pazar.
 86. b), c), e).
 87. 4, 5, 6, 1, 2, 3.
 88. Po načinu na kojem su nastale reči mogu biti, proste, izvedene i složene.
 89. 1, 2, 1, 1, 2, 2, 1.
 90. b)
 91. rečenični članovi su subjekat, predikat, objekat, atribut, apozicija i priloške odredbe.
     Glavni su subjekat i predikat, a svi ostali su nezavisni rečenični članovi.
 92. Učenici-subjekat, idu-predikat, nastavnik-subjekat, putuju–predikat, odlaze-predikat.
 93. Nedostaje objekat.
 94. a-b, b-d, c-a, d-c, e-e.
 95. Avljski, Aerotransport, Ankićin, Bačji Dobro Polje
 96. JELENE, SVETLANE, BEOGRADA, NOVOG PAZARA
 97. biologija, biblioteki, vrsioc, Pepeljuzi
 98. N prozor, G prozora, D prozoru, A prozor, V prozore, I prozorom, L prozoru
 99. Peva, slusa
 100. posesivnim prisvojnim
 101. ispih
 102. Na primer, Preda mnem, Ne znam, Ponekad, Sa mnem
 103. ljudi, lasta, bicikli, svezaka, zuba
 104. voćki; banci, maski, ljusci
 105. PROhladno, Okovati, NEznanje, Uvesti
 106. Legati, pustati, kazivati, radjati
 107. TI-licina pokazna, SVOJ-prisvojba, OVA- pokazna, TOLIKO-pokazna za količinu
 108. DEČak, PEKara, CIGlana
 109. VISI, STROŽIJI, LEPŠI, ŽALOSNIJI
 110. Ponizan-opisni; svileni-gradivni; sadasjni-mesni; plastični-gradivni
 111. ZADACI- sibilizacija, nepostojano A, gubljenje suglasnika, IŠARATI- jednacenje suglasnikanpo zvucnosti, mestu tborbe i gubljenje suglasnika
 112. USNA, MOZAK, JUTRO, VITAK, OGANJ
 113. MAŠĆU-jotovanje, jednacenje suglasnika po mestu tvorbe, PAKOSNA-nepostojano A, gubljenje suglasnika, OBLAČNA-nepostojano A, palatalizacija
 114. uŠTiPCi, SliKarSTvo, mladoST
 115. kAkO čOVEk doOĐE NA PROsJAčji štAp, svAk GA sE kLONI.

RJEŠENJA – ENGLESKI:

1. d	26. b	51. d	76. a
2. a	27. c	52. d	77. d
3. e	28. a	53. a	78. a
4. b	29. b	54. e	79. e
5. d	30. e	55. d	80. d
6. a	31. c	56. a	81. b
7. b	32. b	57. a	82. d
8. e	33. a	58. d	83. e
9. b	34. d	59. a	84. b
10. c	35. a	60. c	85. b
11. d	36. d	61. a	86. e
12. c	37. a	62. d	87. d
13. b	38. c	63. a	88. d
14. a	39. c	64. c	89. c
15. c	40. b	65. a	90. b
16. b	41. c	66. d	91. a
17. e	42. e	67. b	92. b
18. a	43. d	68. c	93. a
19. a	44. b	69. a	94. c
20. c	45. c	70. e	95. e
21. c	46. d	71. e	96. c
22. d	47. e	72. b	97. a
23. d	48. c	73. a	98. d
24. e	49. d	74. e	99. a
25. c	50. e	75. c	100.e
101.			

RJEŠENJE - NJEMAČKI:

1. b	33. a	65. a
2. a	34. a	66. a
3. b	35. a	67. a
4. b	36. c	68. a
5. a	37. a	69. a
6. a	38. b	70. a
7. a	39. a	71. a
8. c	40. a	72. c
9. c	41. a	73. a
10. b	42. a	74. b
11. b	43. b	75. c
12. b	44. a	76. b
13. c	45. c	77. b
14. c	46. d	78. c
15. b	47. c	79. b
16. c	48. a	80. a
17. c	49. c	81. c
18. c	50. a	82. a
19. a	51. a	83. b
20. a	52. d	84. c
21. a	53. b	85. a
22. b	54. a	86.
23. b	55. b	Alt
24. a	56. c	Voll
25. b	57. b	Gesund
26. a	58. b	Hell
27. c	59. b	87.
28. a	60. a	Frieden
29. a	61. b	Liebe
30. c	62. c	Wärme
31. a	63. a	Geburt
32. b	64. a	

RJEŠENJA - PSIHOLOGIJA:

1. c	14. b	27. a	38. c
2. c	15. a	28. a	39. c
3. c	16. c	29. a	40. a
4. c	17. a	30. 2,2,2	41. d
5. b	18. b	1,1,1	42. c
6. a	19. c	1,1,1	43. d
7. c	20. c	31. b	44. a
8. b	21. b	32. b	45. a
9. c	22. a	33. c	46. a,c,d
10. a	23. b	34. b	47. c
11. b	24. a	35. a	48. a
12. c	25. b	36. b	49. d
13. a	26. a	37. b	50. a
51. a	64. c	77. b	90. a
52. c	65. a	78. a	91. b
53. a	66. d	79. a	92. a
54. a	67. c	80. b	93. b
55. a	68. d	81. a	94. a
56. a	69. a	82. b	95. a
57. c	70. a	83. a	96. a
58. b	71. a,c,d	84. a	97. b
59. a	72. c	85. b	98. b
60. c	73. a	86. a	99. b
61. b	74. d	87. c	100.a
62. c	75. a	88. a	
63. a	76. a	89. a	

RJEŠENJA - VASPITAČ:

1. b	27. a	53. c,	76. b,
2. b	28. c	54. a, b, c,	77. b,
3. a	29. b	d, h	78. b,
4. a	30. a	55. c,	79. c,
5. b	31. a	56. c, d, e	80. b,
6. c	32. c	57. c,	81. b,
7. a	33. c	58. a,	82. b,
8. b	34. b	59. a,	83. b,
9. c	35. a,c,e	60. b,	84. a, c, e
10. c	36. b,c,e	61. b,	85. a, c, e
11. c	37. c	62. b,	86. c,
12. b	38. b	63. c,	87. c,
13. c	39. b	64. c,	88. a,
14. a	40. a	65. c,	89. b,
15. a	41. c	66. c,	90. b,
16. a	42. a	67. b,	91. b,
17. a	43. a,c,e	68. a,	92. c,
18. c	44. b	69. b,	93. a,
19. c	45. a	70. b,	94. c,
20. c	46. c	71. b,	95. b,
21. b	47. c	72. b,	96. c,
22. a	48. b	73. b,	
23. b	49. c	74. a,	
24. b	50. b	75. b,	
25. a	51. a,		
26. c	52. c,		

